

gemeente
Zoetermeer

Onderzoek Maatschappelijke Ondersteuning 2014

Onderzoek Maatschappelijke Ondersteuning 2014

maart 2015

Juridische aangelegenheden en Bestuursondersteuning / Onderzoek & Statistiek
Uitvoering onderzoek: Bert Ploeger
Opdrachtgever: Samenleving Patricia de Jongh

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	5
1 ONDERZOEKSVERANTWOORDING	9
1.1 inleiding	9
1.2 doelstellingen	9
1.3 methode en respons	9
1.4 dit rapport	10
2 RESULTATEN	11
2.1 de Wmo	11
2.2 samenleven in de buurt	11
2.3 maatschappelijke ondersteuning	14
2.4 vrijwilligerswerk, burenhulp, mantelzorg	16
2.5 leefstijl	21
2.6 welbevinden	22
3 ANALYSES WELBEVINDEN	27
3.1 algemeen	27
3.2 eenzaamheidsscore	27
3.3 psychische gezondheid	29

(bijlagen: z.o.z.)

BIJLAGEN

BIJLAGE I	BEVOLKING, STEEKPROEF, RESPONS	33
BIJLAGE II	BETROUWBAARHEID EN NAUWKEURIGHEID	35
BIJLAGE III	VRAGENLIJST	37
BIJLAGE IV	RECHTE TELLINGEN	49
BIJLAGE V	ANTWOORDEN OP OPEN VRAGEN	71
V-1	Bent u het afgelopen jaar actief geweest om uw buurt te verbeteren? (vraag 7a)	71
V-2	toelichtingen bij vragen over vrijwilligerswerk	84
V-3	toelichtingen bij de belasting die mantelzorgers ervaren (vraag 38)	92
V-4	behoefte van mantelzorgers aan (aanvullende) ondersteuning (vraag 42)	98
V-5	andere beletsels om mantelzorger te worden (vraag 43)	100
BIJLAGE VI	BEREKENING KENGETALLEN	103
	kengetal voor eenzaamheid	103
	kengetal MHI-5 voor psychische gezondheid	104

SAMENVATTING

algemeen

In oktober 2014 is in Zoetermeer het veldwerk voor het onderzoek Maatschappelijke Ondersteuning verricht. Dit onderzoek, vanouds een onderdeel van de omnibusenquête, is in 2014 jaar voor het eerst als losstaand onderzoek uitgevoerd. Daarbij is wel dezelfde methodiek als bij de omnibusenquête gevolgd. Dat wil zeggen: dezelfde vernieuwingen in de veldwerkmethode zijn doorgevoerd:

- een postenquête (in plaats van door koeriers bezorgd), met de mogelijkheid de enquête digitaal in te vullen;
- een grotere steekproef (8.000 personen) ter compensatie van de lagere responsverwachting.

De volgende thema's zijn aan de orde gekomen:

- samenleven in de buurt;
- (het ontvangen van) maatschappelijke ondersteuning;
- vrijwilligerswerk (activiteiten en motieven);
- (het geven van) burenhulp en mantelzorg;
- leefstijl;
- welbevinden (eenzaamheid / psychische gezondheid);
- (los van het thema Maatschappelijke Ondersteuning:) een uitnodiging om deel te nemen aan het digitale panel van Zoetermeer (hierover wordt verder niet gerapporteerd).

respons

De bruikbare totale respons bedraagt 2508 ingevulde vragenlijsten (31,4%).

In de samenstelling van de respons zijn ten opzichte van voorgaande jaren enkele verschuivingen opgetreden. Bestaande afwijkingen ten opzichte van de kenmerken van de bevolking (m.n. de leeftijdsverdeling) worden iets verder uitvergroot.

samenleven in de buurt

verschillende bevolkingsgroepen

Men is het overwegend oneens met de stelling dat er in de eigen buurt spanningen zijn tussen bevolkingsgroepen.

contacten met anderen

89% van de respondenten meent dat hij of zij voldoende contacten heeft, buiten het eigen werk of de eigen school en het eigen huishouden. De respondenten hebben hun voornaamste sociale contacten merendeels binnen de stad Zoetermeer.

verantwoordelijkheid voor leefbaarheid in de eigen buurt

- 77% voelt zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in de eigen buurt.
- 22% zegt in het afgelopen jaar actief geweest te zijn om de buurt te verbeteren.
- 9% zegt betrokken te zijn geweest bij het organiseren van activiteiten.

deelname aan activiteiten

13% heeft deelgenomen aan één of meer activiteiten in de wijk, georganiseerd door de stichting MOOI, de stichting Piëzo, Palet Welzijn of een wijk- of buurtvereniging.

maatschappelijke ondersteuning

Bij maatschappelijke ondersteuning gaat het om de hulp aan de respondent door andere personen of door instanties, die nodig is om zelfstandig te kunnen blijven wonen en om mee te kunnen doen in de samenleving.

10% van de respondenten (252 personen) antwoordt 'ja' op de vraag of zij dergelijke hulp ontvangen dan wel dergelijke hulp nodig hebben. Dat percentage is hoger dan in voorgaande jaren, mogelijk doordat de samenstelling van de respons is veranderd (gemiddeld ouder). Van deze groep respondenten met een hulpvraag heeft (ten minste) 62% een Wmo- en/of AWBZ-indicatie voor ondersteuning. Een derde deel heeft géén indicatie.

Wmo-loket in het stadhuis

Van alle respondenten heeft 51% wel eens gehoord van het Wmo-loket in het stadhuis. Van hen heeft 13% daar in de twaalf maanden voorafgaand aan de omnibusenquête informatie opgevraagd over welzijn en/of zorg. Zij beoordelen de informatie over dit onderwerp gemiddeld met het rapportcijfer 7,1.

zoetermeerwijzer

De mogelijkheid om bij *zoetermeerwijzer.nl*, dus langs digitale weg, informatie te zoeken over welzijn of zorg, is bekend bij 762 respondenten (30%). 19% van hen heeft hiervan wel eens gebruik gemaakt. De respondenten die op de zoetermeerwijzer informatie vonden beoordelen deze informatie gemiddeld met een 7,0.

vrijwillige hulpverlening

Er worden drie vormen van vrijwillige hulpverlening onderscheiden: vrijwilligerswerk, burenhulp en vrienden- en mantelzorg.

- 27% is actief als vrijwilliger, vaak bij een sportclub, een kerk, moskee of school.
- 75% helpt burenhulp of vrienden.
- 18% noemt zichzelf mantelzorger.

leefstijl

Twee derde deel van de respons meent dat er weinig of niets te klagen is over de eigen gezondheid. 7% acht de eigen gezondheid slecht of zeer slecht.

- 71% van de mannen in de respons gebruikt wel eens alcohol, tegen 52% van de vrouwen.
- 15% van de respondenten rookt;
- ten minste 1% gebruikt andere drugs;
- 88% zegt meestal gezond en gevarieerd te eten; 6% houdt zich niet bezig met gezonde voeding.

welbevinden

eenzaamheid

Er zijn elf stellingen aan de respondenten voorgelegd die betrekking hebben op eenzaamheid. De stellingen vormen een standaardset die is ontleend aan onderzoek van De Jong Gierveld en Kamphuis (1985). Uit de antwoorden op deze stellingen kan een eenzaamheidsscore kan worden berekend. Deze score kan (individueel) gehele waarden aannemen tussen nul (niet eenzaam) en 11 (zeer sterke eenzaamheid). De gemiddelde score voor de gehele respons is 2,7. Met name de gemiddelde eenzaamheidsscore van alleenstaanden, van personen met een laag inkomen en van personen die zichzelf tot een niet-Nederlandse bevolkingsgroep rekenen is relatief hoog (dus ongunstig).

psychische gezondheid

In zeven vragen is gepeild hoe respondenten zich voelden in de vier weken voorafgaand aan de enquête. Zenuwachtigheid kwam in de beschouwde periode veel (d.w.z. *vaak*, *meestal* of *altijd*) voor bij 8% van de respondenten; 5% zat veelal zó in de put dat niets hem of haar nog kon opvrolijken. 7% was veelal somber en neerslachtig. En 6% ondervond bij zijn of haar sociale activiteiten hinder van emotionele problemen. 5% van de respondenten voelde zich in de vier weken

voorafgaand aan de enquête zelden of nooit rustig; 11% had zelden of nooit veel energie; 5% voelde zich zelden of nooit een gelukkig mens.

Op basis van vijf van deze zeven vragen is een kengetal (MHI-5) berekend. Voor 2014 komt de gemiddelde waarde uit op 76,1 op een schaal van nul tot 100.

hulp bij psychische problemen

9% kreeg in de twaalf maanden voorafgaand aan de omnibusenquête hulp voor psychische problemen.

Het merendeel van deze respondenten meent dat deze hulp redelijk tot zeer effectief is; 21% meent dat deze ondersteuning niet of nauwelijks heeft geholpen

1

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

1.1 inleiding

In oktober 2014 is in Zoetermeer het veldwerk voor het onderzoek Maatschappelijke Ondersteuning verricht. Dit onderzoek, vanouds een onderdeel van de omnibusenquête, is in 2014 jaar voor het eerst als losstaand onderzoek uitgevoerd. Daarbij is wel dezelfde methodiek als bij de omnibusenquête gevolgd. Dat wil zeggen: dezelfde vernieuwingen in de veldwerkmethode zijn doorgevoerd.

Bijna alle thema's in deze enquête hangen samen met de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). De volgende thema's zijn aan de orde gekomen:

- samenleven in de buurt;
- (het ontvangen van) maatschappelijke ondersteuning;
- vrijwilligerswerk (activiteiten en motieven);
- (het geven van) burenhulp en mantelzorg;
- leefstijl;
- welbevinden (eenzaamheid / psychische gezondheid);
- (los van het thema Maatschappelijke Ondersteuning:) een uitnodiging om deel te nemen aan het digitale panel van Zoetermeer (hierover wordt verder niet gerapporteerd).

1.2 doelstellingen

Doel van het onderzoek is uitspraken te kunnen doen over:

- aspecten van de leefbaarheid in de buurt/wijk;
- de behoefte aan maatschappelijke ondersteuning;
- het gebruik van voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning;
- het Wmo-loket: bekendheid, gebruik en tevredenheid;
- deelname aan vrijwilligerswerk;
- verrichte mantelzorg;
- de leefstijl;
- welbevinden: eenzaamheid en psychische gezondheid;

1.3 methode en respons

Voor dit onderzoek is een steekproef getrokken uit de BRP (Basisregistratie Personen) van Zoetermeeders die op 1 september 2014 18 jaar of ouder waren. Deze steekproef is tegelijk met de steekproeven voor de omnibusenquête getrokken en overlapt niet met deze steekproeven. Voor de personen in de steekproeven geldt dat zij op het moment van trekking niet woonachtig waren in een 'bijzonder woongebouw' (verzorgingshuis, gevangenis, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen.

De enquêtes zijn op een andere wijze aangeboden dan voorheen. In voorgaande jaren werd een vragenlijst bezorgd en afgehaald door koeriers. Dit leidde tot een hoog responspercentage, maar het was ook een arbeidsintensieve werkwijze, waarbij de respons per buurt afhankelijk was van de prestaties van individuele koeriers. Naast deze bezwaren werd de wens om de vragen ook digitaal voor te leggen sterker.

Daarom is in 2014 gekozen voor postenquêtes, met voor de respondent de keuze tussen digitale beantwoording en beantwoording op papier. Een postenquête leidt tot een aanzienlijk lager responspercentage dan een enquête die door koeriers is uitgezet. Om dit nadeel voor een deel te ondervangen zijn de steekproeven voor de omnibusenquête verdubbeld: van 2.000 tot 4.000 inwoners. De toch al hogere

steekproef voor de enquête Maatschappelijke Ondersteuning is opgehoogd tot 8.000 personen.

respons; tegenslag tijdens verwerking

De schriftelijke respons op de enquête (in termen van binnen de responstermijn geretourneerde antwoordenvolpennen) bedraagt 1880. Uiteindelijk zijn 1740 scans van ingevulde formulieren gemaakt. Het forse verschil tussen het aantal toegezonden enveloppen en het aantal geproduceerde scans is het gevolg van een tegenslag tijdens de verwerking.

Het bedrijf waar op dat moment de eerste 1100 enveloppen met formulieren klaar stonden voor de scanstraat ging in november 2014 failliet. Na de overname van de scanopdracht door een ander bedrijf (DDC in Oss) bleek een deel van deze respons (ca. 135 enquêteformulieren) te zijn zoekgeraakt.

De respons langs digitale weg bedraagt 792 records (772 *completes* en 20 *afhakers*). De totale bruto respons bedraagt daarmee (1740 + 792 =) 2552 ingevoerde vragenformulieren. De bruikbare totale respons, na eliminatie van nagenoeg blanco vragenformulieren en van enkele doublures (respondenten die de enquête zowel digitaal als op papier hebben ingevuld) bedraagt 2508 ingevulde vragenlijsten (31,4%). Zonder de tegenslag met het scanbedrijf zou de respons ongeveer 33% zijn geweest.

In bijlage I worden kenmerken van de respons (geslacht, leeftijd) vergeleken met gegevens uit het bevolkingsbestand. Daarin blijken ten opzichte van voorgaande jaren enkele verschuivingen te zijn opgetreden. Bestaande afwijkingen ten opzichte van de kenmerken van de bevolking (m.n. de leeftijdsverdeling) worden iets verder uitvergroot. In dit opzicht is de respons dus minder representatief geworden. Uiteraard zou dit een trendbreuk in de reeksen van waarnemingen kunnen betekenen. In hoofdstuk 3 wordt deze mogelijkheid voor enkele variabelen onderzocht.

1.4 dit rapport

hoofdtekst

Hoofdstuk 2 gaat in op de resultaten van het onderzoek. Daarbij worden, voor zover informatief, ook de resultaten van eerder onderzoek betrokken. Het hoofdstuk bestaat uit een inleiding en vijf paragrafen waarin de afzonderlijke thema's van de vragenlijsten aan de orde komen. In hoofdstuk 3 worden op een aantal variabelen nadere analyses uitgevoerd.

bijlagen

Een verantwoording van steekproef en respons staat in bijlage I. Een bespreking van de betrouwbaarheid en nauwkeurigheid van dit onderzoek staat in bijlage II. De vragenlijst is opgenomen als bijlage III. De onderzoeksresultaten (rechte tellingen en toelichtingen) staan in tabelvorm in bijlage IV. Bijlage V bevat de toelichtingen die respondenten bij een aantal antwoorden konden geven. Bijlage VI toont de berekeningswijzen voor respectievelijk een kengetal voor eenzaamheid en een kengetal voor psychische gezondheid.

2 RESULTATEN

2.1 de Wmo

situatie Wmo tot 01-01-2015

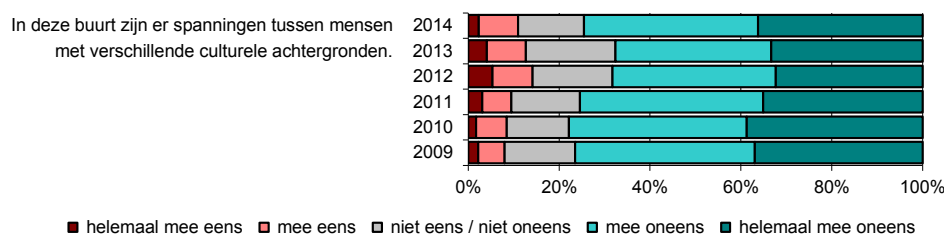
In de Wet Maatschappelijke Ondersteuning zijn de Welzijnswet, de Wet Voorzieningen Gehandicapten en belangrijke delen van de AWBZ samengevoegd. Gemeenten zijn met de invoering van de Wmo verantwoordelijk geworden voor het beleidsterrein van de maatschappelijke ondersteuning, dat wil zeggen voor activiteiten die het voor mensen mogelijk maken om mee te doen in de samenleving. Dat kan bijvoorbeeld met vrijwilligerswerk en mantelzorg, maar ook met goede informatie en advies, opvoedingsondersteuning en huishoudelijke hulp.

situatie vanaf 01-01-2015

In samenhang met de decentralisatie van rijkstaken heeft de gemeente er in het domein van welzijn en zorg verdere verantwoordelijkheden bij gekregen. Voor de vraagstelling over 2014 maakt dit (nog) niet veel uit.

2.2 samenleven in de buurt

Aan alle respondenten is een stelling voorgelegd over hun waarneming in de eigen buurt, van spanningen tussen mensen met verschillende culturele achtergronden. Men is het overwegend oneens met de stelling dat er in de eigen buurt spanningen zijn tussen bevolkingsgroepen. Figuur 2.1 laat wel zien dat de respondenten van 2014 verhoudingsgewijs iets minder van dergelijke spanningen waarnemen dan in de twee voorgaande jaren het geval was.

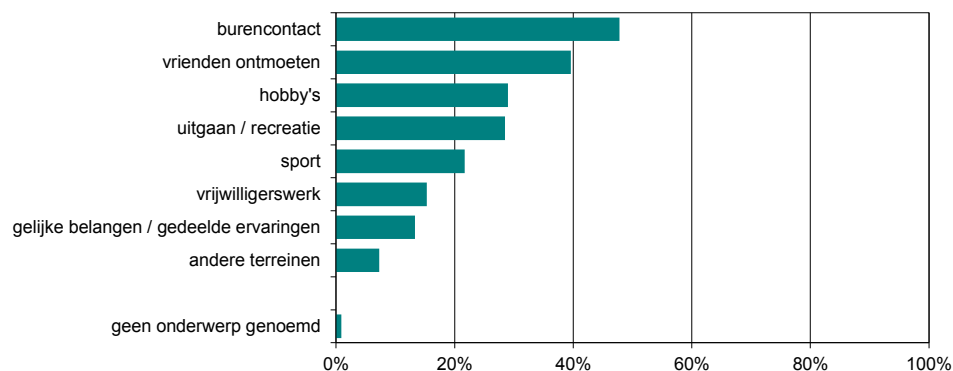

figuur 2.1 reacties op een stelling over spanningen tussen buurtgenoten met verschillende culturele achtergronden, tussen 2009 en 2014 (in procenten; $n_{2014} = 2508$)

contacten met anderen (buiten werk, school en huishouden)

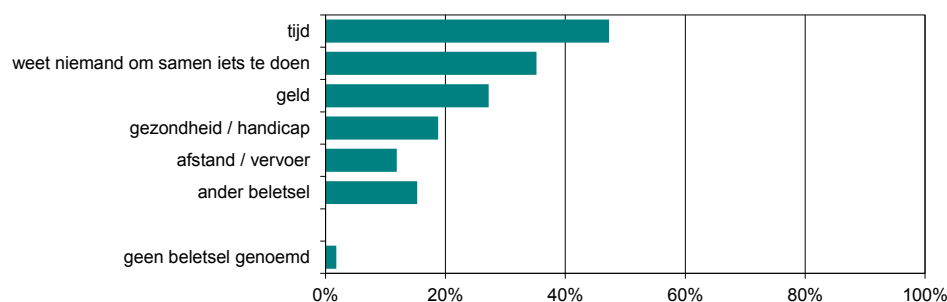
Het merendeel van de respondenten (89%) meent dat hij of zij voldoende contacten heeft, buiten het eigen werk of de eigen school en het eigen huishouden. Ook in de voorgaande jaren lag het percentage rond deze waarde. Binnen de groep van 89% wenst ruim 9% wel méér contacten. Een minderheid (ook 9%) zegt te weinig contacten te hebben (tabel IV-2 - p.49).

Aan degenen die méér contacten wensen en aan degenen die zeggen te weinig contacten te hebben (in totaal 452 respondenten) is gevraagd op welk gebied zij meer contacten zouden wensen. Figuur 2.2 toont de reacties. Burencontact en het ontmoeten van vrienden zijn de belangrijkste terreinen waarop men meer contacten wenst.

figuur 2.2 terreinen waarop respondenten die te weinig contacten hebben, of die meer contacten wensen, méér contacten willen hebben (in procenten, $n = 452$ meer dan één antwoord mogelijk).

Beletsels voor het leggen van dergelijke contacten worden getoond in figuur 2.3. Tijdgebrek is bij de 452 respondenten die méér contacten wensen het meest genoemde beletsel (wordt door 47% genoemd). Het feit dat men niemand heeft om iets mee te ondernemen scoort eveneens relatief hoog: 35% van degenen aan wie de vraag is voorgelegd. Dat is ruim 6% van de totale respons.

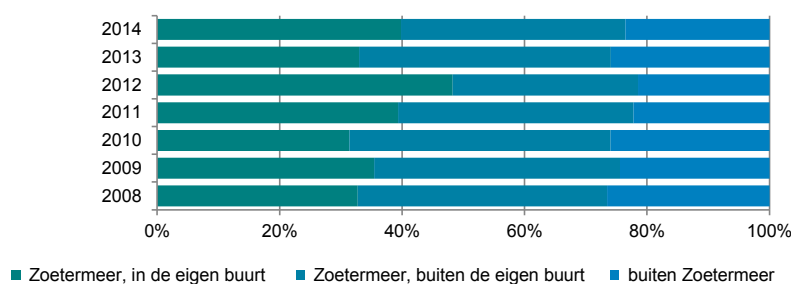
figuur 2.3 beletsels voor het hebben van meer contacten, voor respondenten die meer contacten wensen (in procenten, $n = 452$; meer dan één antwoord mogelijk).

contacten in of buiten de buurt

De respondenten hebben hun voornaamste sociale contacten merendeels binnen de stad Zoetermeer. Dit zegt 77% van de respondenten die de vraag beantwoord hebben. In ruim de helft van de gevallen wonen degenen met wie men het meeste contact heeft ook in dezelfde buurt als de respondent. In 2012 viel op dat het aandeel van contacten in de buurt sterk was toegenomen ten opzichte van de contacten elders in Zoetermeer (figuur 2.4). In de twee daaropvolgende jaren is de situatie weer vergelijkbaar met die van vóór 2012.¹

¹

Van 16% van de respondenten is het antwoord op deze vraag niet geldig: het betreft overwegend respondenten die de vraag als multiple response (meer dan één antwoord mogelijk) hebben opgevat. Deze groep blijft in figuur 2.4 buiten beschouwing. In voorgaande jaren was er sprake van een vergelijkbaar aandeel ongeldige antwoorden.

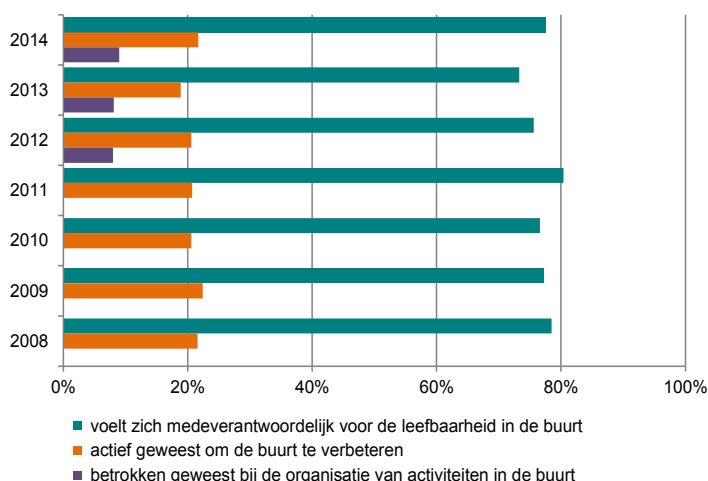

figuur 2.4 gebieden waar men zijn of haar belangrijkste contacten heeft (in procenten, waarnemingen 2008 - 2014; in procenten, 'weet niet' en 'niet geantwoord' blijven hier buiten beschouwing)

verantwoordelijkheid voor leefbaarheid in de eigen buurt

77% van de respondenten voelt zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in de eigen buurt. Dat is vergelijkbaar met voorgaande jaren. 22% van de respons zegt over zichzelf dat hij of zij in het afgelopen jaar daadwerkelijk actief is geweest om de buurt te verbeteren. Toelichtingen op de antwoorden over buurtverbetering staan in op p.71 - 84.

9% van de respons zegt betrokken te zijn geweest bij het organiseren van activiteiten in de eigen buurt. Figuur 2.5 laat zien dat deze cijfers in de afgelopen jaren (voor zover gemeten) redelijk stabiel zijn.

figuur 2.5 respondenten die zich medeverantwoordelijk voelen voor de leefbaarheid in de eigen buurt; respondenten die in het afgelopen jaar actief geweest zijn om de buurt te verbeteren; respondenten die in het afgelopen jaar betrokken zijn geweest bij de organisatie van activiteiten in de eigen buurt (in procenten: $n_{2014} = 2508$)

verder activiteitenaanbod in de wijk

In de Zoetermeerse wijken is een aantal organisaties actief.

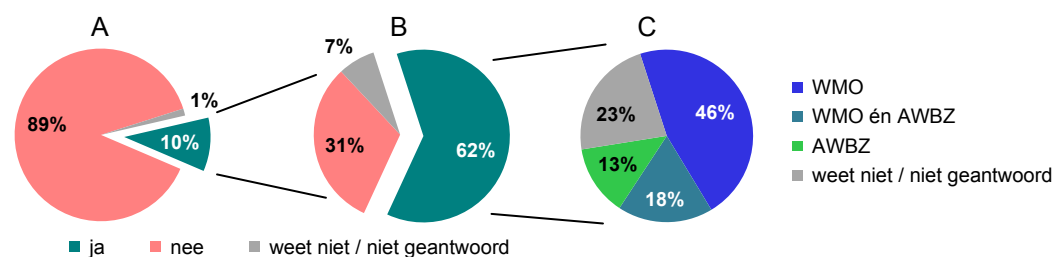
- Stichting MOOI organiseert welzijnsactiviteiten, cursussen e.d. voor verschillende doelgroepen, met name (maar niet uitsluitend) voor jongeren.
- Stichting Piëzo is een sociaal maatschappelijke organisatie die mensen in de gelegenheid stelt om hun talenten en vaardigheden te ontdekken en verder te ontwikkelen. De stichting Piëzo heeft leerwerkcentra in Meerzicht, Palenstein, Oosterheem en Buytenwegh.
- Palet Welzijn, onderdeel van de zorgorganisatie Fundis, is zichtbaar in de wijk aanwezig om vooral kwetsbare ouderen en mantelzorgers te ondersteunen.
- De wijk- en buurtverenigingen bestaan dankzij vrijwilligers uit de wijk zelf. De verenigingen fungeren als ontmoetingsplaats voor de bewoners, en zij organiseren activiteiten.

In de afgelopen twaalf maanden heeft 13% van de respondenten deelgenomen aan activiteiten in de wijk die werden georganiseerd door één van deze instellingen. Het percentage ligt daarmee hoger dan in 2012 en 2013.

2.3 maatschappelijke ondersteuning

Bij het begrip maatschappelijke ondersteuning gaat het om de hulp (van personen of van instanties) die nodig is om zelfstandig te kunnen blijven wonen en om mee te kunnen doen in de samenleving. Deze hulp kan tal van terreinen omvatten: het doen van boodschappen, het geven van hulp bij het opvoeden, het aanpassen van een woning of het regelen van vervoer. Ook de praktische hulp aan mensen met een handicap of een langdurige ziekte en aan hun naasten valt onder de noemer maatschappelijke ondersteuning.

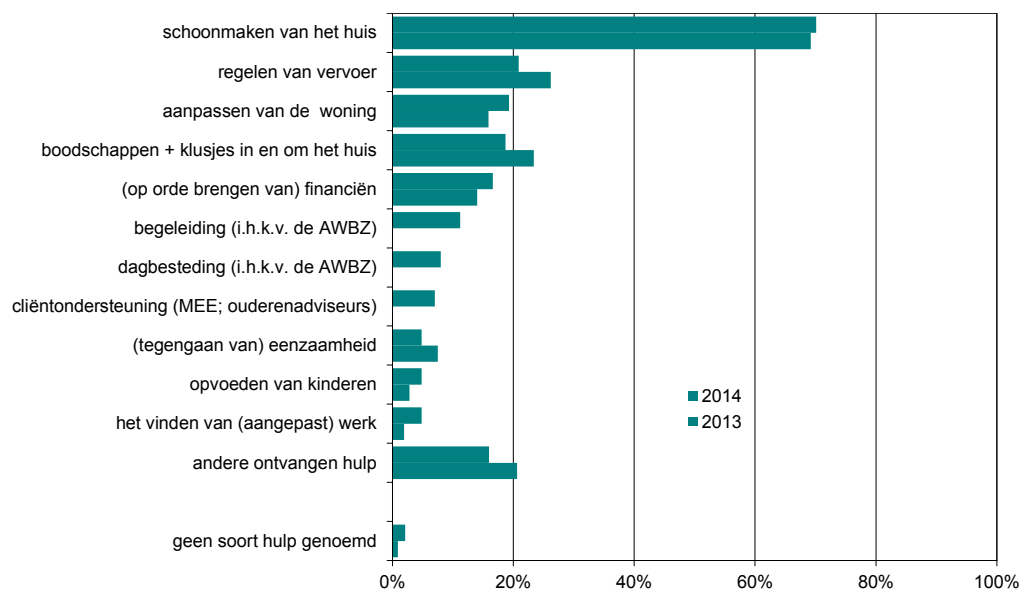
10% van de respondenten (252 personen) antwoordt 'ja' op de vraag of zij dergelijke hulp ontvangen dan wel dergelijke hulp nodig hebben. Dat percentage is hoger dan in voorgaande jaren, mogelijk doordat de samenstelling van de respons is veranderd (gemiddeld ouder). Van deze groep respondenten met een hulpvraag heeft (ten minste) 62% een Wmo- en/of AWBZ-indicatie voor ondersteuning. Een derde deel heeft géén indicatie. Zie figuur 2.6.

figuur 2.6 A: behoefte aan maatschappelijke ondersteuning? (in procenten, $n = 2508$)
 B: beschikt de respondent over een Wmo- of AWBZ-indicatie? (in procenten, $n = 252$)
 C: welk type indicatie heeft men? (in procenten, $n = 151$)

Van de 252 respondenten die aangeven dat zij behoefte hebben aan hulp zeggen er 187 (74%) dat zij daadwerkelijk hulp ontvangen; 57 van deze respondenten (23%) ontvangen géén hulp (zie tabel IV-13, p.52).

De aard van de ontvangen ondersteuning is weergegeven in figuur 2.7. *Schoonmaken, het regelen van vervoer, aanpassen van de woning en boodschappen + klusjes doen in en om het huis* zijn de belangrijkste activiteiten waarbij men ondersteuning ontvangt.

figuur 2.7 activiteiten waarbij men hulp ontvangt (in procenten, $n_{2014} = 187$; meer antwoorden per respondent mogelijk)

Van degenen die in 2014 maatschappelijke ondersteuning hebben ontvangen vindt het merendeel de ontvangen hulp voldoende (161 respondenten, 86%). Achttien respondenten (10%) vinden dat de ontvangen hulp tekort schiet.

ondersteuning uit eigen omgeving

Een groot deel van degenen die maatschappelijke ondersteuning ontvangen (62%) zegt dat hieraan géén hulp door vrijwilligers of door mensen uit de eigen omgeving te pas komt, afgezien van de hulp van de partner en andere familieleden. 32% van degenen die maatschappelijke ondersteuning ontvangen (43 personen) ontvangt wél dergelijke hulp (een enkele keer of op regelmatige basis). Deze hulp draagt er voor twintig van hen (zeer) veel aan bij dat zij zelfstandig kunnen blijven wonen en/of meedoen in de maatschappij (zie de tabellen op p.54).

Wmo-loket in het stadhuis

Het Wmo-loket is het loket voor vragen over welzijn en zorg, waar alle inwoners terecht kunnen voor informatie, advies en ondersteuning. Het fysieke (en telefonisch bereikbare) loket in het stadhuis is bekend bij 1269 respondenten (51%). Dat is iets meer dan de bekendheid die het Wmo-loket (of het Wzi-loket) had in de voorgaande jaren.

13% van deze 1269 respondenten heeft in de twaalf maanden voorafgaand aan de omnibusenquête informatie opgevraagd bij dit loket. Zij beoordelen de informatie die zij kregen gemiddeld met het rapportcijfer 7,1. Vijfentwintig beoordelingen zijn lager dan een 6, op een totaal van 154 beoordelingen.

zoetermeerwijzer

De mogelijkheid om bij *zoetermeerwijzer.nl*, dus langs digitale weg, informatie te zoeken over welzijn of zorg, is bekend bij 762 respondenten (30%). 19% van hen heeft hiervan wel eens gebruik gemaakt. Van deze laatste groep (142 respondenten) zegt 44% de gezochte informatie volledig te hebben gevonden; 52% vond wel een deel maar niet alle informatie; zes respondenten (4%) vonden niet wat zij zochten. Voor het merendeel van degenen die daadwerkelijk informatie vonden (93%) was de digitale zoektocht eenvoudig ('heel gemakkelijk' of 'redelijk gemakkelijk'); negen respondenten (7%) hadden er wel moeite mee. De respondenten die inderdaad informatie vonden beoordelen deze gemiddeld met een 7,0. Tien beoordelingen zijn lager dan een 6, op een totaal van 133 beoordelingen (zie de tabellen op p.55/56).

Vastgesteld kan worden dat de zoetermeerwijzer in 2014 bekend is bij een grotere groep respondenten dan in 2013. In dat jaar was de zoetermeerwijzer bekend bij 23%, en had 9% er gebruik van gemaakt. De tevredenheid over de zoetermeerwijzer is in de beide jaren ongeveer gelijk.

wijkposten

Van alle respondenten hebben er 73 (2,9%) in de twaalf maanden voorafgaand aan de omnibusenquête wel eens bij een wijkpost informatie opgevraagd over ondersteuning op het gebied van welzijn en/of zorg.

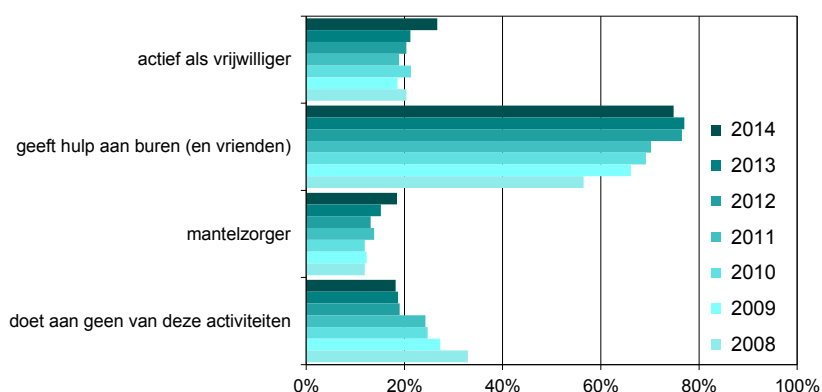
Van hen zijn er 55 (75%) goed geholpen, d.w.z.: hun vraag is naar tevredenheid beantwoord, of zij zijn naar de juiste instantie doorverwezen. Zestien personen (22%) werden niet naar tevredenheid geholpen (zie tabellen IV-26/27, p.56). De cijfers voor 2014 wijken daarmee niet sterk af van die voor 2013.

2.4 vrijwilligerswerk, burenhulp, mantelzorg

Vrijwilligerswerk is werk dat onverplicht en onbetaald (of hooguit tegen een geringe vergoeding) wordt verricht ten behoeve van anderen of van de samenleving. Vrijwilligerswerk verricht men altijd onder de hoede van een organisatie.

Onder *buren- en vrienden hulp* wordt in dit onderzoek verstaan: de praktische hulp die buren en bekenden elkaar onderling geven. Voorbeelden zijn het verzorgen van planten en dieren tijdens de vakantie, klussen in huis en tuin, opvangen van kinderen na schooltijd.

Mantelzorg is de zorg voor een (chronisch) zieke, gehandicapte of hulpbehoevende naaste: de partner, een ouder, kind of ander familielid, een vriend of kennis. Mantelzorgers zijn geen beroepsmatige zorgverleners; zij geven zorg omdat zij een persoonlijke band hebben met degene voor wie zij zorgen. Mantelzorg is niet de alledaagse zorg, zoals de zorg voor een gezond kind. Mantelzorg is vaak langdurig en intensief.

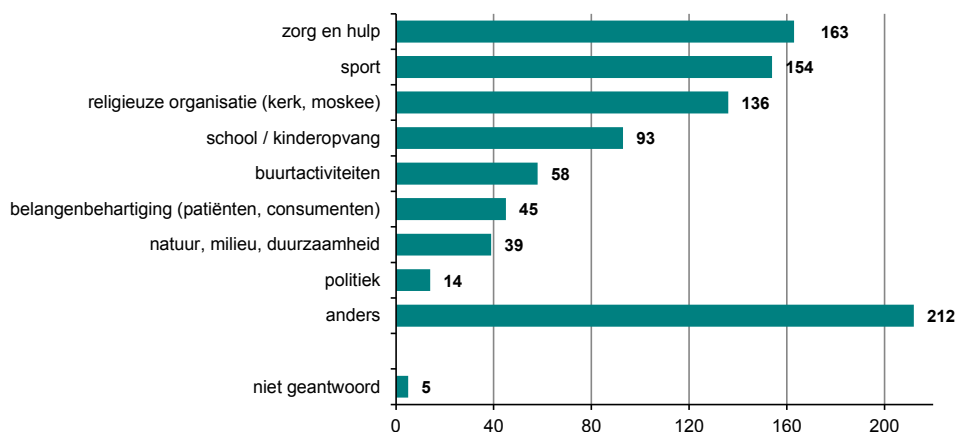
figuur 2.8 respondenten die actief zijn als vrijwilliger, die hulp geven aan buren en vrienden, en die actief zijn als mantelzorger, in een reeks van jaren (in procenten, $n_{2014} = 2508$; meer dan één mogelijkheid per respondent)

Figuur 2.8 toont hoeveel respondenten van zichzelf vinden dat zij aan één of meer van de omschreven vormen van hulpverlening doen. 27% is in 2014 actief als vrijwilliger. 75% helpt buren of vrienden. 18% noemt zichzelf mantelzorger. De cijfers van eerdere jaren laten een vergelijkbaar beeld zien. Burenhulp scoorde in 2008 iets lager dan in latere jaren, mogelijk doordat de vragenlijst toen nog geen omschrijving van burenhulp bevatte. En burenhulp scoort vanaf 2012 iets hoger dan in voorgaande jaren, waarschijnlijk omdat het item is verbreed tot *buren- en vrienden hulp*. Hieronder wordt nader ingegaan op vrijwilligerswerk en mantelzorg. De vraag over buren- en vrienden hulp wordt niet verder uitgediept.

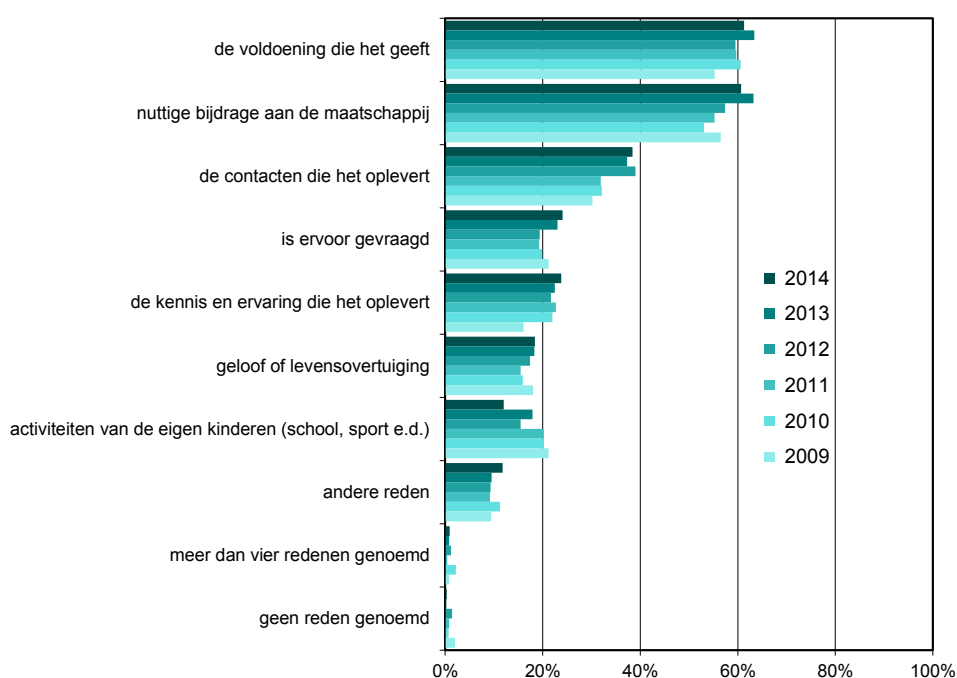
vrijwilligerswerk

Aan de 696 respondenten die hebben geantwoord dat zij vrijwilligerswerk verrichten is een aantal maatschappelijke sectoren voorgelegd, met de vraag in welke van deze sectoren zij als vrijwilliger actief zijn. Figuur 2.7 toont de antwoorden.

Net als in 2013 zijn *zorg en hulp*, *sport* en *religieuze organisaties* de meest genoemde instellingen, met onderling betrekkelijk kleine verschillen. Het item *school / kinderopvang* werd in 2013 nog bijna even vaak genoemd als het item *religieuze organisatie*. Waarschijnlijk doordat de ouderen in 2014 sterker in de respons vertegenwoordigd zijn scoort *school / kinderopvang* nu verhoudingsgewijs lager.

figuur 2.8 maatschappelijke sectoren waarvoor respondenten vrijwilligerswerk doen (absolute aantallen, $n = 696$; meer dan één antwoord per persoon mogelijk)

figuur 2.9 Redenen om vrijwilligerswerk te doen (in procenten, $n_{2014} = 696$, maximaal vier antwoorden per respondent mogelijk)

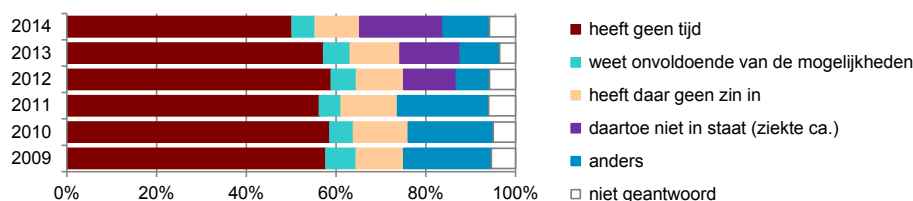
Figuur 2.9 laat zien welke redenen actieve vrijwilligers hebben om hun vrijwilligerswerk te verrichten. Evenals in de voorgaande jaren springen twee redenen er duidelijk uit: de voldoening die het oplevert, en het leveren van een nuttige bijdrage aan de maatschappij (beide genoemd door 61%). Ook de contacten die het vrijwilligerswerk oplevert worden belangrijk gevonden (genoemd door 38%). Op p.84/85 staan toelichtingen bij het antwoord 'andere reden'.

niet-vrijwilligers

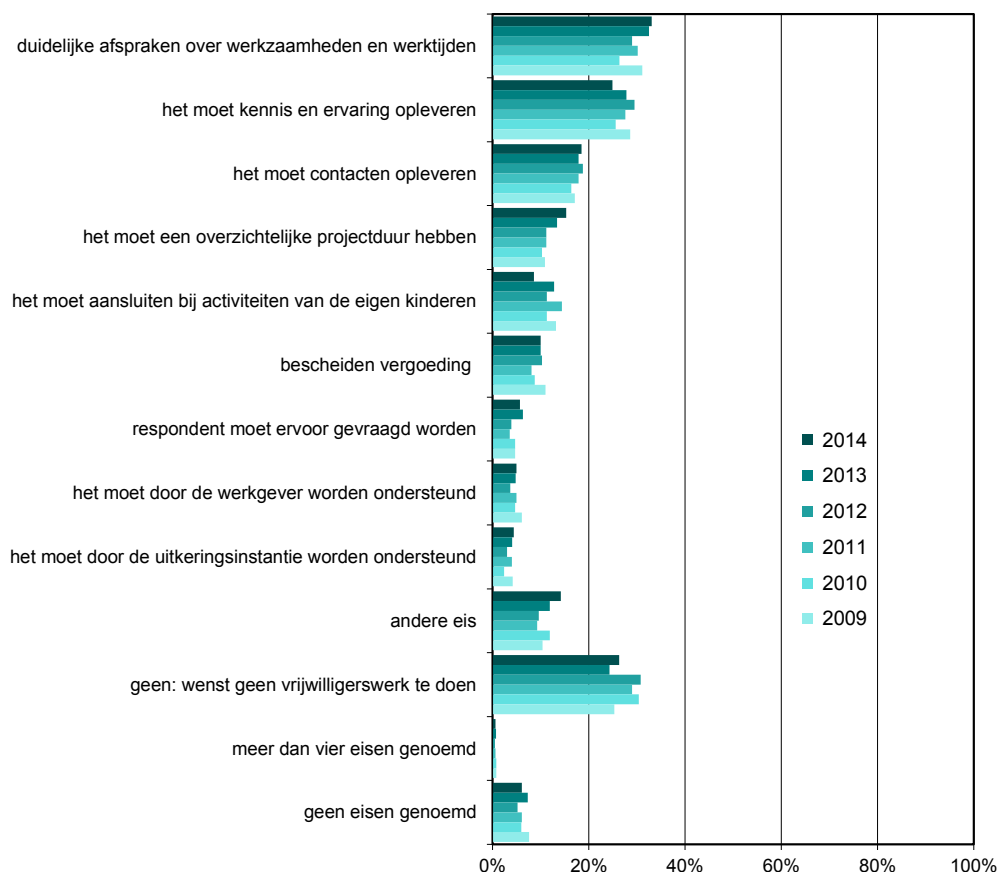
Aan de niet-vrijwilligers onder de respondenten is gevraagd naar hun belangrijkste reden om geen vrijwilligerswerk te doen. Van de aan hen voorgelegde antwoordmogelijkheden noemen zij *geen tijd* veruit het meeste. De antwoorden uit 2014 wijken in één opzicht af van die uit 2012 en 2013: meer respondenten achten zich niet in staat tot vrijwilligerswerk, in verband met ouderdom, ziekte of handicap (zie figuur 2.10).

De toelichtingen bij 'anders' (de overige redenen om niet aan vrijwilligerswerk te doen, op p.86- 89) hebben in hoofdzaak betrekking op verplichtingen zoals

mantelzorg en drukke werk- en gezinsomstandigheden. En daarnaast op het feit dat men jarenlang vrijwilliger of mantelzorger is geweest en nu even aan zichzelf wil toekomen.

figuur 2.10 belangrijkste reden om geen vrijwilligerswerk te doen (in procenten, n₂₀₁₄ = 1801)

figuur 2.11 eisen die niet-vrijwilligers zouden stellen aan de werkzaamheden, in het geval zij vrijwilligerswerk zouden gaan doen (in procenten, n₂₀₁₄ = 1801; maximaal vier antwoorden per respondent)

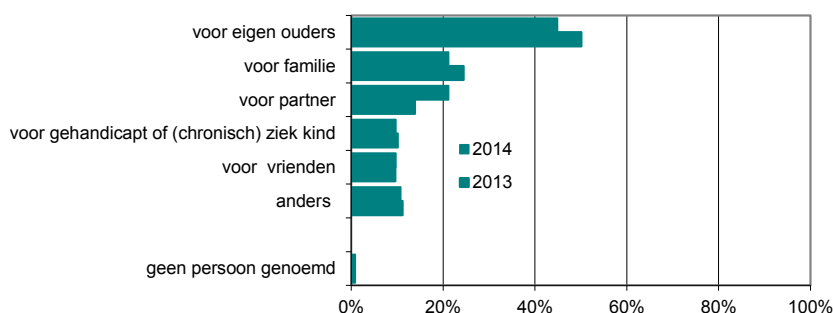
Aan de niet-vrijwilligers is verder gevraagd welke eisen zij aan vrijwilligerswerk zouden stellen, ervan uitgaand dat zij tijd en gelegenheid zouden hebben om zulk werk te verrichten. Figuur 2.11 geeft inzicht in deze eisen. Veel niet-vrijwilligers hechten aan duidelijke afspraken over werkzaamheden en werktijden; verder moeten de werkzaamheden kennis en ervaring opleveren. Ook het sociale aspect (contacten) wordt door velen als eis genoemd. In de openvolgende meetjaren zijn de eisen min of meer constant gebleven.

De zelf geformuleerde *andere eisen* staan op p.89-92. Eisen die men veel noemt: de werkzaamheden moeten aansluiten bij de eigen interesse en ervaring, de werkzaamheden moeten zinvol zijn; men moet plezier aan het werk kunnen beleven. Tot slot: 26% wenst hoe dan ook geen vrijwilligerswerk te doen.

mantelzorg

Het geven van mantelzorg doet in het algemeen een zwaarder beroep op de hulpgever dan vrijwilligerswerk en gewone burenhulp.

Van alle respondenten noemen er 463 zichzelf mantelzorger. Dat is ruim 18%, iets meer dan in voorgaande jaren, toen het percentage rond de 15 lag. Figuur 2.12 toont dat in 45% van de gevallen de eigen ouders de verzorgden van de mantelzorgers zijn. De eigen partner wordt genoemd door 21%. De percentages liggen daarmee iets anders dan in 2013. Dat is in lijn met de gewijzigde samenstelling van de respons (oudere respondenten, dus minder vaak zorg voor de eigen ouders en vaker zorg voor de eigen partner).

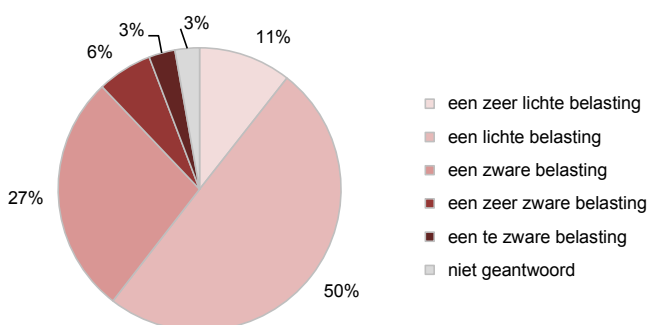

figuur 2.12 relatie tussen de mantelzorger en de ontvanger van mantelzorg (in procenten, meer antwoorden per respondent mogelijk, $n_{2013} = 375$; $n_{2014} = 463$)

fysieke en psychische belasting van mantelzorgers

Een groot deel van de mantelzorgers (59%) verricht de mantelzorg vaker dan eens per week. Van de mantelzorgers hoeft 57% daarvoor de stad niet uit; 30% verricht juist enkel buiten Zoetermeer mantelzorg; 9% verricht zowel binnen als buiten de stad mantelzorg. (zie tabel IV-34 t/m IV-37, p.58 -60).

Het merendeel van de mantelzorgers (61%) kan de zorg zelf goed aan: zij beschouwen de mantelzorg als een lichte of zeer lichte belasting. Dit blijkt uit figuur 2.13. Ruim een derde deel van de mantelzorgers zegt echter de belasting zwaar te vinden; veertien mantelzorgers (3%) achten de belasting zelfs te zwaar.

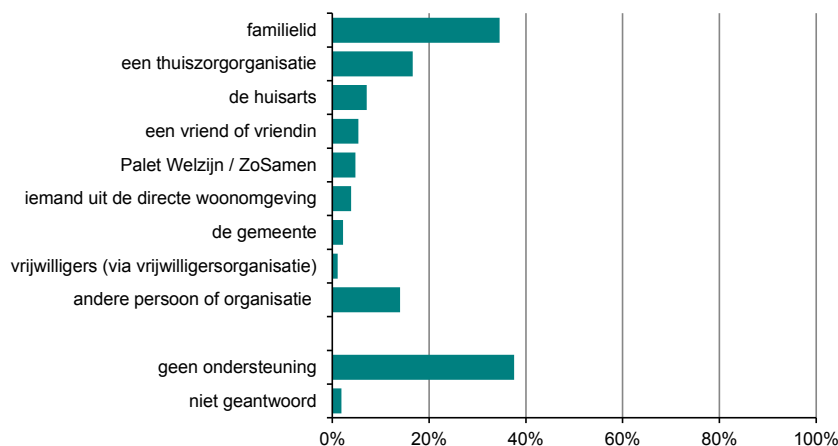
figuur 2.13 de belasting die mantelzorgers ervaren bij hun zorgtaken (in procenten, $n = 463$)

Degenen die de belasting als licht of zeer licht beschouwen geven veelal te kennen dat zij de werkzaamheden als vanzelfsprekend beschouwen en dat zij deze met plezier of met liefde doen. Tegelijk kunnen die werkzaamheden echter tijdrovend en intensief zijn, of het gevoel opleveren tekort te schieten. Voor de respondenten die spreken van een zware belasting is het veelal de combinatie van lasten die het zwaar maakt: vaak een baan en het eigen gezin in combinatie met de verzorging van ouders of schoonouders. Bij de oudere mantelzorgers gaat het vaak om zorg voor de partner in combinatie met eigen gezondheidsproblemen.

Deze toelichtingen staan, uitgesplitst naar de ervaren zwaarte, op p.92 t/m 98.

ondersteuning van mantelzorgers

Gevraagd naar de personen en organisaties die hen bij hun zorgtaken ondersteunen geeft 38% van de mantelzorgers aan dat zij géén steun ontvangen. 60% van de mantelzorgers maakt wél melding van ondersteunende personen of instanties. Figuur 2.14 laat zien dat mantelzorgers voor ondersteuning vooral op de eigen familie terugvallen; daarnaast op thuiszorgorganisaties. Op p.60 staat een overzicht van de *andere* ondersteuners die door de mantelzorgers worden genoemd.

figuur 2.14 personen en organisaties die mantelzorgers ondersteunen (in procenten, meer antwoorden per respondent mogelijk, n = 463)

Van alle mantelzorgers onder de respondenten voelt 67% zich voldoende ondersteund; 23% voelt zich niet voldoende ondersteund (tabel IV-40, p.61). Dit percentage is vergelijkbaar met het getal uit 2013 (toen voelde 70% zich voldoende ondersteund).

Gevraagd naar hun behoefte aan (aanvullende) ondersteuning noemen de mantelzorgers vooral de volgende zaken (p.98-100):

- (voorlopig) geen behoefte;
- praktische ondersteuning (huishouden / klussen in huis);
- financiële ondersteuning;
- procedurele informatie: bij wie moet ik wát regelen?

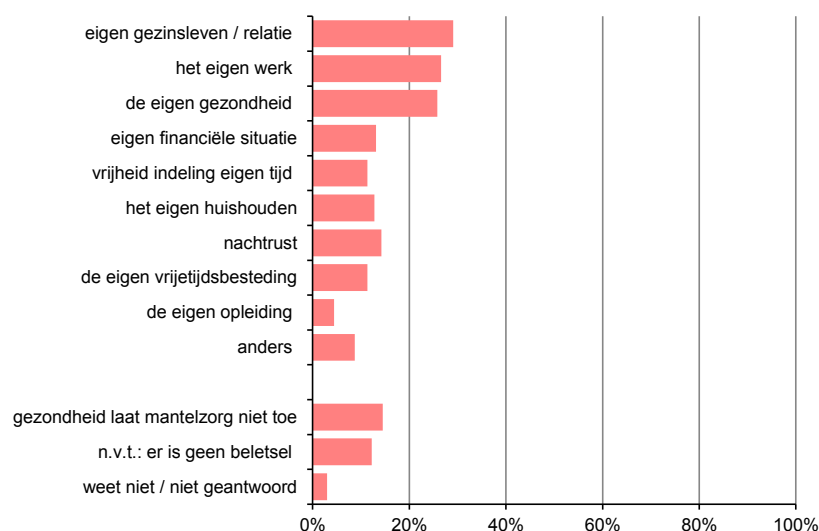
Incidenteel wordt het overnemen van zorgtaken door professionals (thuiszorg) als wens genoemd.

niet-mantelzorgers

Aan degenen die geen mantelzorg verrichten is de volgende vraag voorgelegd:

"Stel: één van uw naaste familieleden of bekenden wordt hulpbehoevend. Als u (een deel van) de mantelzorg op u zou nemen zou dit uiteraard gevolgen hebben voor uw persoonlijke leven. Wat zou voor u een beletsel kunnen zijn om mantelzorger te worden?"

Uit de reacties op deze vraag (figuur 2.15) blijkt dat de grootste beletsels zijn gelegen in de angst dat het eigen gezinsleven, het eigen werk of de eigen gezondheid onder de mantelzorg zou lijden (dit geldt voor respectievelijk 29%, 27% en 26%). Een kleine groep geeft aan dat er bij hen geen beletsel is om mantelzorger te worden (12%). Van degenen die het antwoord *anders* hebben gekozen (175 respondenten) zeggen er velen dat zij er al jaren mantelzorg op hebben zitten; ook de eigen leeftijd wordt veel door hen als beletsel genoemd (p.100-102).

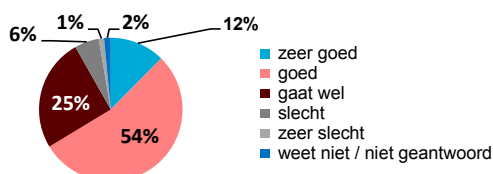
figuur 2.15 mogelijke beletfels voor niet-mantelzorgers om mantelzorg te worden: welke aspecten van het persoonlijke leven zouden daaronder lijden? (in procenten, meer antwoorden per respondent mogelijk, $n = 2004$)

2.5 leefstijl

De vragen over de leefstijl gaan over gezondheid, de eigen (ongezonde) leefgewoonten en over de hulp die respondenten op dat gebied zoeken. De tabellen waarop het onderstaande is gebaseerd staan op p. 62/63.

gezondheid algemeen

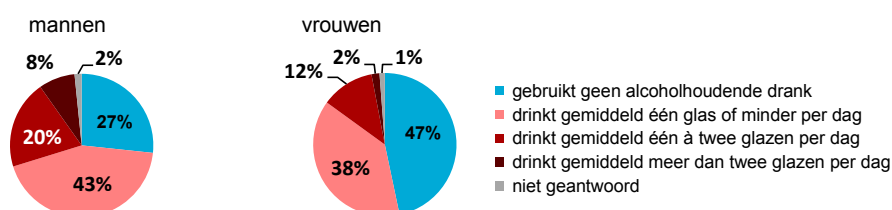
Twee derde deel van de respons meent dat er weinig of niets te klagen is over de eigen gezondheid. 7% acht de eigen gezondheid slecht of zeer slecht (figuur 2.16).

figuur 2.16 beoordeling van de eigen gezondheid (in procenten, $n = 2508$)

alcoholgebruik

Figuur 2.17 toont de reacties op de deelvraag over alcoholgebruik. De figuur toont dat (ten minste) 71% van de mannen in de respons wel eens alcohol gebruikt, en 52% van de vrouwen. 8% van de mannen behoort tot de zwaardere drinkers: zij gebruiken meer dan twee glazen alcoholhoudende drank per dag. Voor vrouwen geldt een strengere norm (de grens ligt voor hen bij één glas per dag). 14% van de vrouwen drinkt gemiddeld ten minste één glas alcoholhoudende drank per dag. Van alle respondenten zeggen er acht (0,3%) dat zij in het afgelopen jaar hulp hebben gezocht op het gebied van alcoholgebruik (tabel IV-47, p.63).

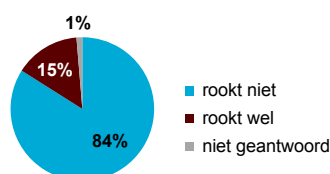

figuur 2.17 gemiddeld dagelijks alcoholgebruik, naar sekse (in procenten, $n_{mannen} = 1095$; $n_{vrouwen} = 1369$)

roken

Figuur 2.18 toont de reacties op een vraag over het rookgedrag. 84% van de respondenten zegt niet te roken, 15% rookt wel.

Van alle respondenten zeggen er 27 (1,1%) dat zij in het afgelopen jaar hulp hebben gezocht op het gebied van rookgedrag.

figuur 2.18 het wel of niet roken (in procenten, n = 2508)

gebruik van overige drugs

Figuur 2.19 toont de reacties op een vraag over het (overige) drugsgebruik. 95% zegt geen drugs (zoals bijvoorbeeld cannabis, paddo's en harddrugs) te gebruiken; 1% (22 respondenten) gebruikt wel drugs; 4% heeft de vraag over drugsgebruik niet beantwoord.

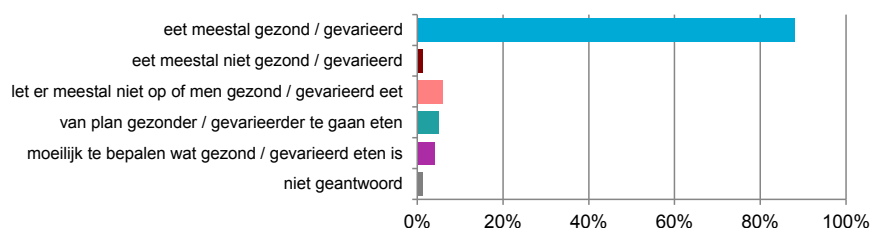
En van alle respondenten zegt er precies één dat hij of zij in het afgelopen jaar hulp heeft gezocht op het gebied van drugsgebruik.

figuur 2.19 het gebruik (wel of niet) van drugs, zoals cannabis, paddo's, harddrugs (in procenten, n = 2508)

gezonde voeding; voldoende bewegen

Figuur 2.20 toont de reacties op een vraag over gezonde voeding. 88% zegt meestal gezond en gevarieerd te eten. 6% houdt zich niet bezig met gezonde voeding. 5% neemt zich voor gezonder te gaan eten.

figuur 2.20 het gebruik van gezonde voeding (in procenten, n = 2508; meer antwoorden mogelijk)

Van alle respondenten zeggen er in 2014 124 (5%) dat zij in het afgelopen jaar hulp hebben gezocht op het gebied van gezonde voeding. 152 respondenten (6%) hebben hulp gezocht op het gebied van voldoende beweging.

2.6 welbevinden

2.6.1 algemeen

Twee vragenblokken hebben als thema het welbevinden van de respondent. Er worden vragen gesteld over eenzaamheid en over psychische gezondheid. Uit deze vragen zijn respectievelijk een eenzaamheidsscore en een maat voor psychische gezondheid te berekenen.

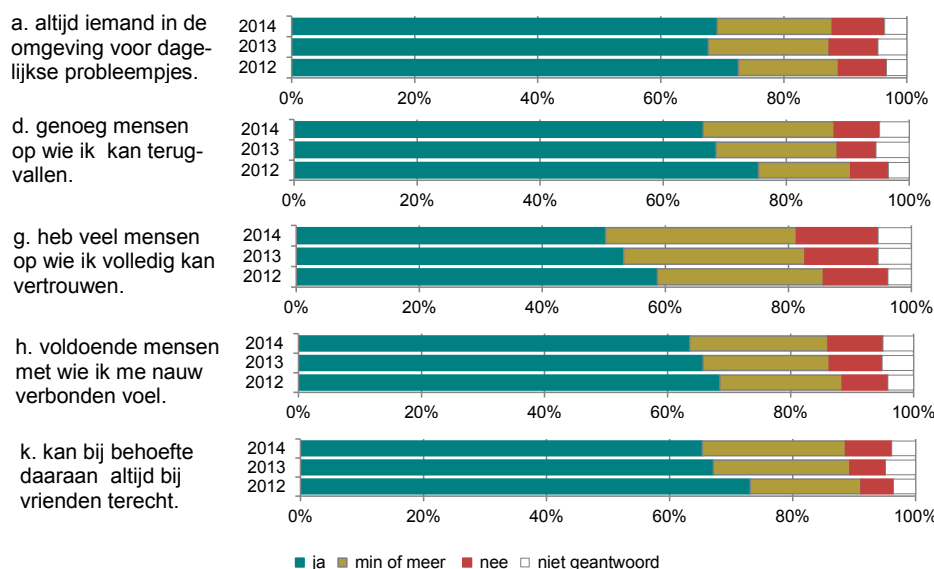
2.6.2 eenzaamheid

Er zijn elf stellingen voorgelegd die betrekking hebben op eenzaamheid. De drie antwoordmogelijkheden bij deze stellingen zijn: *ja*, *min of meer* en *nee*. De stellingen vormen een standaard vragenset. Deze is ontleend aan onderzoek van De Jong Gierveld en Kamphuis (1985)¹.

- Er is altijd wel iemand in mijn omgeving bij wie ik met mijn dagelijkse probleempjes terecht kan.
- Ik mis een echt goede vriend of vriendin.
- Ik ervaar een leegte om mij heen.
- Er zijn genoeg mensen op wie ik in geval van narigheid kan terugvallen.
- Ik mis gezelligheid om mij heen.
- Ik vind mijn kring van kennissen te beperkt.
- Ik heb veel mensen op wie ik volledig kan vertrouwen.
- Er zijn voldoende mensen met wie ik me nauw verbonden voel.
- Ik mis mensen om mij heen.
- Vaak voel ik me in de steek gelaten.
- Wanneer ik daar behoefte aan heb, kan ik altijd bij mijn vrienden terecht.

Vijf van de stellingen (a, d, g, h en k) gaan over een gevoel van verbondenheid. De stellingen zijn positief geformuleerd: een antwoord 'nee' bij één van deze stellingen versterkt de eenzaamheidsscore. Figuur 2.21 laat zien dat de positieve antwoorden bij deze stellingen sterk overheersen. Telkens kiest ook een tamelijk grote groep een neutrale positie (zo'n 20 tot 30%). Een minderheid (in 2014 zo'n 7 tot 13%) kiest 'nee'. De stelling over mensen op wie je kunt vertrouwen (g) laat de minst gunstige beantwoording zien.

Het valt op dat de resultaten in 2014 per stelling structureel iets minder gunstig zijn dan in de twee voorgaande jaren. Zoals in de onderzoeksverantwoording (§1.3) is aangegeven kan dit een effect zijn van de gewijzigde veldwerkmethode. Dit wordt nagegaan in hoofdstuk 3.

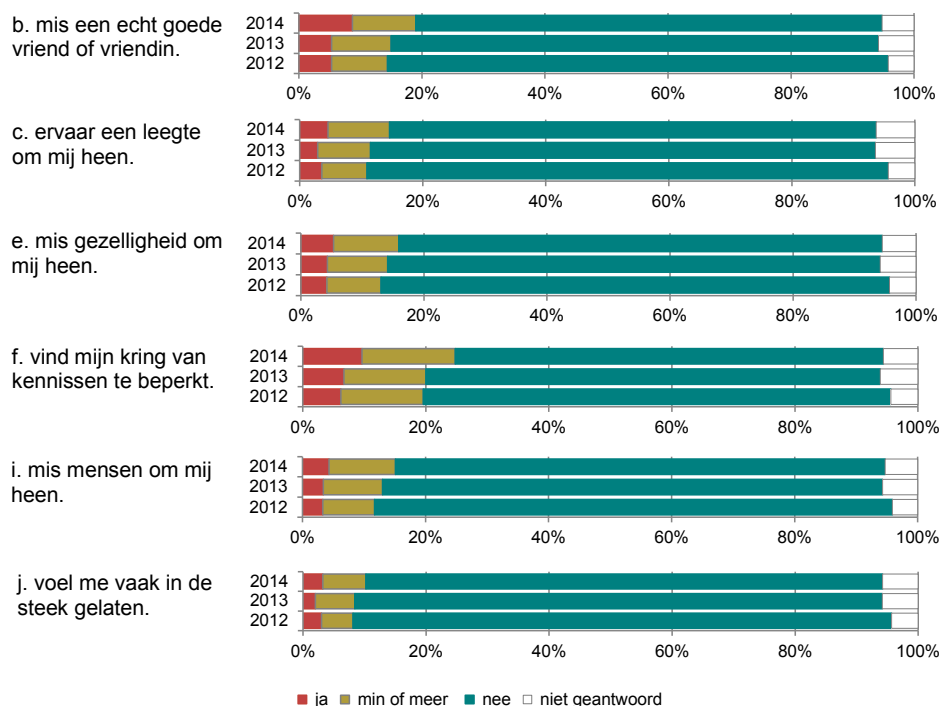

figuur 2.21 reacties op positief geformuleerde stellingen over eenzaamheid (in procenten, $n_{2014} = 2508$, stellingen worden verkort weergegeven)

Zes stellingen gaan over een gemis aan sociale relaties. De stellingen zijn negatief geformuleerd: een antwoord 'ja' bij één van deze stellingen versterkt de eenzaamheidsscore. De reacties op deze zes stellingen staan in figuur 2.22. Hier overheersen de reacties met een positieve strekking (dus het antwoord 'nee') in sterkere mate dan bij de positief geformuleerde stellingen. Afhankelijk van de

¹ de Jong Gierveld, J., & Kamphuis, F.H. (1985). The development of a Rasch-type loneliness-scale. *Applied Psychological Measurement*, 9, 289-299.

stelling kiest 7 tot 15% een neutrale positie. Een minderheid (3 tot 10%) kiest in 2014 voor het antwoord 'ja'. De stelling over de omvang van de eigen kennissenkring heeft de minst gunstige beantwoording. Ook bij deze stellingen valt een structureel verschil op tussen 2014 en de eerdere metingen.

figuur 2.22 reacties op negatief geformuleerde stellingen over eenzaamheid (in procenten, $n_{2014} = 2508$; stellingen worden verkort weergegeven)

eenzaamheidsscore

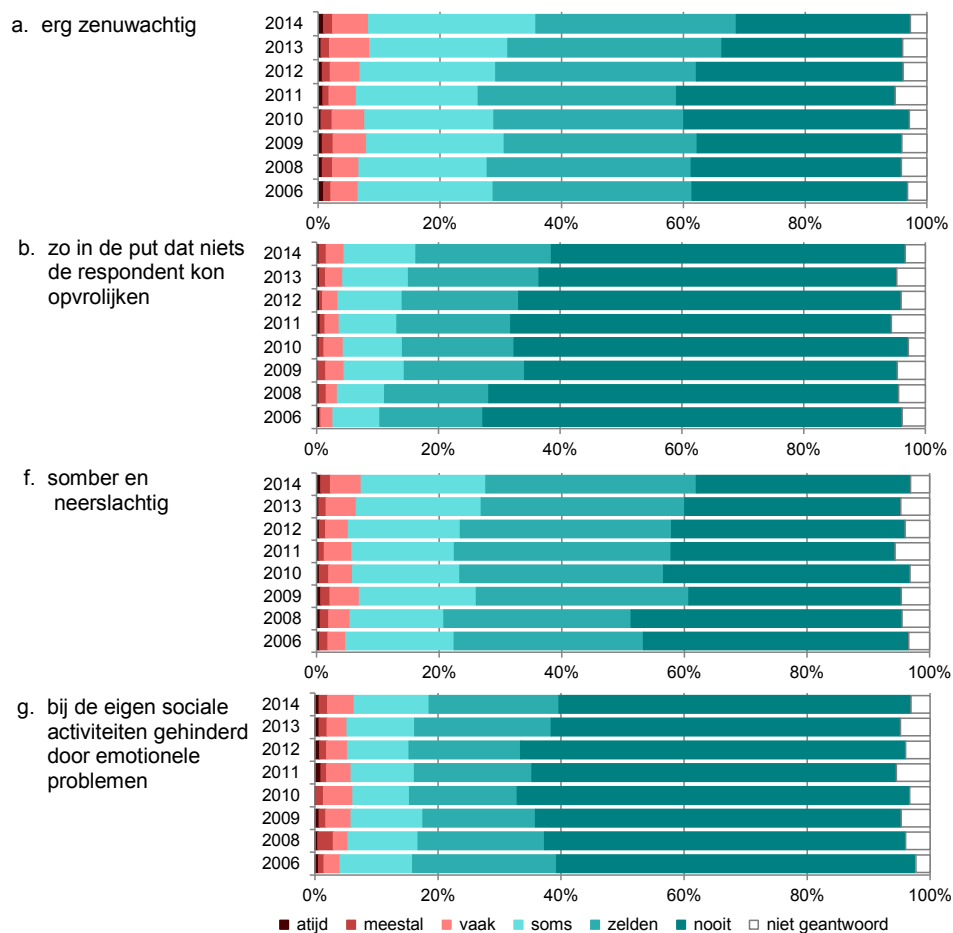
In bijlage VI (p.103) wordt toegelicht hoe uit de antwoorden op de elf bovenstaande stellingen een eenzaamheidsscore kan worden berekend. Deze score kan (op individueel niveau) gehele waarden aannemen tussen nul (niet eenzaam) en 11 (zeer sterke eenzaamheid). De gemiddelde eenzaamheidsscore voor de gehele respons in 2014 is 2,7; in 2013 was dit 2,5. In 2012 bedroeg de score gemiddeld 2,2.

2.6.3 psychische gezondheid

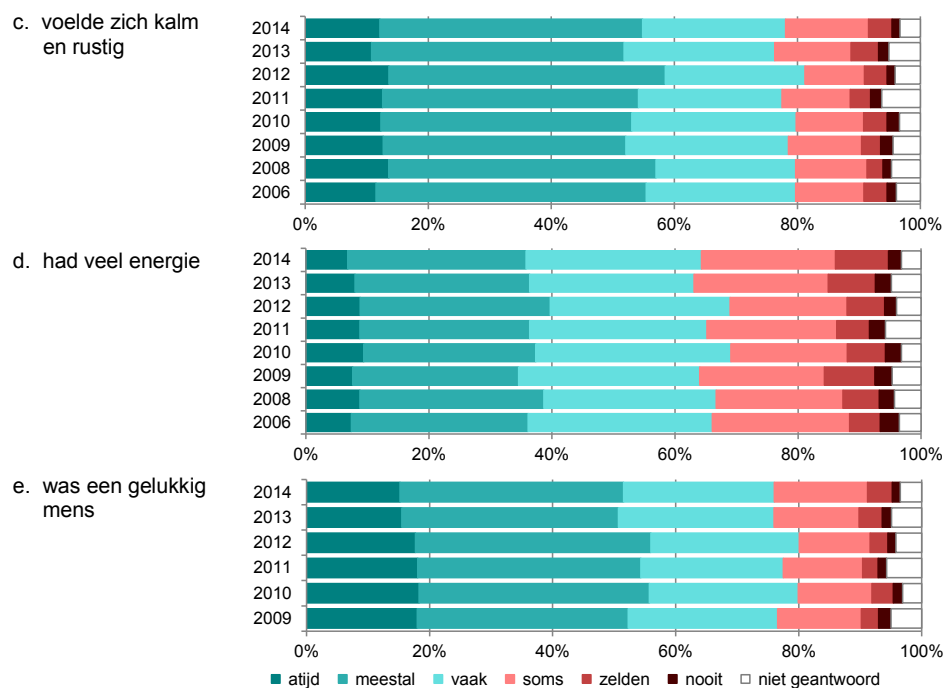
Allereerst is in een blok met zeven vragen gepeild hoe men zich voelde in de vier weken voorafgaand aan de enquête:

- Hoe vaak was u gedurende de afgelopen vier weken erg zenuwachtig?
- Hoe vaak zat u gedurende de afgelopen vier weken zo in de put, dat niets u kon opvrolijken?
- Hoe vaak voelde u zich gedurende de afgelopen vier weken kalm en rustig?
- Hoe vaak had u gedurende de afgelopen vier weken veel energie?
- Hoe vaak was u gedurende de afgelopen vier weken een gelukkig mens?
- Hoe vaak voelde u zich gedurende de afgelopen vier weken somber en neerslachtig?
- Hoe vaak hebben emotionele problemen u gedurende de afgelopen vier weken gehinderd bij uw sociale activiteiten?

De vragen a, b, c, d, f en g zijn sinds 2006 acht maal in de omnibusenquête gesteld; vanaf 2009 is vraag e (vraag over het geluksgevoel) aan de reeks toegevoegd. De reacties in de verschillende jaren op de vragen met een negatieve strekking (a, b, f en g) worden getoond in figuur 2.23. Reacties op vragen met een positieve strekking (c, d en e) worden getoond in figuur 2.24.

figuur 2.23 psychische klachten bij de respondent in de vier weken voorafgaand aan de omnibus-enquête, in de jaren 2006 en 2008 t/m 2014 (in procenten; $n_{2014} = 2508$)

figuur 2.24 stabiliteit, energie en geluksgevoel in de vier weken voorafgaand aan de omnibus-enquête, in 2006 en 2008 t/m 2014 (in procenten; $n_{2014} = 2508$)

Figuur 2.23 laat zien dat zenuwachtigheid in 2014 bij 8% van de respondenten *altijd*, *meestal* of *vaak* voorkwam. 5% zat veelal zó in de put dat niets hem of haar nog kon opvrolijken. 7% was veelal somber en neerslachtig. En 6% ondervond bij zijn of haar sociale activiteiten hinder van emotionele problemen.

Figuur 2.24 laat het volgende zien: 5% van de respondenten voelde zich in de vier weken voorafgaand aan de enquête *zelden* of *nooit* rustig; 11% had zelden of nooit veel energie; 5% voelde zich zelden of nooit een gelukkig mens.

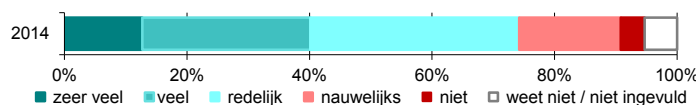
Uit de jaarreeksen in beide figuren blijkt dat de reacties op de stellingen redelijk stabiel zijn. Over het geheel bezien echter lijken de reacties uit 2014 te tenderen naar een iets ongunstiger score dan in voorgaande jaren.

mental health inventory

Er bestaat een internationale standaard voor de meting van de psychische gezondheid van personen ouder dan twaalf jaar: de MHI-5. Deze wordt gebaseerd op vijf van de vragen die betrekking hebben op de psychische gesteldheid in de afgelopen vier weken. De vragen a, b, c, e en f vormen de vragenset voor de MHI-5. De berekening van de MHI-5 staat toegelicht in bijlage VI (p.104). Voor 2014 bedraagt de MHI-5 (voor de respondenten op de omnibus- en Wmo-enquête) gemiddeld 76,1 op een schaal van nul tot 100. Dat getal is, hoewel aan de lage kant, van dezelfde orde als de waarden die in voorgaande jaren zijn gevonden: tussen 76,3 en 78,4.

hulp bij psychische problemen

229 respondenten kregen in de twaalf maanden voorafgaand aan de omnibusenquête hulp voor psychische problemen. Dat is 9%. Het merendeel van deze respondenten meent dat deze hulp redelijk tot zeer effectief is; 21% meent dat deze ondersteuning niet of nauwelijks heeft geholpen (zie figuur 2.32).

figuur 2.25 mate waarin de hulp bij psychische problemen werkelijk geholpen heeft (in procenten, n = 229)

3

ANALYSES WELBEVINDEN

3.1 algemeen

Voor twee variabelen (eenzaamheid en psychische stabiliteit) is nagegaan of er opvallende variaties bestaan in de uitkomsten. Ook wordt naar voorgaande jaren gekeken om na te gaan wat het effect geweest kan zijn van een gewijzigde veldwerkmethode.

3.2 eenzaamheidsscore

Nagegaan is of de eenzaamheidsscore in dit onderzoek een verband vertoont met enkele onafhankelijke variabelen. De veronderstelling hierbij is dat er (meetbare) omstandigheden zijn die mensen een achterstand geven in hun mogelijkheden om de door hen gewenste relaties aan te gaan of te handhaven: een hoge leeftijd, een beperkte scholing, minder financiële armslag, de samenstelling van het huishouden, de culturele achtergrond. Enkele van onderstaande tabellen maken aannemelijk dat dergelijke verbanden inderdaad bestaan. Waar mogelijk worden de scores vergeleken met die uit 2012 en 2013.

De gemiddelde eenzaamheidsscores van de volgende categorieën zijn in 2014 relatief hoog (ten minste een punt hoger dan het overall gemiddelde):

- respondenten met een laag (huishouden-)inkomen (tabel 3.3);
- alleenstaanden en hoofden van eenoudergezinnen (tabel 3.4);
- respondenten die zich tot een niet-Nederlandse bevolkingsgroep rekenen (tabel 3.5).

De waarnemingen uit 2014 vormen daarbij een bevestiging van die uit 2012 en 2013 (óók als rekening gehouden wordt met het feit dat de gemiddelde scores in 2014 in bijna alle gevallen hoger liggen).

tabel 3.1 *gemiddelde score op de dichotome eenzaamheidsschaal (De Jong Gierveld) per leeftijdsklasse*

leeftijdsklasse	gemiddelde eenzaamheidsscore (aantal respondenten)					
	2012		2013		2014	
18 t/m 39 jaar	1,8	(566)	2,0	(611)	2,4	(438)
40 t/m 64 jaar	2,2	(1273)	2,5	(1236)	2,8	(1193)
65 jaar en ouder	2,5	(384)	2,8	(423)	2,9	(634)
leeftijd onbekend	3,6	(34)	3,8	(40)	2,3	(68)
totaal	2,2	(2257)	2,5	(2310)	2,7	(2333)

* schaal loopt van 0 (niet eenzaam) tot 11 (zeer sterke eenzaamheid)

tabel 3.2 *gemiddelde score op de dichotome eenzaamheidsschaal (De Jong Gierveld) per klasse van opleidingsniveau*

opleidingsniveau	gemiddelde eenzaamheidsscore (aantal respondenten)					
	2012		2013		2014	
laag	2,7	(642)	2,9	(702)	3,1	(755)
middelbaar	2,0	(760)	2,3	(752)	2,5	(669)
hoog	1,8	(714)	2,0	(715)	2,6	(808)
overig / onbekend	2,7	(141)	3,1	(141)	2,7	(101)
totaal	2,2	(2257)	2,5	(2310)	2,7	(2333)

tabel 3.3 gemiddelde score op de dichotome eenzaamheidsschaal (De Jong Gierveld) per inkomensklasse (netto inkomen hoofd van het huishouden + eventuele partner)

gemiddelde eenzaamheidsscore (aantal respondenten)		
2014		
€ 0 - € 1500	4,5	(283)
€ 1501 - € 2500	3,2	(521)
> € 2500	2,1	(1017)
weet niet	3,1	(104)
wil dit niet zeggen	2,4	(355)
niet geantwoord	3,2	(53)
totaal	2,7	2333

tabel 3.4 gemiddelde score op de dichotome eenzaamheidsschaal (De Jong Gierveld) naar positie in het huishouden

gemiddelde eenzaamheidsscore (aantal respondenten)						
positie in huishouden	2012		2013		2014	
alleenstaande	3,5	(294)	3,5	(280)	4,2	(357)
samenwonende partner	1,9	(780)	2,2	(780)	2,3	(987)
partner in tweoudergezin	1,8	(886)	2,2	(921)	2,3	(690)
kind (18+) in tweoudergezin	1,8	(91)	1,7	(83)	2,6	(50)
hoofd eenoudergezin	3,2	(107)	3,5	(130)	4,1	(115)
kind (18+) in eenoudergezin	2,6	(42)	2,4	(38)	2,0	(13)
kind (18+) verschillende situaties					3,3	(32)
overig / onbekend	3,2	(57)	3,1	(78)	3,1	(89)
totaal	2,2	(2257)	2,5	(2310)	2,7	(2333)

tabel 3.5 gemiddelde score op de dichotome eenzaamheidsschaal (De Jong Gierveld) naar de bevolkingsgroep waar respondenten zich toe rekenen

gemiddelde eenzaamheidsscore (aantal respondenten)						
bevolkingsgroep	2012		2013		2014	
Nederlands	2,1	(2036)	2,3	(2047)	2,6	(2137)
niet-Nederlands	3,4	(196)	3,4	(224)	4,6	(173)
overig / onbekend	2,9	(25)	3,7	(39)	3,8	(23)
totaal	2,2	(2257)	2,5	(2310)	2,7	(2333)

Tabel 3.6 toont de gemiddelde eenzaamheidsscore per wijk. Er is voor gekozen geen eenzaamheidsscores op buurtniveau te presenteren. Doordat het aantal respondenten per buurt als regel niet zo groot is en het algemene gemiddelde van de eenzaamheidsscore laag in de range van mogelijke waarden (0 tot 11) ligt, zijn de gemiddelden per buurt iets te gevoelig voor ongunstige uitschieters. Op wijk-niveau zijn de verschillen in gemiddelde eenzaamheidsscore score niet groot.

tabel 3.6 *gemiddelde score op de dichotome eenzaamheidsschaal (De Jong Gierveld) per wijk*

Wijk	gemiddelde eenzaamheidsscore (aantal respondenten)					
	2012		2013		2014	
Centrum	2,5	(311)	2,5	(320)	3,1	(375)
Meerzicht	2,7	(236)	3,0	(254)	3,3	(260)
Buytenwegh De Leyens	2,4	(374)	2,4	(388)	2,6	(369)
Seghwaert	2,0	(301)	2,5	(316)	2,8	(330)
Noordhove	2,0	(146)	2,1	(178)	2,2	(186)
Rokkeveen	1,8	(381)	2,2	(378)	2,5	(435)
Oosterheem	2,0	(364)	2,4	(348)	2,5	(292)
overig / wijk onbekend	2,1	(144)	2,7	(128)	3,2	(86)
Zoetermeer	2,2	(2257)	2,5	(2310)	2,7	(2333)

Tabel 3.7 laat zien dat de eenzaamheidsscore en de beantwoording van een - al langer in de omnibusenquête opgenomen vraag naar eenzaamheid niet met elkaar in tegenspraak zijn. Ook hier bevestigen de waarnemingen uit 2014 die uit 2012 en 2013.

tabel 3.7 *gemiddelde score op de dichotome eenzaamheidsschaal (De Jong Gierveld) naar de vraag of men voldoende contacten heeft buiten werk, school of eigen huishouden*

voldoende contacten?	gemiddelde eenzaamheidsscore (aantal respondenten)					
	2012		2013		2014	
ja, zeker	1,7	(1930)	1,9	(1928)	2,0	(1872)
ja, maar wenst meer contacten	4,6	(136)	5,0	(176)	5,0	(230)
nee, te weinig contacten	5,8	(146)	5,9	(180)	6,6	(196)
niet geantwoord	3,1	(45)	2,3	(26)	4,5	(35)
totaal	2,2	(2257)	2,5	(2310)	2,7	(2333)

algemene conclusie over de eenzaamheidsscore en de nieuwe veldwerkmethode

De in 2014 gemeten eenzaamheidsscore is iets hoger (ongunstiger) dan in 2012 en 2013. In Het ligt voor de hand deze stijging op te vatten als een artefact: een gevolg van het feit dat het aandeel oudere respondenten (met gemiddeld een relatief hoge eenzaamheidsscore) is toegenomen.

Toch kan dat geen belangrijke oorzaak van de stijging zijn. Als namelijk de gemiddelde scores per leeftijdsklasse in 2014 (zoals opgenomen in tabel 3.2) worden gewogen naar de verdeling over leeftijdsklassen in 2012 of 2013, blijft de gemiddelde totale score voor 2014 gelijk aan 2,7. Voor weging van het resultaat op basis van andere achtergrondvariabelen geldt een soortgelijke uitkomst. Mogelijk is er dus een (lichte) feitelijke stijging van de eenzaamheid, of een onbekende factor is de oorzaak van de gemeten stijging van de eenzaamheidsscore.

3.3 psychische gezondheid

Op basis van vijf vragen is in § 2.6.3 de MHI-5 bepaald. Voor dit kengetal (met individuele waarden tussen - theoretisch - nul en 100) geldt: een hogere score is gunstiger. De MHI-5 is getoetst aan dezelfde onafhankelijke variabelen als de eenzaamheidsscore (§ 3.2). De tabellen 3.8 t/m 3.12 laten ook hier verbanden zien tussen de gerealiseerde score en enkele achtergrondvariabelen.

De gemiddelde MHI-5 van laag opgeleide respondenten is relatief laag (tabel 3.9). De gemiddelde MHI-5 van respondenten met een laag inkomen is relatief laag (tabel 3.10). Ook hangt een lage MHI-5 samen met enkele posities in het huishouden, met name respondenten die hoofd zijn van een eenoudergezin. De waarnemingen uit 2014 vormen daarbij in grote lijnen een bevestiging van die uit 2012 en 2013.

tabel 3.8 *gemiddelde MHI-5* per leeftijdsklasse*

leeftijdsklasse	gemiddelde MHI-5 (aantal respondenten)					
	2012		2013		2014	
18 t/m 39 jaar	76,9	(556)	75,2	(597)	74,2	(427)
40 t/m 64 jaar	78,5	(1249)	76,6	(1227)	75,5	(1183)
65 jaar en ouder	80,5	(398)	77,7	(443)	78,2	(681)
leeftijd onbekend	74,4	(34)	70,1	(38)	76,2	(68)
totaal	78,4	(2237)	76,3	(2305)	76,1	(2359)

* individuele scores kunnen liggen tussen 0 (ongunstig) en 100 (gunstig)

tabel 3.9 *gemiddelde MHI-5 per klasse van opleidingsniveau*

opleidingsniveau	gemiddelde MHI-5 (aantal respondenten)					
	2012		2013		2014	
laag	77,4	(639)	73,8	(716)	73,4	(793)
middelbaar	77,5	(751)	76,3	(740)	77,4	(667)
hoog	80,5	(706)	79,2	(713)	77,9	(798)
overig / onbekend	76,8	(141)	74,8	(136)	74,5	(101)
totaal	78,4	(2237)	76,3	(2305)	76,1	(2359)

tabel 3.10 *gemiddelde MHI-5 per inkomensklasse (netto inkomen hoofd van het huishouden + eventuele partner)*

inkomensklasse	gemiddelde MHI-5 (aantal respondenten)	
	2014	
< € 1.501,=	66,2	(300)
€ 1.501,= t/m € 2.500,=	74,4	(535)
€ 2.501,= of meer	79,5	(1004)
weet niet	71,0	(109)
wil dit niet zeggen	78,7	(358)
niet geantwoord	76,5	(53)
totaal	76,1	(2359)

tabel 3.11 *gemiddelde MHI-5 naar positie in het huishouden*

positie in huishouden	gemiddelde MHI-5 (aantal respondenten)					
	2012		2013		2014	
alleenstaande	74,1	(298)	71,7	(287)	71,7	(371)
samenwonende partner	81,2	(784)	79,4	(794)	79,2	(1009)
partner in tweoudergezin	79,0	(864)	76,4	(907)	76,5	(676)
kind (18+) in tweoudergezin	74,0	(92)	78,6	(80)	72,6	(50)
hoofd eenoudergezin	72,3	(105)	70,3	(130)	68,5	(117)
kind (18+) in eenoudergezin	72,8	(41)	72,6	(36)	71,7	(13)
kind (18+) verschillende situaties					68,3	(32)
overig / onbekend	74,1	(53)	70,4	(71)	71,0	(91)
totaal	78,4	(2237)	76,3	(2305)	76,1	(2359)

tabel 3.12 gemiddelde MHI-5 naar de bevolkingsgroep waar respondenten zich toe rekenen

bevolkingsgroep	gemiddelde MHI-5 (aantal respondenten)					
	2012		2013		2014	
Nederlands	78,9	(2018)	76,8	(2040)	76,8	(2157)
niet-Nederlands	73,2	(195)	72,9	(225)	68,7	(179)
overig / onbekend	79,7	(24)	70,5	(40)	65,0	(23)
totaal	78,4	(2237)	76,3	(2305)	76,1	(2359)

Tabel 3.13 geeft de gemiddelde MHI-5 per wijk en buurt in de laatste vijf meetjaren. In 2014 zijn de scores van Palenstein en Meerzicht-Oost aan de lage kant.

tabel 3.13 kengetal MHI-5, naar wijk en buurt

wijk	buurt	gemiddelde MHI-5 (aantal respondenten)									
		2010		2011		2012		2013		2014	
Centrum		77,8	(192)	75,0	(155)	77,0	(311)	76,3	(323)	74,2	(382)
	Dorp	79,4	(55)	76,5	(37)	81,6	(80)	78,0	(93)	76,9	(97)
	Stadscentrum	79,6	(34)	73,8	(27)	79,9	(68)	75,3	(43)	73,0	(77)
	Palenstein	75,9	(55)	72,0	(54)	68,9	(85)	72,7	(84)	70,4	(83)
	Driemanspolder	76,8	(48)	78,7	(37)	78,5	(78)	78,3	(103)	75,3	(125)
Meerzicht		76,2	(141)	79,2	(101)	76,6	(237)	74,7	(253)	73,8	(266)
	-West	77,4	(91)	78,4	(66)	77,1	(168)	74,3	(141)	76,9	(155)
	-Oost	74,0	(50)	80,7	(35)	75,2	(69)	75,3	(112)	69,4	(111)
Buytenw.-De Leyens		78,1	(185)	79,6	(202)	77,4	(370)	77,8	(391)	77,4	(379)
	Buytenwegh	75,0	(82)	78,7	(84)	75,9	(182)	78,4	(162)	76,8	(160)
	De Leyens	80,5	(103)	80,2	(118)	78,8	(188)	77,4	(229)	77,9	(219)
Seghwaert		76,6	(167)	76,1	(174)	78,9	(297)	76,0	(311)	75,6	(331)
	-Zuidwest	78,7	(76)	77,7	(77)	79,9	(144)	76,1	(144)	75,1	(144)
	-Noordoost	74,8	(91)	74,8	(97)	78,0	(153)	76,0	(167)	76,1	(187)
Noordhove		77,9	(95)	76,9	(87)	79,3	(144)	78,4	(178)	78,3	(186)
	-West	78,2	(37)	76,9	(34)	79,8	(48)	76,9	(64)	78,5	(92)
	-Oost	77,7	(58)	76,8	(53)	79,1	(96)	79,3	(114)	78,3	(92)
Rokkeveen		78,9	(215)	80,8	(234)	80,5	(376)	76,5	(383)	77,3	(437)
	-West	79,1	(98)	80,4	(95)	81,7	(153)	76,2	(150)	76,6	(190)
	-Oost	78,7	(117)	81,0	(139)	79,7	(223)	76,8	(233)	77,7	(245)
Oosterheem		78,8	(180)	78,6	(152)	78,8	(363)	74,6	(338)	76,2	(295)
	-Zuidwest	78,9	(48)	74,9	(38)	78,5	(96)	73,6	(84)	73,2	(69)
	-Noordoost	78,7	(132)	79,8	(114)	79,0	(267)	75,0	(254)	77,1	(226)
overige / onbekend		78,6	(55)	78,7	(56)	78,1	(139)	77,0	(128)	76,6	(83)
totaal		77,9	(1230)	78,3	(1161)	78,4	(2237)	76,3	(2305)	76,1	(2359)

algemene conclusie over de MHI-5 en de nieuwe veldwerkmethode

De in 2014 gemeten MHI-5 verschilt weinig met die van 2013, en iets meer met die van de jaren daarvoor.

Wanneer de gemiddelde scores per leeftijdsklasse in 2014 (zoals opgenomen in tabel 3.8) worden gewogen naar de verdeling over leeftijdsklassen in 2012 of 2013, valt de gemiddelde MHI-5 voor 2014 iets lager uit. Bij weging op basis van andere achtergrondvariabelen blijft de uitkomst gelijk (76,1) of wordt deze ook iets lager. Daarmee lijkt de mogelijke invloed van de nieuwe veldwerkmethode op de uitkomst bij de berekening van de MHI-5 gering.

BIJLAGE I bevolking, steekproef, respons

bevolking, steekproef en respons

In de onderstaande tabellen worden de Zoetermeerse bevolking, de steekproef en de bruikbare respons (op de beide enquêtes die zijn gebruikt voor dit deelonderzoek) vergeleken aan de hand van de kenmerken *seks* en *leeftijd*. Binnen de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder zijn vrouwen in de meerderheid. De steekproef toont ten opzichte van de feitelijke verdeling over mannen en vrouwen een afwijking van 0,2 procentpunt (minder mannen, meer vrouwen). In de respons is het percentage vrouwen 3,8 procentpunten hoger dan in de bevolking.

Verder laat de respons een flinke oververtegenwoordiging zien voor de leeftijdsklasse 65 jaar en ouder, en een ondervertegenwoordiging voor de leeftijdsklasse 18 t/m 39 jaar. Voor belangrijke variabelen (MHI-5 en de eenzaamheidsscore) is in hoofdstuk 3 nagegaan of deze leeftijdsverdeling, die duidelijk afwijkt van de verdeling in voorgaande jaren, kan hebben geleid tot een trendbreuk. Dit blijkt voor de beschouwde variabelen niet in sterke mate het geval te zijn.

tabel I-1 *Zoetermeerse bevolking (18+), steekproef en respondenten, naar seks*

		bevolking (18+)	steekproef	bruikbare
		op 01-01-2014		respons
seks				
man	aantal	47092	3841	1095
	procent	48,2	48,0	44,4
vrouw	aantal	50523	4159	1369
	procent	51,8	52,0	55,6
subtotaal (100%)		97615	8000	2464
seks onbekend		-	-	44
totaal		97615	8000	2508

tabel I-2 *Zoetermeerse bevolking (18+), steekproef en respons, naar leeftijd in klassen*

		bevolking (18+)	steekproef	bruikbare
		op 01-01-2014		respons
leeftijd				
18 t/m 39 jaar	aantal	33368	2650	443
	procent	34,2	33,1	18,3
40 t/m 64 jaar	aantal	45252	3770	1237
	procent	46,4	47,1	51,2
65+	aantal	18995	1580	737
	procent	19,5	19,8	30,5
subtotaal (100%)		97615	8000	2417
leeftijd onbekend		-	-	91
totaal		97615	8000	2508

BIJLAGE II betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Betrouwbaarheidsintervallen

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de totale respons of op bepaalde categorieën daarbinnen. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeeders van 18 jaar of ouder, kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van schattingen.

Dit kan in de vorm van puntschattingen en intervalschattingen. Bij een puntschatting, dat wil zeggen een schatting in de vorm van één getal, ligt het voor de hand als benadering van de werkelijkheid de uitkomst uit de enquête te nemen. Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt dan aangenomen dat dit ook in de populatie 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervalschattingen). Het is daarbij, met behulp van statistische formules, mogelijk de grootte van een interval zodanig rond de enquête uitkomst (bijvoorbeeld rond een percentage) te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

In onderstaande tabel is voor verschillende aantallen respondenten en voor verschillende percentages weergegeven wat de nauwkeurigheidsmarges zijn. Het gaat daarbij om de marges bij 95% betrouwbaarheid. Dit betekent dat als de steekproeftrekking en het onderzoek vele malen zou worden herhaald, het berekende nauwkeurigheidinterval in minstens 95 van de 100 gevallen de werkelijke waarde zou bevatten.

Voorbeelden

Allereerst enkele voorbeelden ter verduidelijking van de tabel:

- Stel dat van alle (2508) respondenten 30% opvatting A aanhangt. In werkelijkheid (dus in de totale populatie Zoetermeeders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 28,2% en 31,8%.
- Stel dat van alle respondenten er 50 gedrag X vertonen. Als van deze 50 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers die gedrag X vertonen tussen de 46,4% en 73,6% vrouw is.

tabel II-1 *aantal procentpunten waarmee de werkelijke percentages (in de populatie) maximaal kunnen verschillen met die in de respons (betrouwbaarheidsinterval van 95%).*

		percentages in de respons				
		10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
aantal	50	8,3	11,1	12,7	13,6	13,9
respon-	100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
denten	200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
	300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
	400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
	500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
	600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
	700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
	800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
	900	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3
	1000	1,9	2,5	2,8	3,0	3,1
	1100	1,8	2,4	2,7	2,9	3,0
	1200	1,7	2,3	2,6	2,8	2,8
	1300	1,6	2,2	2,5	2,7	2,7
	1400	1,6	2,1	2,4	2,6	2,6
	1500	1,5	2,0	2,3	2,5	2,5
	1600	1,5	2,0	2,2	2,4	2,5
	1700	1,4	1,9	2,2	2,3	2,4
	1800	1,4	1,8	2,1	2,3	2,3
	1900	1,3	1,8	2,1	2,2	2,2
	2000	1,3	1,8	2,0	2,1	2,2
	2100	1,3	1,7	2,0	2,1	2,1
	2200	1,3	1,7	1,9	2,0	2,1
	2300	1,2	1,6	1,9	2,0	2,0
	2400	1,2	1,6	1,8	2,0	2,0
	2508	1,2	1,6	1,8	1,9	2,0

BIJLAGE III vragenlijst

WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

SAMENLEVEN IN UW BUURT

1. Wilt u aangeven in hoeverre u het met de volgende stelling eens of oneens bent?

In deze buurt zijn er spanningen tussen mensen met verschillende culturele achtergronden.

- 1. helemaal mee eens
- 2. mee eens
- 3. niet eens, niet oneens
- 4. mee oneens
- 5. helemaal mee oneens
- 6. geen mening

2. Vindt u dat u in het algemeen voldoende contacten met andere mensen heeft, d.w.z. buiten werk, school of eigen huishouden?

- 1. ja, zeker → ga naar vraag 5
- 2. ja, maar ik zou wel wat meer contacten willen hebben
- 3. nee, ik vind dat ik te weinig contacten heb

3. Op welke terreinen zou u meer contacten willen hebben?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- sport
- uitgaan/recreatie
- hobby's
- vrijwilligerswerk
- vrienden ontmoeten
- burenccontact
- gelijke belangen/gedeelde ervaringen (bijv. dezelfde handicap)
- anders, namelijk:

4. Wat weerhoudt u hiervan?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- geld
- tijd
- afstand/vervoer
- ik weet niemand om dingen samen mee te ondernemen
- gezondheid/handicap
- anders, namelijk:

5. Ik heb voornamelijk contacten met mensen

- 1. in de buurt waarin ik woon
- 2. buiten de buurt waarin ik woon, maar wel in Zoetermeer
- 3. buiten Zoetermeer
- 4. weet niet

6. Voelt u zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in uw buurt?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet

7a. Bent u het afgelopen jaar actief geweest om uw buurt te verbeteren?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet

b. Kunt u uw antwoord toelichten?

8. Bent u in de afgelopen twaalf maanden betrokken geweest bij de organisatie van activiteiten in uw buurt?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet

9. Heeft u in de afgelopen twaalf maanden wel eens deelgenomen aan activiteiten in uw wijk, die werden georganiseerd door één of meer van de volgende instellingen?

- Stichting MOOI
- Stichting Piëzo
- Palet Welzijn (ouderenwerk)
- de wijk- of buurtvereniging

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet

MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

10. Bij maatschappelijke ondersteuning gaat het om het krijgen van hulp van andere mensen of instanties om zelfstandig te kunnen blijven wonen en mee te doen in de samenleving. De hulp kan tal van terreinen omvatten. Denk bijvoorbeeld aan het doen van boodschappen, het geven van hulp bij het opvoeden, het aanpassen van een woning of het regelen van vervoer. Maar ook de praktische hulp aan mensen met een handicap of langdurige ziekte en hun naasten valt eronder.

Heeft u zelf hulp nodig (of ontvangt u al hulp)?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 18

11. Heeft u (vanuit de Wmo of de AWBZ) een indicatie voor hulp?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 13
- 3. weet niet → ga naar vraag 13

12. Welke soort van indicatie heeft u?

- 1. een Wmo-indicatie
- 2. een AWBZ-indicatie
- 3. zowel een Wmo- als een AWBZ-indicatie
- 4. weet niet

13. Ontvangt u hulp?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 18

14. Wat voor hulp ontvangt u (of heeft u ontvangen)?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- een aanpassing van mijn woning
- hulp bij het schoonmaken van het huis
- hulp bij het doen van boodschappen, en klusjes in en om het huis
- (het op orde brengen van) de financiën / administratie
- hulp bij het vinden van (aangepast) werk
- dagbesteding (in het kader van de AWBZ)
- begeleiding (in het kader van de AWBZ)
- cliëntondersteuning (bijvoorbeeld door MEE of de ouderenadviseurs van Palet Welzijn)
- het regelen van vervoer
- (het tegengaan van) eenzaamheid
- hulp bij het opvoeden van mijn kinderen
- anders, namelijk:

15. Is deze hulp voldoende voor u?

- 1. ja
- 2. nee

16. Ontvangt u deze hulp (of een deel ervan) van één of meer vrijwilligers of van mensen uit uw omgeving?

LET OP: daarbij wordt niet uw partner of een familielid bedoeld.

- 1. ja, een enkele keer
- 2. ja, regelmatig
- 3. nee, nooit → ga naar vraag 18

17. In welke mate draagt deze vrijwillige hulp (dus niet de eventuele professionele zorg) eraan bij dat u zelfstandig kunt blijven wonen en/of meedoen aan de maatschappij?

- 1. zeer veel
- 2. veel
- 3. redelijk
- 4. nauwelijks
- 5. niet
- 6. weet niet

18. Het Wmo-loket is het loket voor vragen over welzijn en zorg, waar alle inwoners terecht kunnen voor informatie, advies en ondersteuning.

Had u al eens gehoord van het Wmo-loket in het stadhuis?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 21

19. Heeft u in de afgelopen twaalf maanden wel eens informatie opgevraagd (telefonisch of door een persoonlijk bezoek) bij het Wmo-loket in het stadhuis?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 21

20. Kunt u in een rapportcijfer aangeven hoe tevreden u bent over de informatie die u heeft gekregen?

zeer ontevreden	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	zeer tevreden	geen oordeel/
niet van toepassing
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10		☐ 99

30. Wat zijn voor u de belangrijkste redenen om vrijwilligerswerk te doen?

LET OP: u kunt maximaal vier antwoorden aankruisen.

Ik doe vrijwilligerswerk

- vanwege de contacten die het mij oplevert
- vanwege de kennis en ervaring die het mij oplevert
- om een nuttige bijdrage aan de maatschappij te leveren
- omdat het voldoening geeft
- vanuit mijn geloof of levensovertuiging
- dat aansluit bij de activiteiten van mijn kinderen (school, sportvereniging, e.d.)
- omdat ik daarvoor gevraagd ben
- om een andere reden, namelijk:

LET OP: ga nu door naar vraag 33

31. Waarom bent u niet actief als vrijwilliger? Noem de belangrijkste reden.

- 1. daarvoor heb ik geen tijd (bijvoorbeeld vanwege werk of zorgtaken)
- 2. ik weet onvoldoende van de mogelijkheden
- 3. daar heb ik geen zin in
- 4. daartoe ben ik niet in staat (vanwege ziekte, ouderdom of handicap)
- 5. anders, namelijk:

32. Stel: u hebt de tijd en gelegenheid om vrijwilligerswerk te gaan doen. Welke eisen zou u dan stellen aan de werkzaamheden?

LET OP: u kunt maximaal vier antwoorden aankruisen.

- het vrijwilligerswerk moet mij contacten opleveren
- het vrijwilligerswerk moet mij kennis en ervaring opleveren
- het vrijwilligerswerk moet aansluiten bij de activiteiten van mijn kinderen (school, sportvereniging, e.d.)
- ik moet voor het vrijwilligerswerk gevraagd worden
- er moeten duidelijke afspraken zijn over werkzaamheden en werktijden
- het vrijwilligerswerk moet een overzichtelijke projectduur hebben
- het vrijwilligerswerk moet door mijn werkgever worden ondersteund (vrijwilligerswerk deels onder werktijd)
- het vrijwilligerswerk moet door mijn uitkeringsinstelling worden ondersteund
- er moet een bescheiden vergoeding tegenover de werkzaamheden staan
- anders, namelijk:
- geen van deze eisen: ik wens geen vrijwilligerswerk te doen

BUREN- EN VRIENDENHULP

33. Onder burenen- en vrienden hulp wordt hier verstaan: de praktische hulp die burenen en bekenden elkaar onderling geven: bijvoorbeeld het verzorgen van planten en dieren tijdens de vakantie, klussen in huis en tuin, opvangen van kinderen na schooltijd.

Geef u wel eens dergelijke hulp aan uw burenen of bekenden?

- 1. ja
- 2. nee

MANTELZORG

Mantelzorgers zorgen voor een (chronisch) zieke, gehandicapte of hulpbehoevende partner, ouder, kind of ander familielid, vriend, kennis of buur. Mantelzorgers zijn geen beroepsmatige zorgverleners, maar geven zorg omdat zij een persoonlijke band hebben met degene voor wie ze zorgen. Mantelzorg is niet de alledaagse zorg, zoals de zorg voor een gezond kind. Mantelzorg is vaak langdurig en intensief.

34. Verricht u momenteel mantelzorg?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 43

35. Hoe vaak geeft u mantelzorg?

- 1. een aantal keer per jaar
- 2. een aantal keer per maand
- 3. een aantal keer per week / dag

36. Voor wie zorgt u?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- partner
- gehandicapt of (chronisch) ziek kind
- eigen ouders
- familie
- vrienden
- anders, namelijk:

37. Geeft u mantelzorg binnen of buiten Zoetermeer?

- 1. binnen Zoetermeer
- 2. buiten Zoetermeer
- 3. zowel binnen als buiten Zoetermeer

38. Ervaart u de zorgtaken die u uitvoert als een lichte, een zware, of misschien een te zware belasting voor uzelf?

- 1. een zeer lichte belasting
- 2. een lichte belasting
- 3. een zware belasting
- 4. een zeer zware belasting
- 5. een te zware belasting

39. Kunt u het antwoord op vraag 38 toelichten?

40. Door wie of door welke organisatie wordt u als mantelzorgster ondersteund bij uw zorgtaken?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- Palet Welzijn / ZoSamen (voorheen Stichting Rndom Mantelzorg)
- de huisarts
- een thuiszorgorganisatie
- de gemeente
- vrijwilligers (via een vrijwilligersorganisatie)
- een familielid
- een vriend of vriendin
- iemand uit mijn directe woonomgeving
- anders, namelijk:
- ik word daarbij niet ondersteund

41. Voelt u zich als mantelzorgervoldoende ondersteund?

1. ja
 2. nee

42. Aan wat voor (aanvullende) ondersteuning heeft u behoefte?

LET OP: ga nu door naar vraag 44.

43. Stel: één van uw naaste familieleden of bekenden wordt hulpbehoevend. Als u (een deel van) de mantelzorg op u zou nemen zou dit uiteraard gevolgen hebben voor uw persoonlijke leven.**Wat zou voor u een beletsel kunnen zijn om mantelzorgerv te worden?**

LET OP: meer antwoorden mogelijk

- dat mijn gezinsleven / relatie eronder zou lijden
 dat mijn nachtrust eronder zou lijden
 dat mijn gezondheid eronder zou lijden
 dat mijn werk eronder zou lijden
 dat mijn opleiding eronder zou lijden
 dat mijn huishouden eronder zou lijden
 dat mijn vrijetijdsbesteding eronder zou lijden
 dat ik de vrijheid om mijn tijd in te delen kwijt zou raken
 dat mijn financiële situatie eronder zou lijden

anders, namelijk:

- weet niet
 nvt: mijn gezondheidstoestand laat niet toe dat ik mantelzorgerv word
 nvt: voor mij is er geen enkel beletsel om mantelzorgerv te worden

GEZONDE LEVENSTIJL**44. Hoe is over het algemeen uw gezondheid?**

1. zeer goed
 2. goed
 3. gaat wel
 4. slecht
 5. zeer slecht
 6. weet niet

45. Onderstaande uitspraken gaan over een gezonde of minder gezonde levensstijl.

Kunt u bij elk van de vier onderstaande thema's aangeven welke uitspraak op dit moment op uw eigen levensstijl van toepassing is?

a. alcoholgebruik

1. ik gebruik geen alcoholhoudende drank
 2. ik drink wel alcoholhoudende drank: gemiddeld één glas of minder per dag
 3. ik drink wel alcoholhoudende drank: gemiddeld één à twee glazen per dag
 4. ik drink wel alcoholhoudende drank: gemiddeld meer dan twee glazen per dag

b. roken

1. ik rook niet
 2. ik rook wel

c. (andere) drugs, zoals cannabis; paddo's; harddrugs

1. dergelijke drugs gebruik ik niet
 2. dergelijke drugs gebruik ik wel

d. voeding

LET OP: meer antwoorden mogelijk

- ik eet meestal gezond / gevarieerd
 ik eet meestal niet gezond / gevarieerd
 ik let er meestal niet op of ik gezond / gevarieerd eet
 ik ben van plan gezonder / gevarieerder te gaan eten
 ik vind het moeilijk te bepalen wat gezond / gevarieerd eten is

46. Heeft u zelf in de afgelopen twaalf maanden wel eens hulp gezocht op één of meer van de volgende gebieden?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- ja: op het gebied van alcoholgebruik
 ja: op het gebied van rookgedrag
 ja: op het gebied van (overig) drugsgebruik
 ja: op het gebied van gezonde voeding
 ja: op het gebied van voldoende beweging
- nee: op geen van deze gebieden

WELBEVINDEN**47. Er volgen nu enkele uitspraken.**

Wilt u voor elke van de volgende uitspraken aangeven in hoeverre die op u, zoals u de laatste tijd bent, van toepassing is?

	1 ja	2 min of meer	3 nee
- er is altijd wel iemand in mijn omgeving bij wie ik met mijn dagelijkse probleempjes terecht kan	☐	☐	☐
- ik mis een echt goede vriend of vriendin	☐	☐	☐
- ik ervaar een leegte om mij heen	☐	☐	☐
- er zijn genoeg mensen op wie ik in geval van narigheid kan terugvallen	☐	☐	☐
- ik mis gezelligheid om mij heen	☐	☐	☐
- ik vind mijn kring van kennissen te beperkt	☐	☐	☐
- ik heb veel mensen op wie ik volledig kan vertrouwen	☐	☐	☐
- er zijn voldoende mensen met wie ik me nauw verbonden voel	☐	☐	☐
- ik mis mensen om mij heen	☐	☐	☐
- vaak voel ik me in de steek gelaten	☐	☐	☐
- wanneer ik daar behoefte aan heb, kan ik altijd bij mijn vrienden terecht	☐	☐	☐

48. De volgende vragen gaan over hoe u zich voelt en hoe het met u ging in de afgelopen vier weken.

Wilt u a.u.b. bij elke vraag het antwoord geven dat het best benadert hoe vaak u zich zo voelde?

	1 altijd	2 meestal	3 vaak	4 soms	5 zelden	6 nooit
- Hoe vaak was u gedurende de afgelopen vier weken erg zenuwachtig?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Hoe vaak zat u gedurende de afgelopen vier weken zo in de put, dat niets u kon opvrolijken?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Hoe vaak voelde u zich gedurende de afgelopen vier weken kalm en rustig?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Hoe vaak had u gedurende de afgelopen vier weken veel energie?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Hoe vaak was u gedurende de afgelopen vier weken een gelukkig mens?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Hoe vaak voelde u zich gedurende de afgelopen vier weken somber en neerslachtig?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
- Hoe vaak hebben emotionele problemen u gedurende de afgelopen vier weken gehinderd bij uw sociale activiteiten?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

49. Heeft u in de afgelopen twaalf maanden wel eens hulp gekregen voor psychische problemen?

1. ja
 2. nee → ga naar vraag 51

50. In welke mate heeft de hulp die u kreeg voor uw psychische problemen u inderdaad geholpen?

1. zeer veel
 2. veel
 3. redelijk
 4. nauwelijks
 5. niet
 6. weet niet

DIGITAAL PANEL ZOETERMEER

51. De gemeente wil regelmatig aan inwoners vragen hoe zij denken over onderwerpen die in Zoetermeer spelen. Ze heeft daartoe in 2007 een digitaal panel ingesteld. Dit digitale panel bestaat uit een vaste groep inwoners van Zoetermeer die een aantal keren per jaar een korte digitale vragenlijst via de e-mail krijgen voorgelegd. Deelname aan het panel is vrijblijvend: de panelleden kunnen zelf bepalen hoe lang ze willen deelnemen. Dat kan één jaar zijn maar ook een aantal jaren. Om deel uit te kunnen maken van het panel moet men beschikken over een e-mailadres.

Zou u willen deelnemen aan het digitale panel van de gemeente Zoetermeer?

1. ja
 2. nee → ga naar vraag 53
 3. heb geen e-mailadres → ga naar vraag 53
 4. maak al deel uit van dit panel → ga naar vraag 53

52. Wilt u hieronder zo duidelijk mogelijk uw e-mailadres opschrijven?

Uw e-mailadres wordt alleen door de afdeling Onderzoek en Statistiek van de gemeente Zoetermeer gebruikt voor het versturen van de vragen. Het wordt niet verstrekt aan derden in en buiten de gemeentelijke organisatie.

PERSOONLIJKE GEGEVENS

53. Bent u een man of een vrouw?

1. man
 2. vrouw

54. Wat is uw leeftijd?

jaar

55. Wat is uw hoogste voltooide opleiding?

1. geen
 2. lager algemeen onderwijs (lagere school, basisschool)
 3. middelbaar algemeen onderwijs (bijv. MULO, MAVO, VGLO, VMBO-T)
 4. hoger algemeen onderwijs (bijv. HBS, VWO, MMS, HAVO)
 5. lager beroepsonderwijs (bijv. LEAO, LTS, LHNO, LAS, VMBO)
 6. middelbaar beroepsonderwijs (bijv. MEAO, MTS, MHNO)
 7. hoger beroepsonderwijs (bijv. HEAO, HTS, MO-A)
 8. wetenschappelijk onderwijs
 9. anders, namelijk:

10. weet niet

56. Verricht u momenteel betaald werk? (Ook als het maar voor enkele uren per week is of voor een korte periode)

1. ja
 2. nee → ga naar vraag 58

57. Hoeveel uur per week verricht u gewoonlijk betaald werk?

uur per week

58. Welke van onderstaande situaties is op u het meest van toepassing?

LET OP: het 'meest', dus slechts één hokje aankruisen.

1. werkzaam in loondienst, eigen bedrijf of praktijk
 2. werkzoekende zonder werk
 3. student of scholier
 4. werkzaam in eigen huishouding
 5. gepensioneerd, AOW'er, VUT'er, rentenier
 6. arbeidsongeschikt of invalide
 7. verricht vrijwilligerswerk
 8. anders, namelijk:

9. weet niet

59. Waaruit bestaat het huishouden waartoe u behoort?

1. alleenstaande → ga naar vraag 63
 2. twee partners, zonder kind(eren) → ga naar vraag 62
 3. twee partners, met kind(eren)
 4. éénoudergezin (= één volwassene met kind(eren))
 5. anders, namelijk:

6. weet niet

60. Wat is uw plaats in het huishouden?

1. één van de twee partners
 2. hoofd van het éénoudergezin
 3. kind
 4. anders, namelijk:

5. weet niet

61. Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden?

personen

62. Hoeveel personen van uw huishouden hebben een inkomen?

personen

63. In welke klasse valt momenteel het totale netto-inkomen per maand van het hoofd van uw huishouden plus dat van de (eventuele) partner van dat hoofd?

LET OP: - vakantiegeld en onregelmatige toelagen niet meerekenen.
- het gaat om niet meer dan een ruwe schatting!

1. minder dan € 501,-
 2. € 501,- t/m € 1.000,-
 3. € 1.001,- t/m € 1.500,-
 4. € 1.501,- t/m € 2.000,-
 5. € 2.001,- t/m € 2.500,-
 6. € 2.501,- t/m € 3.000,-
 7. € 3.001,- t/m € 3.500,-
 8. € 3.501,- t/m € 4.000,-
 9. € 4.001,- of meer
 10. weet niet
 11. wil ik niet zeggen

64. Tot welke bevolkingsgroep rekent u zichzelf vooral?

LET OP: 'vooral', dus slechts één hokje aankruisen.

1. Nederlandse
 2. Surinaamse
 3. Antilliaanse/Arubaanse
 4. Indonesische/Nederlands Indische
 5. andere
 6. weet niet

65. Wat is uw postcode?

LET OP: de gehele postcode, dus de vier cijfers plus de twee letters.

BIJLAGE IV rechte tellingen

vragen over: samenleven in de buurt

tabel IV-1 reacties op de uitspraak:
"In deze buurt zijn er spanningen tussen mensen met verschillende culturele achtergronden" (vraag 1)

	aantal	procent
helemaal mee eens	52	2,1
mee eens	196	7,8
niet eens / niet oneens	329	13,1
mee oneens	869	34,6
helemaal mee oneens	820	32,7
geen mening	205	8,2
niet geantwoord	37	1,5
totaal	2508	100,0

tabel IV-2 heeft men voldoende contacten buiten werk, school of eigen huishouden? (vraag 2)

	aantal	procent
ja, zeker	2003	79,9
ja, maar wenst meer contacten	238	9,5
nee, te weinig contacten	214	8,5
niet geantwoord	53	2,1
totaal	2508	100,0

tabel IV-3 terreinen waarop respondenten meer contacten willen hebben (vraag 3 - meer antwoorden per respondent mogelijk)

	aantal	procent
sport	98	21,7
uitgaan/recreatie	129	28,5
hobby's	131	29,0
vrijwilligerswerk	69	15,3
vrienden ontmoeten	179	39,6
burencontact	216	47,8
gelijke belangen / gedeelde ervaringen	60	13,3
andere terreinen *	33	7,3
geen onderwerp genoemd	4	,9
totaal (respondenten die meer contacten wensen)	452	100,0

* andere terreinen

- ach, eigenlijk heb ik helemaal geen tijd voor contacten, ik ben werkzaam in het openbaar vervoer en met mijn onregelmatige diensten
- Algemeen en burenen.
- Buurt/ straat gezamenlijke activiteiten.
- Een vrijwilliger voor hem i.v.m. zijn verstandelijke beperking.
- Familie.
- Geen (i.v.m. ziekte of andere problematiek) (**3 keer genoemd**),
- Gelijkgestemden, meer diepgang.
- Gewoon iets meer mensen spreken.
- Ik zit totaal niet te wachten op contacten.
- Meer interesse in de medemens en wat meer sociale controle.
- Mensen op hetzelfde niveau.
- Nee, vind het prima zo - we kunnen allen bij elkaar terecht in nood.
- Ouders van kinderen in dezelfde leeftijd van mijn zoon (10 maanden).
- politie, buurtregisseur. Zie je nooit. Alleen eens in de drie maanden een stel onvriendelijke en

- onbeschofte dienders die je iets toelaffen uit een half opengedraaid raam. Ben zelf 25 jaar inspecteur van politie geweest. Zo ga je niet om met je buurt. zij zijn er voor ons, niet andersom
- Samen met iemand willen fietsen.
- Via de kinderen steun als alleenstaande ouder.
- Weet het eigenlijk niet zo goed.
- Werk (**3 keer genoemd**)

tabel IV-4 Wat weerhoudt respondenten van meer contacten?
(vraag 4 - meer antwoorden per respondent mogelijk)

	aantal	procent
geld	123	27,2
tijd	214	47,3
afstand / vervoer	54	11,9
weet niemand om dingen samen mee te ondernemen	159	35,2
gezondheid / handicap	85	18,8
ander beletsel *	69	15,3
geen beletsel genoemd	8	1,8
totaal (respondenten die meer contacten wensen)	452	100,0

* *ander beletsel*

- adressen van clubgenoten zijn nog niet verspreid.
- Allemaal geen tijd
- Angst om verkeerde keuzes te maken.
- Baan
- Ben hier komen wonen boven de 50 jaar, zonder hond of kleine kinderen + volle baan is het lastig minder ontmoeten.
- Ben nogal op mijzelf.
- Buurtvereniging.
- Cultureel.
- De meeste burens willen geen contact.
- Door de verschillende bevolkingsgroepen die in deze wijk wonen merk ik dat de mensen hier gesloten zijn en niet zo snel open staan. En doordat zij niet openstaan, ben ik dat ook niet.
- Drempelvrees om soms op dingen af te stappen of op te zoeken. Je zoekt ook gelijkgezinden qua geloofsovertuiging, nl. Jehova's getuigen.
- Drukke baan + gezin weinig energie over om 's avonds nog weg te gaan.
- Eigen onkunde.
- er is niet veel uitgaansmogelijkheid
- Gebrek aan motivatie.
- Geen behoefte.
- Geen interesse om me met iedereen te bemoeien. Zoals ik al schreef hiervoor bij nood altijd welkom.
- Geen ontmoetingsplaats behalve op straat.
- gemakzucht / luiheid (**2 keer genoemd**)
- Gevaar.
- gezondheid van mijn vrouw
- iedereen is druk, dus niet altijd gemakkelijk om aanspraak te krijgen, veel mensen hebben eigen leven en kennissenkring, hebben weinig behoefte aan nieuwe contacten
- iedereen werkt / vrienden werken (**3 keer genoemd**)
- Ik ben er gemaakt.
- Ik ben nooit in Zoetermeer want er valt hier weinig te doen.
- Ik ben op hogere leeftijd in Zoetermeer komen wonen dan lage je niet zo makkelijk contacten meer met mijn bescheiden inkomen is dit ook niet gemakkelijk.
- Ik heb er geen behoefte aan, kan mezelf prima vermaken en kom dan nog tijd tekort.
- Ik heb voldoende contact met mijn huidige vrienden - en kennissenkring.
- Ik kan niet snel mensen vertrouwen.
- Ik kan niet ver lopen.
- Ik merk er nooit iets van, doe graag mee, maar weet nooit waar mij aan te melden.
- Ik weet niet goed hoe ik met burens in contact kom.
- Ken niemand.
- Lange tijd in de WAO.
- Mantelzorg taak.
- Mensen in de buurt zijn bijna niet te 'zien' / 'vinden' wegens druk levens!
- Mensen zijn te schoon of hebben geen behoefte aan contact.
- Mijn leeftijd alleen staand cultuur 55+ woning.
- moet wel van twee kanten komen (**2 keer genoemd**)
- Net gepensioneerd.

- onwil politie. Heb vaak gebeld. Politie mensen zijn of onwillig, of incompetent/
- Ouderdom.
- Pas verhuisd.
- Persoonlijkheidsstoornis (niet in staat tot contact).
- Plekken om leuk uit te gaan.
- Slechte ervaringen uit het recente verleden.
- taal (**4 keer genoemd**)
- Te grote leeftijdsverschillen en jonge "gezinnen" te veel bezig om maar alles te regelen ten aanzien van kwam opvang werk en dergelijke.
- Terughoudendheid bij buurtbewoners
- Tijd nodig, i.v.m. het verhuisd zijn naar deze buurt.
- Tijdelijk.
- Veel mensen leven op hun zelf; derhalve moeizaam om contact te leggen.
- Volgens mij weinig interesse.
- weinig contact met de omgeving
- Zijn ontzettend bang voor mensen van buiten en hebben erg veel last van wanen en worden idioot snel getriggerd wat weer te maken heeft met onze geestelijke aandoening. Slikken daar ook dagelijks al erg veel medicatie voor.

tabel IV-5 waar heeft men zijn of haar belangrijkste contacten? (vraag 5)

	aantal	procent
in de buurt waarin men woont	817	32,6
buiten de eigen buurt, wel in Zoetermeer	751	29,9
buiten Zoetermeer	483	19,3
weet niet	62	2,5
niet geantwoord	395	15,7
totaal	2508	100,0

tabel IV-6 voelt zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid in de buurt? (vraag 6)

	aantal	procent
ja	1943	77,5
nee	256	10,2
weet niet	275	11,0
niet geantwoord	34	1,4
totaal	2508	100,0

tabel IV-7 Is de respondent het afgelopen jaar actief geweest om de buurt te verbeteren? (vraag 7)

	aantal	procent
ja	544	21,7
nee	1769	70,5
weet niet	145	5,8
niet geantwoord	50	2,0
totaal	2508	100,0

toelichtingen op de antwoorden op deze vraag zijn opgenomen als bijlage V-1 (p.71 - 84)

tabel IV-8 in de afgelopen twaalf maanden betrokken geweest bij de organisatie van activiteiten in de buurt? (vraag 8)

	aantal	procent
ja	225	9,0
nee	2222	88,6
weet niet	21	,8
niet geantwoord	40	1,6
totaal	2508	100,0

tabel IV-9 in de afgelopen twaalf maanden deelgenomen aan activiteiten in de wijk, (georganiseerd door Stichting MOOI e.d.)? (vraag 9)

	aantal	procent
ja	342	13,6
nee	2099	83,7
weet niet	38	1,5
niet geantwoord	29	1,2
totaal	2508	100,0

vragen over: maatschappelijke ondersteuning

tabel IV-10 heeft respondent maatschappelijke ondersteuning nodig (of ontvangt al hulp)? (vraag 10)

	aantal	procent
ja	252	10,0
nee	2223	88,6
niet geantwoord	33	1,3
totaal	2508	100,0

tabel IV-11 heeft respondent een indicatie (Wmo of AWBZ) voor hulp? (vraag 11)

	aantal	procent	procent (geldig)
ja	151	6,0	59,9
nee	76	3,0	30,2
weet niet	17	,7	6,7
niet geantwoord	8	,3	3,2
subtotaal (hulp nodig / ontvangt hulp)	252	10,0	100,0
niet van toepassing	2256	90,0	
totaal	2508	100,0	

tabel IV-12 soort van indicatie (vraag 12)

	aantal	procent	procent (geldig)
een Wmo-indicatie	70	2,8	46,4
een AWBZ-indicatie	20	,8	13,2
zowel een Wmo- als een AWBZ-indicatie	27	1,1	17,9
weet niet	16	,6	10,6
niet geantwoord	18	,7	11,9
subtotaal (heeft een indicatie)	151	6,0	100,0
niet van toepassing	2357	94,0	
totaal	2508	100,0	

tabel IV-13 ontvangt respondent hulp? (vraag 13)

	aantal	procent	procent (geldig)
ja	187	7,5	74,2
nee	57	2,3	22,6
niet geantwoord	8	,3	3,2
subtotaal (hulp nodig of ontvangt al hulp)	252	10,0	100,0
niet van toepassing	2256	90,0	
totaal	2508	100,0	

tabel IV-14 Bij welke activiteiten ontvangt men hulp / heeft men hulp ontvangen?
(vraag 14 - meer antwoorden per respondent mogelijk)

	aantal	procent
aanpassen woning	36	19,3
schoonmaken huis	131	70,1
boodschappen + klusjes in en om het huis	35	18,7
(op orde brengen van) financiën	31	16,6
het vinden van (aangepast) werk	9	4,8
dagbesteding (i.h.k.v. de AWBZ)	15	8,0
begeleiding (i.h.k.v. de AWBZ)	21	11,2
cliëntondersteuning (MEE; ouderenadviseurs)	13	7,0
regelen van vervoer	39	20,9
(tegengaan van) eenzaamheid	9	4,8
opvoeden van kinderen	9	4,8
andere ontvangen hulp *	30	16,0
geen activiteit genoemd	4	2,1
totaal (respondenten die hulp ontvangen)	187	100,0

* andere activiteit waarbij men hulp ontvangt / heeft ontvangen:

- Bedbeugel en douchestoel.
- Casemanager van vierstroom i.v.m. alzheimer van mijn man.
- De indicatie heeft mijn vader vroeger aangevraagd voor mantelzorgcompliment. Het kan zijn dat deze ook nodig is voor GGZ behandeling. Er komt iemand bij me thuis langs voor gesprekken en dit wordt ook weer meegeteld bij de chronisch-ziekentoeslag. Daar komt bij kijken welke medicijnen je hebt, bezoeken thuis en opnames.
- De laatste vorm van hulp hebben wij ook van Parnassia Den Haag gehad [....]
- Derdelijns hulp, behandeling en ondersteuning - Parnassia Bavo Groep
- dochter woont 3 deuren verder, af en toe maaltijden.
- Fysieke hulp bij aan/ uitkleden.
- GGZ, trauma, mishandeling, stichting wende (gehad).
- Hulp bij douchen.
- Hulp van mijn kinderen.
- Hulp wordt door mantelzorg, buurtgenoten en derden geleverd.
- Humanitas (schulden).
- Ik heb een ots en jeugdformaat.
- Ik werk als vrijwilliger. Het zorgt voor regelmaat en structuur. Het gaan eenzaamheid tegen.
- Limoz.
- Mantelzorg en de zorgambulance heeft mij de afgelopen maanden naar het Ziekenhuis gereden.
- mijn vrouw heeft al hulp 3 uur in de week na ons auto ongeluk
- Opvang 1 kind op medische indicatie moeder/echtgenoten.
- Opvang 2x per week in ontmoetingscentrum van dementerende echtgenoot.
- Persoonlijke verzorging (**2 keer genoemd**)
- Persoonlijke verzorging.
- Steun kansen aan en uit trekken administratie.
- Taalcoach.
- Verpleegkundige
- Verzorg al met mijn vrouw onze volwassen gehandicapte zoon.
- Vierstroom hulp bij medische verzorging.
- Voor medicatie.
- We krijgen fysiotherapie voor zoon [....] .ADHD begeleiding [...] + ambulante begeleiding
- Zorg door Vierstroom.

tabel IV-15 is de ontvangen hulp voldoende? (vraag 15)

	aantal	procent	procent (geldig)
ja	161	6,4	86,1
nee	18	,7	9,6
niet geantwoord	8	,3	4,3
subtotaal (respondenten die hulp ontvangen)	187	7,5	100,0
niet van toepassing	2321	92,5	
totaal	2508	100,0	

tabel IV-16 *ontvangt men (een deel van) de hulp van één of meer vrijwilligers, of van mensen uit de eigen omgeving (niet de partner of een familielid)? (vraag 16)*

	aantal	procent	procent (geldig)
ja, een enkele keer	33	1,3	17,6
ja, regelmatig	27	1,1	14,4
nee, nooit	116	4,6	62,0
niet geantwoord	11	,4	5,9
subtotaal (ontvangt hulp)	187	7,5	100,0
niet van toepassing	2321	92,5	
totaal	2508	100,0	

tabel IV-17 *mate waarin de vrijwillige hulp eraan bijdraagt dat de respondent zelfstandig kan blijven wonen en/of meedoen in de maatschappij (vraag 17)*

	aantal	procent	procent (geldig)
zeer veel	6	,2	10,0
veel	14	,6	23,3
redelijk	24	1,0	40,0
nauwelijks	5	,2	8,3
niet	5	,2	8,3
weet niet	4	,2	6,7
niet geantwoord	2	,1	3,3
subtotaal (ontvangt vrijwillige hulp)	60	2,4	100,0
niet van toepassing	2448	97,6	
totaal	2508	100,0	

tabel IV-18 *had men al gehoord van het Wmo-loket in het stadhuis? (vraag 18)*

	aantal	procent
ja	1269	50,6
nee	1198	47,8
niet geantwoord	41	1,6
totaal	2508	100,0

tabel IV-19 *heeft men in de afgelopen twaalf maanden wel eens (telefonisch of als bezoeker) info opgevraagd bij het Wmo-loket in het stadhuis? (vraag 19)*

	aantal	procent	procent (geldig)
ja	159	6,3	12,5
nee	1089	43,4	85,8
niet geantwoord	21	,8	1,7
subtotaal (gehoord van Wmo-loket)	1269	50,6	100,0
niet van toepassing	1239	49,4	
totaal	2508	100,0	

tabel IV-20 tevredenheid over de bij het Wmo-loket verstrekte info (vraag 20 - rapportcijfer)

rapportcijfer:	aantal	procent	procent (geldig)
1	2	,1	1,3
2	5	,2	3,1
3	3	,1	1,9
4	4	,2	2,5
5	11	,4	6,9
6	22	,9	13,8
7	37	1,5	23,3
8	41	1,6	25,8
9	12	,5	7,5
10	17	,7	10,7
geen oordeel / niet van toepassing	1	,0	,6
niet geantwoord	4	,2	2,5
subtotaal (info opgevraagd bij Wmo-loket)	159	6,3	100,0
vraag niet van toepassing	2349	93,7	
totaal	2508	100,0	

gemiddeld cijfer: 7,1

tabel IV-21 bekendheid met het feit dat men op zoetermeerwijzer.nl informatie over welzijn en zorg kan opvragen (vraag 21)

	aantal	procent
ja	762	30,4
nee	1702	67,9
niet geantwoord	44	1,8
totaal	2508	100,0

tabel IV-22 wel eens informatie over welzijn of zorg gezocht op zoetermeerwijzer.nl? (vraag 22)

	aantal	procent	procent (geldig)
ja	142	5,7	18,6
nee	605	24,1	79,4
niet geantwoord	15	,6	2,0
subtotaal (weet van bestaan zoetermeerwijzer)	762	30,4	100,0
niet van toepassing	1746	69,6	
totaal	2508	100,0	

tabel IV-23 heeft men de gezochte informatie gevonden? (vraag 23)

	aantal	procent	procent (geldig)
ja, volledig	62	2,5	43,7
ja, gedeeltelijk	74	3,0	52,1
nee	6	,2	4,2
niet geantwoord	-	-	-
subtotaal (info over welzijn of zorg gezocht)	142	5,7	100,0
niet van toepassing	2366	94,3	
totaal	2508	100,0	

tabel IV-24 *was de informatie makkelijk te vinden? (vraag 24)*

ja, heel gemakkelijk	34	1,4	25,0
ja, redelijk gemakkelijk	93	3,7	68,4
nee	9	,4	6,6
subtotaal (info gevonden)	136	5,4	100,0
niet van toepassing	2372	94,6	
totaal	2508	100,0	

tabel IV-25 *tevredenheid over de op zoetermeerwijzer.nl gevonden informatie (vraag 25 - rapportcijfer)*

rapportcijfer:	aantal	procent	procent (geldig)
1	-	-	-
2	-	-	-
3	-	-	-
4	5	,2	3,7
5	5	,2	3,7
6	27	1,1	19,9
7	59	2,4	43,4
8	33	1,3	24,3
9	2	,1	1,5
10	2	,1	1,5
geen oordeel	3	,1	2,2
niet geantwoord	-	-	-
subtotaal (info gevonden)	136	5,4	100,0
niet van toepassing	2372	94,6	
totaal	2508	100,0	

gemiddeld cijfer: 7,0tabel IV-26 *in de afgelopen twaalf maanden wel eens bij een wijkpost informatie opgevraagd over ondersteuning op het gebied van welzijn en/of zorg? (vraag 26)*

	aantal	procent
ja	73	2,9
nee	2404	95,9
niet geantwoord	31	1,2
totaal	2508	100,0

tabel IV-27 *oordeel over de beantwoording van informatievraag bij de wijkpost, over welzijn en/of zorg (goed geholpen?) (vraag 27)*

	aantal	procent	procent (geldig)
ja, vraag is naar tevredenheid beantwoord	34	1,4	46,6
ja, naar de juiste instantie doorverwezen	21	,8	28,8
nee (niet goed geholpen)	16	,6	21,9
niet geantwoord	2	,1	2,7
subtotaal (info bij wijkpost opgevraagd)	73	2,9	100,0
niet van toepassing	2435	97,1	
totaal	2508	100,0	

vragen over: vrijwilligerswerk

tabel IV-28 *is men actief als vrijwilliger? (vraag 28)*

	aantal	procent
ja	669	26,7
nee	1801	71,8
niet geantwoord	38	1,5
totaal	2508	100,0

tabel IV-29 *gebieden waarop men vrijwilligerswerk doet (vraag 29 - meer antwoorden per respondent mogelijk)*

	aantal	procent
sport	154	23,0
zorg en hulp	163	24,4
belangenbehartiging (patiënten, consumenten)	45	6,7
natuur, milieu, duurzaamheid	39	5,8
politiek	14	2,1
religieuze organisatie (kerk, moskee)	136	20,3
school / kinderopvang	93	13,9
buurtactiviteiten	58	8,7
anders	212	31,7
niet geantwoord	5	,7
totaal (actief als vrijwilliger)	669	100,0

tabel IV-30 *belangrijkste redenen om vrijwilligerswerk te doen (vraag 30 - maximaal vier antwoorden per respondent mogelijk)*

	aantal	procent
de contacten die het oplevert	257	38,4
de kennis en ervaring die het oplevert	159	23,8
nuttige bijdrage aan de maatschappij	406	60,7
voldoening	410	61,3
geloof of levensovertuiging	123	18,4
vrijwilligerswerk dat aansluit bij de activiteiten van de kinderen	80	12,0
is daarvoor gevraagd	161	24,1
andere reden*	79	11,8
meer dan vier redenen genoemd	6	,9
geen reden genoemd	2	,3
totaal (actieve vrijwilligers)	669	100,0

* toelichtingen bij dit antwoord (andere reden) zijn opgenomen in bijlage V-2 (p.84 e.v.)

tabel IV-31 *waarom is men niet actief als vrijwilliger - belangrijkste reden (vraag 31)*

	aantal	procent	procent (geldig)
heeft daarvoor geen tijd	904	36,0	50,2
weet onvoldoende van de mogelijkheden	92	3,7	5,1
heeft daar geen zin in	181	7,2	10,0
daartoe niet in staat (ziekte ca.)	333	13,3	18,5
andere reden*	187	7,5	10,4
niet geantwoord	104	4,1	5,8
subtotaal (niet-vrijwilligers)	1801	71,8	100,0
niet van toepassing	707	28,2	
totaal	2508	100,0	

* toelichtingen bij dit antwoord (andere reden) zijn opgenomen in bijlage V-2 (p.86 e.v.)

tabel IV-32 *niet-vrijwilligers: eisen die niet-vrijwilligers stellen om vrijwilligerswerk te gaan doen (vraag 32 – maximaal vier antwoorden per respondent mogelijk)*

	aantal	procent
het moet contacten opleveren	333	18,5
het moet kennis en ervaring opleveren	449	24,9
het moet aansluiten bij activiteiten van de kinderen	155	8,6
het moet gevraagd worden	102	5,7
duidelijke afspraken over werkzaamheden en werktijden	597	33,1
overzichtelijke projectduur	276	15,3
ondersteuning door werkgever	90	5,0
ondersteuning door uitkeringsinstantie	80	4,4
een bescheiden vergoeding	181	10,0
andere eis *	255	14,2
geen van de genoemde eisen (wenst geen vrijwilligerswerk te doen)	473	26,3
meer dan vier eisen genoemd	10	,6
geen eisen genoemd	110	6,1
totaal (niet-vrijwilligers)	1801	100,0

* toelichtingen bij dit antwoord (andere eis) zijn opgenomen in bijlage V-2 (p. 89 e.v.)

vragen over: mantelzorg / burenhulp

tabel IV-33 *geeft men wel eens hulp aan burens of bekenden? (vraag 33)*

	aantal	procent
ja	1876	74,8
nee	600	23,9
niet geantwoord	32	1,3
totaal	2508	100,0

tabel IV-34 *verricht men momenteel mantelzorg? (vraag 34)*

	aantal	procent
ja	463	18,5
nee	2004	79,9
niet geantwoord	41	1,6
totaal	2508	100,0

tabel IV-35 frequentie van gegeven mantelzorg (vraag 35)

	aantal	procent	procent (geldig)
een aantal keer per jaar	30	1,2	6,5
een aantal keer per maand	145	5,8	31,3
een aantal keer per week / dag	275	11,0	59,4
niet geantwoord	13	,5	2,8
subtotaal (mantelzorgers)	463	18,5	100,0
niet van toepassing	2045	81,5	
totaal	2508	100,0	

tabel IV-36 voor wie zorgt men als mantelzorger?
(vraag 36 – meer antwoorden per respondent mogelijk)

	aantal	procent
voor partner	98	21,2
voor gehandicapt of (chronisch) ziek kind	45	9,7
voor eigen ouders	208	44,9
voor familie	98	21,2
voor vrienden	45	9,7
anders *	50	10,8
niet geantwoord	4	,9
totaal (mantelzorgers)	463	100,0

* andere persoon die mantelzorg ontvangt

- 1 dag per week hele dag opvang van 2 gezonde kleinkinderen 1 en 3 jaar oud.
- 2 kinderen met psychische beperking.
- Blinde man in 't Seghewaert.
- Broer.
- Buren (**9 keer genoemd**)
- Buurman van 91 jaar, af en toe langs meer praatje evt. boodschappen.
- Buurman; zuster.
- Buurvrouw vanwege haar leeftijd.
- Een bejaarde dame (vriendin) van mijn oma.
- Een zoon thuis met een complexe gedragsstoornis
- ex partner (alcoholist)
- Gehandicapt buurmeisje.
- Grootmoeder
- Kinderen, kleinkinderen.
- Klein kinderen oppassen na school
- kleinkind
- Mijn kinderen; mijn gezin (dochter).
- Mijn man komt nu de weekenden thuis. Hij verblijft nog in een revalidatiecentrum
- Mijn moeder (**2 keer genoemd**)
- moeder, schoonmoeder
- Ook de andere bewoners v/h verpleeghuis Buitenhage voortdurende onderbezetting personeel.
- Opa heeft een hersenbloeding gehad en oma kan niet goed meer koken en schoonmaken.
- Oudere mensen (**3 keer genoemd**)
- Schoonouder(s) (**9 keer genoemd**)
- Te Voorburg!
- Via de kerk worden de hulpbehoevende mensen zichtbaar.
- Voor een oude demente dame.
- Vriend, met autisme + veel andere zaken.
- Werk.
- Zoon met autisme
- Zoon.

tabel IV-37 geeft men binnen of buiten Zoetermeer mantelzorg? (vraag 37)

	aantal	procent	procent (geldig)
binnen Zoetermeer	264	10,5	57,0
buiten Zoetermeer	139	5,5	30,0
zowel binnen als buiten Zoetermeer	43	1,7	9,3
niet geantwoord	17	,7	3,7
subtotaal	463	18,5	100,0
niet van toepassing	2045	81,5	
totaal	2508	100,0	

tabel IV-38 belasting die mantelzorgers ervaren bij zorgtaken (vraag 38)

	aantal	procent	procent (geldig)
een zeer lichte belasting	49	2,0	10,6
een lichte belasting	231	9,2	49,9
een zware belasting	127	5,1	27,4
een zeer zware belasting	29	1,2	6,3
een te zware belasting	14	,6	3,0
niet geantwoord	13	,5	2,8
subtotaal (mantelzorgers)	463	18,5	100,0
niet van toepassing	2045	81,5	
totaal	2508	100,0	

* toelichtingen bij de antwoorden op deze vraag zijn opgenomen als bijlage V-3 (p.92 e.v.)

tabel IV-39 door wie / welke organisatie worden mantelzorgers ondersteund? (vraag 40 – meer antwoorden per respondent mogelijk)

	aantal	procent
Palet Welzijn / ZoSamen	22	4,8
de huisarts	33	7,1
een thuiszorgorganisatie	77	16,6
de gemeente	10	2,2
vrijwilligers (via vrijwilligersorganisatie)	5	1,1
een familielid	160	34,6
een vriend of vriendin	25	5,4
iemand uit de directe woonomgeving	18	3,9
andere persoon of organisatie *	65	14,0
geen ondersteuning	174	37,6
niet geantwoord	9	1,9
totaal (mantelzorgers)	463	100,0

* andere ondersteunende persoon of organisatie

- begeleiding van de woning waar onze dochter verblijft
- Broers en zussen / diabetes verpleegkundige.
- Case manager WZH.
- Casemanager dementie. Coördinatiepunt zorg, Zoetermeer.
- De hele familie is ingeroosterd naast een betaalde thuiszorgorganisatie en kan zodoende elkaar ondersteunen
- de woongroep waar de mantelzorg ontvanger woont
- Doe het zelf (**2 x genoemd**)
- Dokter.
- Echtgenoot / echtgenote / partner (**5 x genoemd**)
- Er is een buurvrouw van mijn schoonmoeder die haar in de gaten houdt en met haar gaat wandelen
- Erkenning doet vriend / vriendin. D.m.v. incidentele gesprekjes.
- Familie (**2 x genoemd**)
- G.G.Z. (**2 x genoemd**)

- Geen enkele. De zorg is inmiddels zo uitgekleeft, dat ik nog blij ben dat een van de 2 kinderen gelukkig al in Delft in een Philadelphia huis woont, maar ook daar is niet meer voldoende zorg om de dagelijkse taken te verrichten.
- Geen.
- Geen. Maar de zorg in het verzorgingstehuis schiet te kort. Ze doen hun best, maar te weinig personeel.
- Haar moeder.
- Het contact met haar dochter.
- Het huis 't Seghe Waert.
- Het tehuis waar mijn broer woont doen de belangrijkste taken. En ik doe de rest.
- hulp in de huishouding
- Ik doe het uit mezelf. Niet door een betaalde stichting.
- Ipse de Brugge.
- Ipse, linita, de boerderijn, prodeba
- Kinderarts.
- Kwadraad en Vierstroom en het LLZ.
- Limar G.G.Z.
- M.b.v. PGB worden mensen ingehuurd.
- Men komt 3x per week voor medicatie en ze heeft hulp in huishouden 2x per maand. De rest doe ik.
- Mensen van de kerk.
- Mensen van mijn kerkelijke gemeente.
- Middin.
- Mijn vrouw en schoonouders.
- Niemand. (**4 x genoemd**)
- Ondersteuning via persoonlijke.
- Partner en eigen kinderen.
- Personeel / Psycholoog WZH Nieuw Berkendael.
- personeel verpleeghuis
- Saffie / de Residentie.
- samen met mijn man
- Stichting mee uit Enkhuizen (voor broer), binnen Zoetermeer geen ondersteuning nodig.
- Thuiszorg.
- Tot nu toe beide zelf redzaam. Hoe de toekomst zal worden is nog niet te zeggen.
- Verpleeginrichting personeel.
- Vierstroom ziekenverzorging.
- Welzijn organisatie jongeren.
- Werknemers vanuit PGB kind.
- Wij worden niet gesteund mijn schoonouders hebben thuiszorg en maatschappelijk werk. Die mensen kunnen niet veel.
- Yulius jeugd G.G.Z., ca 1x per 3 weken opvoedondersteuning / 3x per week speciale BSO de Buitenwereld.
- Ziekenhuis.
- Zorgkantoor.

tabel IV-40 *voelt men zich als mantelzorgers voldoende ondersteund? (vraag 41)*

	aantal	procent	procent (geldig)
ja	311	12,4	67,2
nee	105	4,2	22,7
niet geantwoord	47	1,9	10,2
subtotaal (mantelzorgers)	463	18,5	100,0
niet van toepassing	2045	81,5	
totaal	2508	100,0	

* toelichtingen bij de antwoorden op deze vraag zijn opgenomen als bijlage V-4 (p.98 e.v.)

tabel IV-41 *mogelijke beletsels om mantelzorg te worden
(vraag 43 – meer antwoorden per respondent mogelijk)*

	aantal	procent
dat het eigen gezinsleven / relatie eronder zou lijden	584	29,1
dat de eigen nachtrust eronder zou lijden	284	14,2
dat de eigen gezondheid eronder zou lijden	517	25,8
dat het eigen werk eronder zou lijden	534	26,6
dat de eigen opleiding eronder zou lijden	89	4,4
dat het eigen huishouden eronder zou lijden	257	12,8
dat de eigen vrijetijdsbesteding eronder zou lijden *	226	11,3
dat men de vrijheid om de eigen tijd in te delen kwijt zou raken	438	21,9
dat de eigen financiële situatie eronder zou lijden	262	13,1
anders **	175	8,7
weet niet	158	7,9
n.v.t.: de eigen gezondheidstoestand laat dit niet toe	291	14,5
n.v.t.: er is geen enkel beletsel om mantelzorg te worden	244	12,2
niet geantwoord	61	3,0
totaal (verricht geen mantelzorg)	2004	100,0

* Dit antwoord (vrijetijdsbesteding) is per abuis niet opgenomen in de digitale vragenlijst; voor de 'digitale' respons is een schatting gemaakt op basis van de respons op de schriftelijke vragenlijst; 226 is het gecorrigeerde getal.

** toelichtingen bij dit antwoord zijn opgenomen als bijlage V- 5 (p.100 e.v.)

vragen over: gezondheid en leefstijl

tabel IV-42 *beoordeling van de eigen gezondheid (vraag 44)*

	aantal	procent
zeer goed	311	12,4
goed	1354	54,0
gaat wel	639	25,5
slecht	137	5,5
zeer slecht	30	1,2
weet niet	3	,1
niet geantwoord	34	1,4
totaal	2508	100,0

tabel IV-43 *alcoholgebruik - aantal glazen per dag (vraag 45a)*

	aantal	procent
gebruikt geen alcoholhoudende drank	943	37,6
drinkt gemiddeld één glas of minder per dag	1017	40,6
drinkt gemiddeld één à twee glazen per dag	387	15,4
drinkt gemiddeld meer dan twee glazen per dag	115	4,6
niet geantwoord	46	1,8
totaal	2508	100,0

tabel IV-44 *rookgedrag (vraag 45b)*

	aantal	procent
rookt niet	2106	84,0
rookt wel	369	14,7
niet geantwoord	33	1,3
totaal	2508	100,0

tabel IV-45 *gebruik van (overige) drugs (vraag 45c)*

	aantal	procent
gebruikt geen (andere) drugs	2386	95,1
gebruikt (andere) drugs	22	,9
niet geantwoord	100	4,0
totaal	2508	100,0

tabel IV-46 *voedingspatroon: eet men gezond en gevarieerd? (vraag 45d - meer antwoorden per respondent mogelijk)*

	aantal	procent
eet meestal gezond / gevarieerd	2206	88,0
eet meestal niet gezond / gevarieerd	33	1,3
let er meestal niet op of men gezond / gevarieerd eet	147	5,9
is van plan gezonder / gevarieerder te gaan eten	124	4,9
vindt het moeilijk te bepalen wat gezond / gevarieerd eten is	104	4,1
niet geantwoord	30	1,2
totaal respondenten	2508	100,0

tabel IV-47 *Heeft men in de afgelopen twaalf maanden hulp gezocht voor aspecten van de eigen leefstijl? vraag 46 – meer antwoorden per respondent mogelijk)*

	aantal	procent
hulp gezocht op het gebied van alcoholgebruik	8	,3
hulp gezocht op het gebied van rookgedrag	27	1,1
hulp gezocht op het gebied van (overig) drugsgebruik	1	,0
hulp gezocht op het gebied van gezonde voeding	124	4,9
hulp gezocht op het gebied van voldoende beweging	152	6,1
hulp gezocht op geen van deze gebieden	2202	87,8
niet geantwoord	48	1,9
totaal respondenten	2508	100,0

vragen over: welbevinden / psychische gezondheid

tabel IV-48 *reactie op stelling over eenzaamheid (vraag 47– eerste item): Er is altijd wel iemand in mijn omgeving bij wie ik met mijn dagelijkse probleempjes terecht kan.*

	aantal	procent
ja	1733	69,1
min of meer	470	18,7
nee	214	8,5
niet geantwoord	91	3,6
totaal	2508	100,0

tabel IV-49 *reactie op stelling over eenzaamheid (vraag 47 – tweede item): ik mis een echt goede vriend of vriendin.*

	aantal	procent
ja	219	8,7
min of meer	259	10,3
nee	1900	75,8
niet geantwoord	130	5,2
totaal	2508	100,0

*tabel IV-50 reactie op stelling over eenzaamheid (vraag 47 – derde item):
ik ervaar een leegte om mij heen.*

	aantal	procent
ja	115	4,6
min of meer	250	10,0
nee	1986	79,2
niet geantwoord	157	6,3
totaal	2508	100,0

*tabel IV-51 reactie op stelling over eenzaamheid (vraag 47 – vierde item):
er zijn genoeg mensen op wie ik in geval van narigheid kan terugvallen.*

	aantal	procent
ja	1668	66,5
min of meer	534	21,3
nee	186	7,4
niet geantwoord	120	4,8
totaal	2508	100,0

*tabel IV-52 reactie op stelling over eenzaamheid (vraag 47 – vijfde item):
ik mis gezelligheid om mij heen.*

	aantal	procent
ja	132	5,3
min of meer	266	10,6
nee	1972	78,6
niet geantwoord	138	5,5
totaal	2508	100,0

*tabel IV-53 reactie op stelling over eenzaamheid (vraag 47 – zesde item):
ik vind mijn kring van kennissen te beperkt.*

	aantal	procent
ja	240	9,6
min of meer	381	15,2
nee	1746	69,6
niet geantwoord	141	5,6
totaal	2508	100,0

*tabel IV-54 reactie op stelling over eenzaamheid (vraag 47 – zevende item):
ik heb veel mensen op wie ik volledig kan vertrouwen.*

	aantal	procent
ja	1261	50,3
min of meer	778	31,0
nee	334	13,3
niet geantwoord	135	5,4
totaal	2508	100,0

*tabel IV-55 reactie op stelling over eenzaamheid (vraag 47 – achtste item):
er zijn voldoende mensen met wie ik me nauw verbonden voel.*

	aantal	procent
ja	1596	63,6
min of meer	564	22,5
nee	223	8,9
niet geantwoord	125	5,0
totaal	2508	100,0

*tabel IV-56 reactie op stelling over eenzaamheid (vraag 47 – negende item):
ik mis mensen om mij heen.*

	aantal	procent
ja	108	4,3
min of meer	270	10,8
nee	1996	79,6
niet geantwoord	134	5,3
totaal	2508	100,0

*tabel IV-57 reactie op stelling over eenzaamheid (vraag 47 – tiende item):
vaak voel ik me in steek gelaten.*

	aantal	procent
ja	80	3,2
min of meer	175	7,0
nee	2108	84,1
niet geantwoord	145	5,8
totaal	2508	100,0

*tabel IV-58 reactie op stelling over eenzaamheid (vraag 47 – elfde item):
wanneer ik daar behoefte aan heb, kan ik altijd bij mijn vrienden terecht.*

	aantal	procent
ja	1639	65,4
min of meer	585	23,3
nee	187	7,5
niet geantwoord	97	3,9
totaal	2508	100,0

*tabel IV-59 hoe vaak was de respondent gedurende de afgelopen vier weken
erg zenuwachtig? (vraag 48 – eerste item)*

	aantal	procent
altijd	23	,9
meestal	38	1,5
vaak	148	5,9
soms	690	27,5
zelden	824	32,9
nooit	717	28,6
niet geantwoord	68	2,7
totaal	2508	100,0

tabel IV-60 hoe vaak zat de respondent gedurende de afgelopen vier weken zo in de put dat niets hem of haar kon opvrolijken? (vraag 48 – tweede item)

	aantal	procent
altijd	11	,4
meestal	31	1,2
vaak	73	2,9
soms	297	11,8
zelden	558	22,2
nooit	1455	58,0
niet geantwoord	83	3,3
totaal	2508	100,0

tabel IV-61 hoe vaak voelde de respondent zich gedurende de afgelopen vier weken kalm en rustig? (vraag 48 – derde item)

	aantal	procent
altijd	304	12,1
meestal	1072	42,7
vaak	581	23,2
soms	339	13,5
zelden	95	3,8
nooit	33	1,3
niet geantwoord	84	3,3
totaal	2508	100,0

tabel IV-62 hoe vaak had de respondent gedurende de afgelopen vier weken veel energie? (vraag 48 – vierde item)

	aantal	procent
altijd	170	6,8
meestal	727	29,0
vaak	715	28,5
soms	547	21,8
zelden	216	8,6
nooit	53	2,1
niet geantwoord	80	3,2
totaal	2508	100,0

tabel IV-63 hoe vaak was de respondent gedurende de afgelopen vier weken een gelukkig mens? (vraag 48 – vijfde item)

	aantal	procent
altijd	380	15,2
meestal	912	36,4
vaak	615	24,5
soms	381	15,2
zelden	100	4,0
nooit	33	1,3
niet geantwoord	87	3,5
totaal	2508	100,0

tabel IV-64 hoe vaak voelde de respondent zich gedurende de afgelopen vier weken somber en neerslachtig? (vraag 48 – zesde item)

	aantal	procent
altijd	17	,7
meestal	40	1,6
vaak	126	5,0
soms	509	20,3
zelden	861	34,3
nooit	876	34,9
niet geantwoord	79	3,1
totaal	2508	100,0

tabel IV-65 hoe vaak hebben emotionele problemen de respondent gedurende de afgelopen vier weken gehinderd bij zijn/haar sociale activiteiten? (vraag 48 – zevende item)

	aantal	procent
altijd	17	,7
meestal	35	1,4
vaak	107	4,3
soms	307	12,2
zelden	530	21,1
nooit	1435	57,2
niet geantwoord	77	3,1
totaal	2508	100,0

tabel IV-66 heeft de respondent in de afgelopen twaalf maanden wel eens hulp gekregen voor psychische problemen? (vraag 49)

	aantal	procent
ja	229	9,1
nee	2220	88,5
niet geantwoord	59	2,4
totaal	2508	100,0

tabel IV-67 mate waarin de hulp bij psychische problemen werkelijk geholpen heeft (vraag 50)

	aantal	procent	procent (geldig)
zeer veel	29	1,2	12,7
veel	63	2,5	27,5
redelijk	78	3,1	34,1
nauwelijks	38	1,5	16,6
niet	9	,4	3,9
weet niet	7	,3	3,1
niet geantwoord	5	,2	2,2
subtotaal (hulp gekregen voor psychische problemen)	229	9,1	100,0
niet van toepassing	2279	90,9	
totaal	2508	100,0	

digitaal panel Zoetermeer*tabel IV-68 bereidheid deel te nemen aan het digitale panel van de gemeente Zoetermeer (vraag 51)*

	aantal	procent
ja (heeft e-mailadres doorgegeven)	670	26,7
nee	1650	65,8
heeft geen e-mailadres	50	2,0
maakt al deel uit van het panel	67	2,7
niet geantwoord	71	2,8
totaal	2508	100,0

persoonlijke gegevens / achtergrondvariabelen

In tabel IV-104 t/m IV-112 wordt een overzicht gegeven van de achtergrondvariabelen. De gegevens in deze tabellen kunnen niet zonder meer met populatiekenmerken worden vergeleken.

tabel IV-69 sekse (vraag 53)

	aantal	procent
man	1095	43,7
vrouw	1369	54,6
niet geantwoord	44	1,8
totaal	2508	100,0

tabel IV-70 leeftijd (vraag 54)

	aantal	procent
18 t/m 39 jaar	443	17,7
40 t/m 64 jaar	1237	49,3
65 jaar en ouder	737	29,4
leeftijd onbekend	91	3,6
totaal	2508	100,0

tabel IV-71 niveau hoogste voltooide opleiding (vraag 55)

	aantal	procent
laag	849	33,9
middelbaar	697	27,8
hoog	827	33,0
anders	28	1,1
weet niet	8	,3
niet geantwoord	99	3,9
totaal	2508	100,0

tabel IV-72 het wel of niet verrichten van betaald werk (vraag 56)

	aantal	procent
ja	1316	52,5
nee	1145	45,7
niet geantwoord	47	1,9
totaal	2508	100,0

tabel IV-73 *situatie m.b.t. dagindeling die het meest van toepassing is (vraag 58)*

	aantal	procent
loondienst / eigen bedrijf	1222	48,7
werkzoekend zonder werk	102	4,1
student of scholier	63	2,5
werkzaam in eigen huishouden	126	5,0
aow'er, vut'er etc.	690	27,5
arbeidsongeschikt / invalide	119	4,7
verricht vrijwilligerswerk	48	1,9
iets anders	29	1,2
weet niet	17	,7
niet geantwoord	92	3,7
totaal	2508	100,0

tabel IV-74 *type huishouden (vraag 59)*

	aantal	procent
alleenstaande	407	16,2
twee partners, geen kind(eren)	1058	42,2
twee partners en kind(eren)	761	30,3
twee partners, kinderen onbekend	45	1,8
eenoudergezin	143	5,7
anders / weet niet / niet geantwoord	94	3,7
totaal	2508	100,0

tabel IV-75 *plaats in het huishouden (vraag 60)*

	aantal	procent
alleenstaande	407	16,2
een van de twee partners	1807	72,0
hoofd eenoudergezin	124	4,9
kind (18+)	98	3,9
anders / weet niet / niet geantwoord	72	2,9
totaal	2508	100,0

tabel IV-76 *netto inkomen (van hoofd huishouden en van eventuele partner) (vraag 63)*

	aantal	procent
€ 0 - € 2000	596	23,8
€ 2000 - € 3000	560	22,3
> € 3000	780	31,1
weet niet	119	4,7
wil dit niet zeggen	375	15,0
niet geantwoord	78	3,1
totaal	2508	100,0

tabel IV-77 tot welke bevolkingsgroep rekent respondent zichzelf vooral? (vraag 64)

	aantal	procent
Nederlandse	2275	90,7
Surinaamse	49	2,0
Antilliaans / Arubaans	14	,6
Indonesisch / Nederlands-Indisch	43	1,7
andere	84	3,3
weet niet	10	,4
niet geantwoord	33	1,3
totaal	2508	100,0

tabel IV-78 wijk / buurt

	aantal	procent
Centrum	420	16,7
Dorp	104	4,1
Stadscentrum	88	3,5
Palenstein	90	3,6
Driemanspolder	138	5,5
Meerzicht	282	11,2
Meerzicht-West	165	6,6
Meerzicht-Oost	117	4,7
Buytenwegh de Leyens	400	15,9
Buytenwegh	171	6,8
De Leyens	229	9,1
Seghwaert	346	13,8
Seghwaert-Zuidwest	148	5,9
Seghwaert-Noordoost	198	7,9
Noordhove	197	7,9
Noordhove-West	96	3,8
Noordhove-Oost	99	3,9
Rokkeveen	466	18,6
Rokkeveen-West	199	7,9
Rokkeveen-Oost	265	10,6
Oosterheem	307	12,2
Oosterheem-Zuidwest	70	2,8
Oosterheem-Noordoost	237	9,4
overig / onbekend	90	3,6
totaal	2508	100,0

BIJLAGE V antwoorden op open vragen

V-1 Bent u het afgelopen jaar actief geweest om uw buurt te verbeteren? (vraag 7a)

toelichtingen bij vraag 7a - antwoord: ja

- 1x p j buurtbarbecue, 's winters straat met zout strooien/ schoonmaken bladeren heeft opruimen. Onkruid weghalen op gemeentegrond.
- 1x per week wordt er een kerstboom-opsier-feest door mij en twee andere bewoners georganiseerd.
- 2 huizen verder wonen jongeren begeleid door Impegno, hier ondervinden wij veel last, dit kost tijd en aandacht
- 5 jaar achteraan straat-bbq georganiseerd. Door eigen werk dit jaar geen goede datum kunnen vinden; kreeg namelijk geen verlof hiervoor.
- Aantal keer aangegeven waar er bij schade was aan straatwerk
- aanvraag voor een speeltuintje achter de huizenblokken, waarschuwen als er zich een gevaarlijke situatie in de bestrating voordeed.. (omhoog groeiende wortels)
- Achterpad schoon gehouden.
- Actiecomité. Kleine bijdrage mantelzorg buurvrouw.
- Actief betrokken bij de school.
- Actief deelgenomen aan de "bomendiscussie". Schoonhouden. Bladeren verwijderen.
- Actief in die zin dat we zorgen voor het bijhouden van groen rondom de woning, vriendelijk zijn tegen buurtbewoners, en zorgen voor zo min mogelijk overlast.
- Actief in verkeersveiligheid.
- Adoptiegroen + Buytenpark schoonhouden.
- Adoptie groen aangevraagd, 20-tal buurtgenoten voor hapje en drankje uitgenodigd zodat men elkaar beter leert kennen.
- Adoptiegroen; anti inbraakhek geplaatst
- Adoptie groenvoorziening / onderhoud samen buiten zijn (en eten).
- Adoptiegroen / buurtgroen onderhouden (**10 x genoemd**)
- Adoptiegroen. Als kinderen iets doen wat niet mag spreek ik ze daarop aan.
- Adoptie tuin bijhouden
- Algemene parkeerplekken onder aandacht gebracht bij gemeente.
- als bestuurslid Kopersvereniging De Vogelhoek
- Als burens van het Pinasplein onderhouden we onze tuin bij de parkeerplaatsen. We informeren de wijkcontactpersoon als er iets verbeterd kan worden. We organiseren met een paar burens een Nieuwjaarsborrel.
- Als enige houd ik het woonerf bij + omgeving. Wegen en rommel prikken.
- Als ik zie dat er iets niet klopt, bel / mail ik de instanties.
- Als ik zwerfafval tegenkom ruim ik het op. Buurtbewoners aanspreken.
- Als we zwerfvuil tegenkomen rapen we het op.
- Antihondenpoepactie gehouden in de straat
- Beetje
- Begin bij jezelf
- Behoud van platanen.
- Belangstellend.
- Ben in de huurderscommissie gegaan, om het leefklimaat te verbeteren.
- Ben lid van de WAS - dorp
- Bestuur wijkvereniging / kopersvereniging.
- Bestuurslid belangenvereniging van de wijk. Contact met wijkgenoten. Op huis burens passen tijdens vakanties.
- Bestuurslid VVE.
- Bewonerscommissiewerk (**2 x genoemd**)
- Bezoeken, helpen. Rommel opruimen; burens helpen.
- Bezwaarschrift bij de overheid ingediend met betrekking tot geluidsoverlast nadat geluidschermen zijn geplaatst langs A12.
- Bij de burens de oude schutting gerepareerd en weer netjes [...] . Aan de achterpad een schutting bij de [...] gemaakt. Ruim altijd de hondenpoep op.
- Bij de inrichting van de straat zoals bomen en struiken.
- Bij het overlijden van buurtgenoten, ik [...] bij buurtgenoten zelden contact.
- Bijhouden (adoptie)groenvoorziening
- Bijhouden van gemeentetuin
- Bijvoorbeeld gezamenlijk dakgoten reinigen.
- Bladkorf geregeld.
- Burens geholpen met collectieve actie Zonnepanelen, adoptiegroen
- Burenhulp met klussen, papiercontainer voor de straat laten plaatsen.
- Burenhulp.
- Burenhulp / contact buurtgenoten.

- Buren informeren over stukjes karton in kozijn deur in verband met inbraak. Rommel van stad opruimen, dit is eigen geworden na de start van dif aan de Bleiswijkseweg.
- Buren uitgenodigd thuis.
- Burendag
- Burendag georganiseerd.
- Burenhulp.
- Burenhulp indien nodig, straat schoonhouden (bijv. sneeuw), op huizen zitten bij vakantie, helpen in de tuin, vervoer als nodig enz.
- Buurtbarbecue georganiseerd. (**3 x genoemd**)
- Buurtbarbecue en vrijwilligster
- Buurt Bestuurt
- Buurtbijeenkomsten bijgewoond.
- Buurt schoonhouden vind ik belangrijk. Tegenover mijn huis liggen goederen van anderen. Ik ben met de gemeente bezig dit weg te (laten) halen. Daarnaast houd ik mijn eigen leef-omgeving netjes.
- Buurt schoonhouden vegen (**2 x genoemd**)
- Buurtbarbecue, goed voor sociale contact.
- Buurtbarbecue. Samen met buren oranje vlaggetjes ophangen en dergelijke.
- Buurtborrel georganiseerd.
- Buurtfeest georganiseerd en groen geadopteerd
- Buurtfeest. Laten bestraten
- Buurtfeesten, barbecues, adoptietuinieren.
- Buurtfeesten, Halloween.
- Buurtgroen aangepast rondom woning.
- Buurtgroen onderhouden; zwerfvuil verwijderen.
- Buurtgroen, regen, opruimen vuil.
- Buurtontbijt georganiseerd om saamhorigheid te vergroten. Onderling contact maken.
- Buurtvereniging (**2 x genoemd**)
- Buurtvolkstuin
- Collecteren, helpen op (basis)school.
- Contact gehad met de gemeente over de hoeveelheid hondenpoep, niemand ruimt het op. Veel afval op straat. Veel geluidsoverlast, hiervoor politie ingeschakeld.
- Contact met instanties.
- Contactmomenten met buren georganiseerd.
- Contact wijkpost.
- Contacten met bewoners / luisteren; interesse tonen; bemoedigen / buiten op straat rommel opruimen.
- Contacten met de wijkpost en klachten neergelegd.
- D.m.v. het invullen van een vragenformulier van De Goede Woning.
- De boel schoonhouden.
- De flat schoonhouden; papieren rond de flat opruimen.
- De galerij aan mijn kant en de trap aanvegen. Boodschap doen als iemand ziek is. Postbus legen als ze met vakantie gaan.
- De gezamenlijke achtertuin samen met de buren schoongemaakt.
- De jeugd aanspreken op hun gedrag.
- De parkeergarage ontdoen van blikjes en flesjes.
- Deelname "wijkbestuur" en bewonersparticipatie.
- Deelname aan buurtbarbecue & sociale controle buren.
- Deelname aan straatactiviteiten
- Deelname schouwen / mozaïekprojecten.
- Direct burencontact proberen aan te gaan toen ik hier kwam wonen.
- Diverse straatfeesten, barbecue etc
- Diverse bijeenkomsten platanen bijgewoond. Bladruimen in 't najaar.
- Diverse meldingen gemaakt wegens overlast aan het Sumatra in Oosterheem, gesprek met wijkmanager, wijkagenten en vertegenwoordigster van woningbouwver.De Goede Woning, vanwege herhaaldelijke ernstige (geluids)overlast van een aantal huurders aan Sumatra.
- Door contact te leggen met buren en hen te helpen bij dingen.
- Door de mensen aan te spreken die hun honden uitlaten en de behoefte niet opruimen; ook de mensen die wel de behoefte opruimen, die vinden het zeker belangrijk en normaal. De mensen die het niet opruimen zijn boos geworden op mij en terug: een vervelende situatie nu.
- Door het voetpad vrij te maken van zwerfvuil.
- Door o.a. verzorging van het groen
- Door om het huis de boel op orde te houden draag ik bij aan net straatbeeld.
- Door weleens wat op te ruimen op straat.
- Door zorg te dragen voor een opgeruimde, verzorgde omgeving.
- Door door te geven aan huismeester of schoonmaken, als ik het zelf niet kan oplossen.
- Een beetje in de gaten houden dat de hondenpoep op grasveld opgeruimd wordt.
- Een beetje. Ik help mee om er geen troep van te maken en ruim op daar waar noodzakelijk in mijn directe omgeving.
- Einde straat staat witte betonnen paal met veel onkruid eromheen; ik heb dit met wortel en al verwijderd.

- E-mails sturen naar Wijkpost Oosterheem
- Enquêtes ingevuld, wijk bijeenkomst geweest, mensen aanspreken op gedrag / buurtbarbecue
- Er is bij ons een parkeerprobleem. De Parkdreef wordt binnenkort aangepast, waardoor nu de gelegenheid is er iets aan te doen. Bij de gemeente aangegeven maar afgescheept.
- Extern onderhoud aan onze woning, waar sommige anderen laten het verslonzen
- Geluidsoverlast vrachtwagens Albert Heyn en Lidl
- Gemeenschappelijk achterpad opgehoogd i.v.m. plassen water na regenval.
- Gemeentegroen vervangen/ onderhouden.
- Gemeld dat honden los worden uitgelaten heeft helaas niet gebaat.
- Gescheiden afval: gft, plastic, papier.
- Gespreksgroep.
- Gesproken met gemeente als resultaat van gepubliceerd interview in Streekblad over veiligheid zeg waar te weg nu lid van een werkgroep.
- Gezamenlijk schoonmaken (de buurt).
- gezamenlijke barbecue
- Gezamenlijke activiteiten met buurt genoten.
- Gezien mijn leeftijd is die bijdrage gering, maar rondom het huis de boel netjes houden is ook een buurtactiviteit. Zoals vegen, onkruid verwijderen, zwerfvuil opruimen ect.
- Gezorgd dat er een bordje komt waar de parkeermeter staat. Waar geen stoep is op onze laan.
- Goede contacten met burendeelname aan jaarlijkse Halloween
- Goede voorbeeld geven, door huis en tuin goed te verzorgen en ook de straat schoon te houden.
- Graffiti verwijderen.
- Groenonderhoud verbeterd.
- Groen weghalen, speeltuintje geitenweide
- Halte en omgeving netjes houden.
- Heb actief deelgenomen om voor de jongeren in Oosterheem een leefbare hangplek te creëren
- Heb mijn voortuin opgeknapt.
- Heb ook contact met mensen buiten de buurt (familie, vrienden).
- Heb ruim twee jaar geleden een klaverjas/jokerclub voor de wijk Rokkeveen voor Palet Welzijn opgezet en beheer deze nog steeds (Recreatiecentrum Wijkgebouw Rokkeveen aan de Nathaliegang)
- Heggen van burens die te hoog waren; bewoners op aangesproken
- Het bijhouden van gemeentelijk groen.
- Het hele huis. Veel mooie bloemen op [...]
- Het omkijken naar elkaar.
- Het opzetten van activiteiten met de bewonersvereniging.
- Het schoon en onkruidvrij houden van omgeving. Gemeente opmerkzaam maken over de slechte bestrating.
- Het schoonhouden en kort houden van de gemeenteheg / gemeentestraten.
- Hit uw folder "thuis in Buytenwegh". Blijkt dat ondanks meer financiële problemen de kwaliteit van het deel van het dekkenplan heeft verbeterd, daarbij ondersteund door gemeente bij Stedin. Met name de aanpak van Stedin heeft mijn aandacht getrokken; was voor mij aanleiding een gelijksoortige aanpak in het deel van DGW en Vidomes te bepleiten.
- hondenaafval opruimen, stoep schoonhouden, met de burens contact onderhouden, als ik iets niet vertrouwd sla ik alarm.
- Hou de perken schoon.
- Houd de straat schoon.
- Houd mijn directie omgeving netjes en ben verdraagzaam, vriendelijk en hulpvaardig.
- Hulp aan burens. [...]
- Hulp aan oudere burens et cetera.
- Hulp buurthuis
- I.v.m. het afsluiten van de parkeergarages. Info avonden. Heel slecht plan.
- Ideeën uitwisselen met burens over activiteiten
- Ik ben actief bij buurtfeesten.
- Ik ben een van de weinigen die de straat schoonhouden. De rest doet er niks aan. Erg jammer.
- Ik ben lid van buurt bestuur Anna Blamanhove (Buytenwegh) waar wij als bewoners tezamen met professionals van de gemeente de leefbaarheid en de veiligheid actief verbeteren.
- Ik ben naar de vergaderingen geweest van de bomenkap in Seghwaert en heb actief meegedaan met een plan maken.
- Ik doe zo veel moeilijk boodschappen in de buurt.
- Ik heb twee boomspiegels geadopteerd.
- Ik heb geklaagd bij gemeente en andere instanties om de verloederende in de wijk tegen te gaan, verkeerssituatie in de wijk, afval, caravans etc.
- Ik heb groen geadopteerd.
- Ik heb initiatief geloofd om een straatfeest te organiseren omdat er veel nieuwkomers wonen.
- Ik heb samen met een buurvrouw adoptiegroen in de straat. Houd de straat van zwerfvuil vrij met gemeente prikker.
- Ik heb werknemers van het langeland huis, afdeling [...] een asbak aangeboden omdat ze altijd op de brandtrap staan te roken en hun peuken naar beneden gooien
- Ik hou de achterpoort voor een gedeelte schoon.

- Ik houd regelmatig het perkje voor ons huis schoon, ontdoe het van afval.
- Ik loop veel op straat en als ik onregelmatigheden zie zeg ik er wat van op een nette manier of ga langs de wijkagent.
- Ik maak de buurt schoon door bijvoorbeeld struikjes te snoeien.
- Ik maak mijn portiek schoon en ruim bladeren op de parkeerplaats. We hebben plantenbakken geplaatst om ons portiek gezelliger te maken. Ook hebben we een barbecue geregeld met de burens om elkaar beter te leren kennen
- Ik mail regelmatig met de wijkpost om onveilige of irritante situaties door te geven
- Ik neem regelmatig contact op met de Goede Woning en de huismeester.
- Ik onderhoud de gezamenlijke achteromgangen van onze koopwoningen. Niemand onderhoudt zijn eigen gedeelte, zodat onkruid en vuil zich ophopen.
- Ik organiseren een straatbarbecue; ruim rotzooi op in de buurt.
- Ik probeer de boel netjes te houden en heb overleg met een aantal burens om een aanvraag te doen voor verbetering van het plantsoen voor de deur.
- Ik probeer elk jaar een straatbarbecue te organiseren.
- Ik probeer mensen onder controle te houden als ze in mijn blok komen.
- Ik raap vuil van de straat dat anderen weggoeien.
- Ik ruim altijd de poep van mijn hond op en pak meteen rommel mee die in de buurt van de prullenbak rondslingerd.
- Ik ruim rondslingerende rommel regelmatig op.
- Ik veeg met zeer veel regelmaat het blad, dat met bergen van de bomen valt.
- Ik was actief in de limiet van mijn vermogen en bevoegdheid.
- Ik zit in de buurtcommissie van de Goede Woning.
- Ik zit in het buurtforum Driemanspolder en heb o.a. de burendag georganiseerd en burens bij elkaar gebracht.
- Ik zorg dat het rond mijn woning netjes en opgeruimd is en blijft.
- Ik zorg ervoor, dat mijn voortuin netjes is, raap het slingerend vuil op, zet de vuilcontainers op tijd naar buiten en ik ruim die ook snel weer op. Dat doe ik ook voor de burens.
- In verband met inbraakpoging bij een van de burens in de wijk hebben we een bijeenkomst gehad over preventie in aanwezigheid van de wijkagent
- In werkgroep.
- In wintermaanden extra waakzaam zijn in de straat.
- Initiatief t.a.v. hondenveld Driemanspolder
- Ja, we ruimen alles op in de buurt.
- Ja, heb regelmatig ook de wijkpost Rokkeveen gevraagd tot het bijplaatsen van extra vuilbakken in omgeving Balijmanege en Balijhoeve. Helaas zonder resultaat gezien het kostenaspect m.b.t. ophalen vuil. Jammer dat er zoveel zwerfvuil ligt in deze omgeving.
- Jarenlang in bewonerscommissie gezeten, begin dit jaar eruit gestapt.
- Kaartjes nemen om sociale cohesie te bevorderen, mensen vragen om actief deel te nemen om asociaal gedrag van anderen bespreekbaar te maken.
- Kan me ergeren, als buurtbewoners die aan het park wonen zoals ik, tuinafval in het park dumpen, i.p.v. in de groene bak
- Klachten woonomgeving [postcode]
- Klankbord
- contact via de wijkpost en jongerenwerk
- Leefomgeving schoon houden, neergegoid afval weghalen.
- Let op vervuiling.
- Lid v.d. buurtvereniging en woon ook de hoorzittingen bij over de ruimtelijke ontwikkeling aan de wijk.
- Lid van de bewonerscommissie/ onderhoud groen om de flat.
- Lid van WAS Oosterheem
- Loop iedere maandagochtend een rondje en verzamel zwerfvuil in een door mij bepaald gebied; meld aan de wijkpost bijzonderheden.
- Maak vaak de staat schoon; adoptietuin.
- Maar de buurt ging er niet net mee, onderhoud en tuin van de gemeente.
- Mails naar gemeente en de [...]
- Medewerking aan schoonmaak "prik" actie, verkeersonveilige situatie gemeld bij wijkpost.
- Meehelpen aan de veiligheid van de buurt
- Meehelpen bij bewoners-barbecue; entree huis opfleuren met bloemen; sneeuwvrij maken stoep. Herfstbladeren verwijderen.
- Mee nagedacht over een oplossing bij spanningen.
- Meedenken nieuw ontwikkelingsplan Leyens.
- Meedenken ontwerpen schoolplein. Gemeenteavonden bijgewoond.
- Meegedaan aan enquête en ik houd mijn stoep / voortuin(tje) in orde.
- Meegedaan om bepaalde activiteiten in stand te houden.
- Meegeholpen met de social sofa.
- Meegewerkt aan enquêtes.
- Meerdere malen melding gemaakt van zaken betreffende leefbaarheid, straatmeubilair en veiligheid.
- Melden van onveilige situaties en zwerfvuil
- Melding maken van bijvoorbeeld glas in speeltuin en parkeerproblemen.

- Melding maken van honden op kinderspeelveld.
- Meldingen gemaakt van parkeeroverlast, teveel groen.
- Meldingen maken van overlast (consequent).
- Mensen in de buurt aangesproken op hun gedrag (foutief parkeren, rommel op straat gooien).
- Met burenruzie (hebben gesust tussen die twee) maar ben zelf in problemen door de politie.
- Met burenen samen de omgeving netjes houden en klaarstaan om eventueel te helpen.
- Met de burenen gezamenlijk het geadopteerde plein onderhouden én buurtborrel gehouden.
- met de burenen reinigen wij jaarlijks de gevel.
- Met de buurt.
- Met een aantal bewoners vuil verwijderd en beplanting die tegen de flat staat gesnoeid.
- Met koken voor de ouderen in de wijk
- Met mijn drie zoons (5/7/9 jaar) gaan we het Aldo van Eijckpark en de speeltuin door met vuilniszak en prikstok.
- Met name de verkeersveiligheid in de buurt
- Mijn man heeft de speeltuin in beheer gehad als adoptie en daarin heb ik ook mijn bijdrage gehad.
- Mijn terras vol moet bloemen fleurt de buurt op. Vele complimenten ontvang ik van de burenen en anderen.
- Mijn vrouw en ik lopen vaak de rommel van anderen op te ruim in het Hoekstrapark en eventuele vernielingen op mankementen door te geven aan de wijkpost.
- Mijn zoon is laatst aangereden door een fietser die op de stoep fietste; ik heb gezorgd dat ze struiken zouden kortwieken.
- Mn in de groenvoorziening.
- Na overleg met de medebewoners in mijn straat heb ik de gemeente Zoetermeer per email benaderd met het verzoek om Chicanehekjes te plaatsen in onze straat. De gemeente heeft dat verzoek ingestemd.
- O.a. door het aanspreken van jongeren op overlast veroorzaken
- Om de buurt schoon te houden (bladafval gemeente geven en dergelijke).
- Om het huis onkruid verwijderen en rommel opruimen; ook oplettend oogje..
- Omgeving netjes houden (**2 x genoemd**)
- Omgeving schoonhouden.
- Omgeving van mijn huis onderhouden.
- Onderhoud aan openbaar groen gepleegd.
- Onderhoud adoptiegroen, buurt profiteert
- Onderhoud brandgang.
- Onderhoud buurtgroen opruimen zwerfvuil.
- Onderhoud centrale hal.
- Onderhoud openbare voorzieningen lid geworden van "Waaks".
- Onderhoud pad tussen huizen en vrijhouden waterafvoer door ontstoppen putten. Weggooien zwerfafval.
- Onderhoud parkeerplaatsen, perkjes en begroeiing op de stoep.
- Onderhoud speeltuin, overleg over snelheid op woonerf
- Onderhoud tuin en stoep.
- Onderhoud tuin school Elzenhoek.
- Onderhouden groen in onze wijk, gesprekken over parkeergedrag, overlast hangjongeren
- Onderhouden groenstrook voor woning met de burenen.
- Onderhouden straat.
- Onderhouden van je huis en voortuin en straat.
- Onderhouden van plantsoentje.
- Onderlinge cohesie.
- Onkruid verwijderen uit de tuin van leegstaande woning.
- Onkruid weghalen, meldingen doen bij wijkpost, burenhulp.
- Onkruid wieden op gemeenschappelijke paden. Tuinonderhoud voor burenen. Sociale contacten.
- Onkruid verwijderen van de stoep. dit gebeurt te weinig door de gemeente.
- Onze kinderboerderij moest eigenlijk sluiten. Ik heb hier mensen over ingelicht en nu mag deze blijven.
- Oog en zorg voor burenen die dat nodig hebben.
- Op gezette tijden zwerfvuil oprapen in park en straat en fietspad.
- Op straat haal ik weleens grote takken weg voor oude mensen of kinderen. Verder: in mijn flat is er wel iets stuk zoals de voordeur met de zoemer. Voor de veiligheid meld ik dit gelijk bij Vidomes.
- Opkomen voor het woongenot van de bewoners door tegenstand te bieden aan bouwplannen!
- Opletten dat ze de brandgang schoon houden door het verwijderen van onkruid en overhangende takken.
- Oprapen en weggooien afval. Put leegscheppen.
- Oprapen van vuilnis in het parkje grenzend aan mijn woning.
- Creatieve middag voor medebewoners 1x per week.
- Opruimen en schoonmaken omgeving en meldingen aangeven van graffiti etc.
- Opruimen matig onderhouden gemeentegroen en zwerfafval
- Opruimen slingerend vuil; groen tussen tegels van de stoep verwijderen.
- Opruimen van afval door medestadgenoten achtergelaten, in nabije woonomgeving.

- Opruimen van bladeren bij oprit openbare parkeerplaats.
- Opruimen zwerfvuil, melden defecte lantarens.
- Oranje vlaggetjes tijdens het WK.
- Organisatie burendag
- Organiseren burenen- en kerstborrel. Gezamenlijk onderhoud aan woningen. Actie schoonhouden eigen straatje.
- Organiseren van een buurtbarbecue.
- Organiseren van sporttoernooien. Schooltuin.
- Oudervoorziening bij het huis bijhouden. Ik signaleer naar de gemeente als er heftige vervuiling is (bijv. paardenpoep).
- Paasbijeenkomst, zomerbijeenkomst, buurtbarbecue
- pand en bestrating opgeknapt inspraak bijeenkomst vuurdoornpark
- Parkeer problematiek [postcode]
- Participatie via de VVE van ons appartementencomplex.
- Participeer in buurtacties
- Plantsoen onderhouden/ rommel opruimen.
- Plantsoen opruimen. onkruid verwijderen.
- Plastic afval uit plas hoort A voor mijn appartement verwijderen; hierover contact ook opgenomen met wijkpost over zwerfvuil.
- Platanen misser
- Poging gedaan om een plantsoen te adopteren. Helaas is dat afgewezen door bezwaren van mensen die er geen belang bij hadden. Zij vonden het een taak van de gemeente.
- Politie aangesproken over gebeurtenissen in de buurt
- Politie af en toe gebeld, als er iets niet in orde was.
- Probeer het straatje netjes te houden en rommel van de straat op te ruimen.
- Probeer vrachtverkeer te laten verminderen op de Bleiswijkseweg.
- Proberen om het huis, trottoir etc. schoon te houden.
- Problemen met groepen jongeren doorgegeven aan politie en [...]
- Professioneel betrokken. Kleinschalig schoonhouden.
- Project Noord Aa
- Project Waaks (**2 x genoemd**)
- Reeds 6-7 jaar voorzitter VvE. Ik probeer nu pand er mooi en netjes uit te laten zien, wat hopelijk positief uitstraalt op de omgeving.
- Regelmatig vegen en rommel en glas opruimen wat door de jeugd kapot wordt gegooid in het speeltuintje achter het huis
- Regelmatig vuil verwijderen, achtergelaten door hangjongeren.
- Rommel in de straat / het plantsoen opruimen.
- Rommel in het [...] opruimen.
- Rommel in mijn woonomgeving opruimen. O.a. wordt door schooljeugd drankblikjes en - plasticflesjes her en der gegooid. Kwestie van opvoeding ???
- Rommel opruimen van een ander om het netjes te houden.
- Rommel opruimen.
- Rommel opruimen in de buurt van onze flat.
- Rommel opruimen op parkeerplaats.
- Rommel opruimen. Contact met burenen. Op kinderen letten die buiten spelen. Gevaarlijke situaties aankaarten. Op huis passen bij vakanties.
- Rommel van de straat opruimen, stoep vegen, reinigingsdienst bellen i.v.m. vuilnis
- Ruim de rommel altijd op straat op
- Ruim de rotzooi op in het speeltuintje. Geef door waar er iets stuk is, verlichting etc.
- Ruim de sneeuw op, veel de straat schoon.
- Ruim zoveel mogelijk zwerfvuil op en heb de gemeentetuin achter het huis ontdaan van onkruid en goede planten geplaatst.
- Ruim zwerfvuil en bladeren van bomen; maak de weg in voorkomende gevallen sneeuwvrij.
- Samen met andere pensionado's periodiek onze wijk schoonmaken en opruimen (vuil + groen bijwerken / planten).
- Samen met burenen reparaties aan verlichting in de poort voor meer veiligheid.
- Samen met burenen veiligheid voor de straat, i.v.m. spelende kinderen.
- Samen met flatbewoners wat zwerfvuil om en rond de flat opruimen.
- Schapen project met de buurt.
- Schoonhouden buurt omgeving. Corrigerend optreden naar "jongeren".
- Schoonhouden groenvoorziening gemeente. Openhouden afvoer oppervlaktewater putjes.
- Schoonhouden in en om de flat en technische hulp, bijv. lampjes en sloten verwisselen.
- Schoonhouden openbare ruimte: verwijderen [...] : knippen/snoeien groen.
- Schoonhouden straat en waterkant.
- Schoonhouden straat / onkruid verwijderen.
- Schoonhouden straat / gemeentepantsoen
- Schoonhouden trottoir.
- Schoonhouden van de stoep / omgeving. Onkruid verwijderen. Dichte struiken op gevaarlijke plekken snoeien.
- Schoonhouden van de straat (plantsoentje, straatkolken (?) schoonmaken; stoeprand onkruidvrij maken).

- Schoonhouden van galerij, woningbouw aanschrijven over vuil op galerij van burens
- Schoonhouden van stoep en straat + Westerpark.
- Schoonmaak groen en parkeerplaats.
- Schoonmaakwerkzaamheden, adoptietuin, helpen bij buurtfeest, mankementen doorgeven, burenhulp, onderhoud omgeving,
- Schoonmaken in de buurt.
- Schoonmaken straat, sneeuwruimen
- Sneeuw en bladeren pleintje ruimen.
- Sneeuw geruimd in de straat.
- Sneeuw scheppen en straat schoon houden voor de oudere burens.
- Snippergroen onderhouden.
- Snoeien en opruimen van gemeentegroen
- Snoeien struiken. Opletten op kinderen
- Speelplaats in de buurt, VVE.
- Speelprogramma 1x 14 dagen. Rondom de flat 2x per jaar 1 maand, onkruid weghalen.
- Stoep eigen straat schoonhouden. Poep opruimen.
- Straatbarbecue, voetbal kijken met de straat, WK voetbal versieren van de straat.
- Straatbarbecue, voetbal kijken.
- Straat netjes houden, onkruid weghalen.
- Straat onkruidvrij houden rondom hoekhuis rondom huis gooi ik straatvuil zoals blikjes enz. weg niet actief in organisatie/ gemeente.
- Straat opruimen.
- Straat opruimen opletten op kinderen en buurt...oud-en-nieuwvuurwerk
- Straat opruimen/ schoonhouden.
- Straat schoonhouden, anderen aanspreken als ze [..] op straat achterlaten [...]. Verder ook burens helpen met bijv. bakken buiten zetten.
- Straat schoonhouden, ook tijdens sneeuw gem. plantsoen (gedeeltelijk) onderhouden.
- Straat schoonhouden.
- Straat sneeuw- / bladvrij maken.
- Straatje schoonhouden. Wijkpost informeren bij vuiloverlast.
- Straatvuil opruimen en onkruid poort verwijderen.
- Strijden tegen hondenpoep
- Strip rapporteren onderhoud groenstrook zwerfvuil weghalen.
- Thema-avond in basisschool 't Noordeinde.
- Toezicht buurt
- Toezicht houden op jongeren die tot doel hebben de boel te laten ontsporen. Buurtbewoners aanspreken op gedrag dat de leefbaarheid nadelig beïnvloedt. Melden aan wijkpost. (Alleen heeft dat totaal geen zin, de ambtenaar die daar zit, is bijzonder onwillig.)
- Toezicht houden, sociale contacten (verbeteren), betrokkenheid tonen.
- Troep opgeruimd; snoeiwerk; sneeuwruimen; deelgenomen aan infoavond v.d. gemeente in De Sniep.
- Troep opruimen.
- Tuin voorin met de burens samen opgeknapt.
- Tuin; bijstand alleenstaande.
- Tuinfeesten/ barbecue met burens, sociale controle.
- Tuinonderhoud gemeenschappelijk tuin.
- vanwege de beschadiging van de stoep n.a.v. het maaien
- Veeg vuurwerk weg en maak vaak schoon bij vuilcontainer
- Veel jongeren in de avond op het pleintje achter. Soms neiging tot vernieling van speeltuin-artikelen. Toespreken op een rustige manier, erg last van hondenpoep. In de ingang van de hoekwoning en het paadje.
- Vegen en de buurt netjes houden.
- Vegen, vegen, vegen, vegen. Te veel blad; groen bijhouden.
- Verbeteren parkeerplaats en onkruidvrij maken
- Vergaderingen en bijeenkomsten bezocht.
- Verhogen drempels ik de straat vanwege veiligheid.
- Verlichting onder de poort, onder het huis.
- Vermindering overlast hangjeugd in de speeltuin. Aangezien ik niet weet wie onze wijkagent is , en of dat we er wel één hebben.
- Verschillende keren gemaïld over bestrating die slecht was en verlaten containers
- Verwijderen van zwerfvuil uit straat en plantsoen.
- Via activiteiten vereniging van eigenaars.
- Via onze vereniging van eigenaars allerlei activiteiten de buurt schoon te houden en verbeteren.
- Via verkeerscie Zoetermeer. De straat Marsmanhove verkeersveiliger te krijgen.
- Volkstuinen: het Geertje, LHN.
- Voor het groen dat de plantsoenen er netjes bij staan.
- Vooral in het burg. Hoekstrapark probeer ik de mensen uit te leggen over hondenloosloopgebied, geen brommers, vissers drie hun behoefte doen, auto's in het park, etc.
- Voornamelijk zorgcentrum de Morgenster.
- Voortrekkersrol bij plaatsing zonnepanden.

- Voorzitter van bewonerscommissie.
- Voorzitter van de werkvereniging.
- Voorzitter van onze huurdercommissie.
- Voorzitter VVE. Vergaderingen met gemeente over verbetering stadshart.
- Vrijwilligerswerk.
- Vrijwilligerswerk Perron61
- Vrijwilliger bij Leger des Heils (ook boshart).
- Vrijwilliger inloophuis, vrijwilliger historisch genootschap
- Vrijwilliger recreatieruimten
- Vrijwilliger schoonhouden.
- Vrijwilliger WAS- team.
- Vrijwilligerswerk. Buurt opruimen.
- Vuil opruimen, bladeren opruimen.
- Vuil ruimen in omgeving.
- Vuil van de straat en in 't Hoekstrapark in een prullenbak stoppen, beschadigingen op de weinig en aan het in 't Hoekstrapark melden bij de wijkpost.
- Vuilnis opruimen, mensen erop aanspreken.
- Vuilnis splitsen, geen kunne, geen vuil gooien netjes houden.
- Wanneer er vuil op straat ligt ruim ik dat op, meldt kapotte verlichting, vuilniscontainers, gevonden fietsen etc.
- Wanneer ik met mijn hond loop ruim ik vaak de zwerfvuil op.
- WAS; adoptiegroen, ouderraad.
- Was bij de sp en bezig geweest over overlast hangjongeren.
- Was en Wor (werkgroep openbare ruimten).
- WAS
- We hebben als buurt een grote betrokkenheid op elkaar. Bij vakantie letten we op elkaar huis nieuwe inwoners worden direct bezocht door ons. Dit is eigen initiatief.
- We hebben een buurtborrel gehouden om de burens te leren kennen. Daarnaast ben ik bezig om te kijken of we een nieuw speeltuintje kunnen realiseren met behulp van de buurt en de gemeente
- We houden een oogje in het zeil bij de [...] en de waterdoorgang.
- We zijn naar de buurtbarbecue geweest we letten hier op het dek ook op elkaars kinderen.
- Wekelijks zwerfvuil opruimen. Achtergelaten reclame post meenemen stoep negen.
- Wij doen mee aan een "buurtgroen" project.
- Wij houden de stoep en straat schoon.
- Wijkpost geweest om over de overburen te klagen. Veel overlast ervan. We hebben naar oplossingen gekeken.
- Woningbouw geïnformeerd over van alles wat niet in de haak is.
- Woonomgeving schoonhouden.
- Zal altijd zwerfvuil van straat oppakken en in de diftar doen, ben de enige die onze gezamenlijke opgang schoonmaakt/veegt (trap aan buitenkant woonblok)
- Zeg mensen gedag, praatje met de burens, vuilnis oppakken waar t zwerft, doe mee aan initiatieven in de straat.
- Zet mij in voor Noordhove [..].
- Zorgen dat de gemeente dat doet wat de primaire taak is van de overheid: veiligheid zo nodig verbeteren.
- Zorgen dat de kebabzaak om 22:00 wordt gesloten! Even zo de patat frites zaak.
- Zwerfafval opruimen. Initiatief nemen ophogen brandgang.
- zwerfvuil opgeruimd en meldingen gedaan omtrent overlast.
- Zwerfvuil opgeruimd (**8 x genoemd**)
- Zwerfvuil opgeruimd. Omgeving gemonitord in verband met inbraken in de buurt.
- Zwerfvuil opruimen. Straat vegen. Burens bijstaan.
- Zwerfvuil rapen. Buurtgroen.

toelichtingen bij vraag 7a - antwoord: nee

- "Buurtverbetering" vind ik een taak van de gemeente. Bijvoorbeeld het gedoe met adoptie van groen vind ik i.h.a. geen verbetering. Na enige tijd is de lol er blijkbaar af en verloedert het groen.
- Afgelopen [...] woon ik in Den Haag.
- Alle initiatieven worden door enorm gebrek aan belangstelling van deelnemers gecancelled
- Alleen binnen VVE.
- Alleen middels vrijwilligerswerk ouderen.
- Alleen onderhoud eigen woonomgeving.
- Alleen wat zwerfvuil opgeruimd ed., maar geen gerichte actie om de buurt te verbeteren.
- Alles is prima.
- Als er gevraagd wordt om zelf planten in de gemeentebak te doen en te onderhouden wordt er nee gezegd. Dan al "nee" zakt mijn broek vanaf.
- Als mantelzorger geen of weinig tijd.
- Andere bezigheden buiten mijn buurt.
- Behalve een buurtbarbecue geen tijd i.v.m. werk.

- Bemoei ik mij niet mee.
- Bemoei mij weinig met de buurt.
- Ben 2 jaar "schouwer" gewerkt, daarna niet meer.
- Ben (door ouderdom / ziekte / handicap) niet in daartoe in staat (**44 x genoemd**)
- Ben ik wel van plan.
- Ben in bestuur flatvereniging Parlon.
- Ben in de wijk Oosterheem actief geweest.
- Ben jarenlang bestuurslid geweest van onze VVE. Doe momenteel even niets.
- Ben mantelzorg en werk: geen tijd.
- Ben net in Zoetermeer komen wonen.
- Ben niet actief geweest, omdat ik een man heb die al 20 jaar de ziekte van Parkinson heeft.
- Ben niet zo vaak thuis vanwege werk
- Ben pas weer in Zoetermeer komen wonen vanaf 1 juli 2014.
- Ben sinds 2 1/2 jaar inwoner van Zoetermeer.
- Ben te oud om deel te nemen aan activiteiten. Wel in BC als ondersteunend lid.
- Ben tevreden over de buurt, kan natuurlijk altijd beter.
- Ben vaak plusminus 7 maanden p/j weg met onze ervaren.
- Ben veel te moe.
- Ben voor mijn werk regelmatig in het buitenland.
- Ben vooral actief als vrijwilliger in de sport.
- Buiten het feit dat ik zo nu en dan zwerfvuil oproep geen verdere actie.
- Buurt is goed.
- Contact met andere burens gehad over "verbeteringen", echter deze hebben geen interesse als we wel iets ondernemen, werden we "gestraft" (bv. pesterijen, eieren tegens raam etc).
- Daar heb ik geen tijd voor.
- Daar ik in een situatie zat en met mezelf aan de gang moest. Voor een veilig plek aan de gang moest.
- Daar voel ik me niet toe geroepen.
- Daar was geen aanleiding voor / hoeft hier niet / geen noodzaak (**28 x genoemd**)
- Daar zijn anderen verantwoordelijk voor met name gemeente bestuurders.
- Dat hoeft niet, want een ieder lek wel daarop, dat het goed gaat in de buurt.
- De buurt is prima in gezicht voor ons gezin: alles in de buurt, veilig, schoon, rustig.
- De buurt is voor mij, goed genoeg!
- De buurt schoonhouden [...] ik niet tot verbeteren.
- De buurt is steeds slechter, gaat achteruit, en als je er wat van zeg tegen de grote [...] schoppen ze de bal tegen de deur en als de bal dan over de schuur gaat lamp, tuk en plant en ga zo maar door, geen gein meer aan. Mag niet gevoetbald worden.
- De gemeente doet er ook niets aan. Dus heeft het geen zin.
- De laatste jaren hart problemen. In juni 2013 open hart operatie ondergaan met 5 dg-passes. Je juli mijn echtgenote aangereden door auto en ben 6 weken in gips.
- De meeste mensen zijn alleen met zichzelf bezig en door wisselingen en aso gedrag in de buurt wordt het alleen maar moeilijker.
- De tijd ontbreekt omdat mijn echtgenoot hartfalen heeft en slecht ter been, 85 jr. Ik heb ernstig astma en nog overige aandoeningen.
- De wijk waar ik woon is netjes en schoon.
- Dit deed zich niet voor.
- Doe genoeg in ons wooncomplex Gondelkade.
- Doe ik niet meer te weinig medewerking van gemeente.
- Door zwangerschap en daarna nieuwe baby heb ik geen tijd voor iets anders.
- Door familieomstandigheden.
- Door lichamelijke beperkingen: geen energie om na het werk nog iets te ondernemen.
- Door mijn werkzaamheden ben ik niet in staat actief hierin deel te nemen
- Door omstandigheden geen tijd.
- Door slechte ervaring met burens weinig contact met de burens.
- Door ziekte, wel belangstelling.
- Druk genoeg, en zorg ervoor dat de leefbaarheid niet afneemt.
- Druk met gezin en werk en studie. Nemen wel deel aan de activiteiten.
- Druk met werk, gezin.
- Drukke fulltime baan + mantelzorg.
- Een ieder doet wat hij/ zij wil. Dus niet meer gemotiveerd.
- Eigenlijk wel het idee om iets te doen maar nooit aan toegekomen.
- Er is best wel goed contact met de burens om mij heen.
- Er is geen activiteit op mijn pad gekomen. Wordt m.i. ook nauwelijks of niet georganiseerd.
- Er waren geen activiteiten georganiseerd niets bekend.
- Er was niets om actief mee te doen, maar ik leef zo positief mogelijk op alle fronten als er iets is ben ik er wel.
- Er zijn geen initiatieven die ik zou willen steunen.
- Gaat allemaal vrij goed.
- Geen activiteiten om de buurt te verbeteren in deze omgeving.
- Geen activiteiten ondernomen

- Geen behoefte aan opruimen van andermans zoi.
- Geen behoefte aan, soms ruim ik vuilnis op.
- Geen behoefte aan / geen belangstelling (**4 x genoemd**)
- Geen behoefte daaraan in het afgelopen jaar.
- Geen budget om de buurt te veranderen.
- Geen concreet project.
- Geen gelegenheid.
- Geen idee hoe / wat ik zou kunnen doen (**11 x genoemd**)
- Geen initiatieven om aan bij te kunnen dragen zijn mij bekend.
- Geen interesse van omgeving waar ik woon.
- Geen interesse voor gehad i.v.m. met de ziekte en overtijden van mijn man.
- Geen kinderen, werk 4 dagen per week. Op vrije dagen ook veel weg.
- Geen mogelijkheid gehad i.v.m. school, ziekte.
- Geen [...]taken in de buurt. Wel mensen aan spreken op afwijkend of asociaal gedrag.
- Geen oproep om mee te denken of te participeren.
- Geen overlast zelf veroorzaken zie ik passief verbeteren.
- Geen problemen.
- Geen reden daartoe gezien, mijn buurt is vrijwel probleemloos
- Geen reden voor geweest.
- Geen tijd / andere prioriteiten / bezigheden (**44 x genoemd**)
- Geen tijd i.v.m. werk / studie (**24 x genoemd**)
- Geen tijd + geen interesse of behoefte. (**4 x genoemd**)
- Geen tijd om me in te zetten. Ben wel sociaal naar de mensen toe.
- Geen tijd vanwege werk en zorg van mijn vader.
- Geen tijd voor in verband met fulltime werk, ziekte en zorgtaken voor ouders van beide kanten + thuis wonende kinderen.
- Geen tijd, ben mantelzorger.
- Geen tijd, maar ik het wel op dat de buurt wel veilig is i.v.m. huisinbraken en kinderen.
- Geen tijd. Gezondheid slecht.
- Geen zin in.
- Gelegenheid heeft zich met voorgedaan.
- Gewoon niet actief.
- Gezien mijn drukke werkzaamheden kwam ik daar niet aan toe.
- Gezien mijn leeftijd worden de activiteiten door jongere buurtbewoners gedaan.
- gezondheidsredenen
- Heb geen tijd ben mantelzorger voor mijn man die heeft al enkele jaren alzheimer.
- Heb geen buurtcontact [...]
- Heb niet de behoefte om de rommel van een onder op te ruimen, of hun tuin te fatsoen meten.
- Heb niks ondernomen met burens of iets dergelijks.
- Heb nog geen keuze gemaakt aan welke activiteit(en) ik zal deelnemen.
- Heb weinig verwachtingen met betrekking tot gemeente in de hoven. Voorbeeld is het door willen blijven zetten van hoogbouw, terwijl in de straat kantoren structureel leegstaan.
- Heb zelf voldoende activiteiten, o.a. werk fulltime
- heeft geen enkele zin, (a)sociale huurders hebben andere belangen dan kopers.
- Heel veel verenigingsvrijwilligerswerk
- Helpt niet
- Het heeft gewoon geen zin, het is vechten tegen de bierkaai, omdat veel buitenlanders zich gewoon niet wenssen aan te passen.
- Het opstarten voor leefbaarheid in de wijk door de gemeente ontbreekt.
- Hou mijn eigen stukje schoon, ons hofje is niet erg netjes. Heb al +- 3x geklaagd over de geadopteerde. Prullenbakken die nooit geleegd worden.
- hulp opruimen schoonhouden van de eigen omgeving
- Ik bejegen iedereen vriendelijk en wil directe burens altijd helpen wanneer nodig, meer kan ik helaas niet doen (geen tijd).
- Ik ben 74 jaar oud en ik spreek de taal niet...
- Ik ben behoorlijk wat jaren opgeslokt door de thuissituatie icm met mijn zoon en mijn gezondheid
- Ik ben bezig met anderen dingen
- Ik ben erg weinig thuis.
- Ik ben geen "buurtmens", heb mijn contacten op mijn werk buiten Zoetermeer, en bij mijn vrijwilligerswerk binnen Zoetermeer. Maak een praatje met de burens zo nu en dan. Zou wel voor mijn buurtgenoten klaar staan als er wat is. We doen wel mee aan het project ""adoptiegroen" om het groene aspect van de leefbaarheid te verbeteren. Zo probeer ik dat ook via mijn vrijwilligerswerk.
- Ik ben graag op mezelf.
- Ik ben in het [...] maar breed maatschappelijk actief in Zoetermeer.
- Ik ben niemand tot last, ons heb ik geen behoefte. Ik betaal bovendien al voldoende belasting.
- Ik ben niet actief bezig met de leefbaarheid van de buurt/ stad dat is iets voor de gemeente.
- Ik ben niet actief binnen mijn wijk.
- Ik ben niet actief geweest als het gaat om activiteiten of andere initiatieven in de buurt.

- Ik ben niet actief geweest om mijn buurt te verbeteren tevens krijgen we geen meningen of informatie om onze buurt eventueel te kunnen verbeteren.
- Ik ben niet met de buurt bezig geweest, maar wel met je eigen tuin bij houden voor en achter zodat mensen er geen last van hebben en de postbode makkelijk bij de deur kan.
- Ik ben niet naar wijkavonden of iets dergelijks geweest.
- Ik ben pas net in Zoetermeer verhuist. Daarom heb ik nog niks voor de buur gedaan.
- Ik ben tevreden zoals het nu is.
- Ik ben zelf te "actief" om me daarmee bezig te houden.
- Ik ben 42 jaar!
- Ik doe andere activiteiten buiten de buurt.
- Ik heb al genoeg gedaan.
- Ik heb bij de gemeente wel meldingen/klachten gedaan m.b.t. de leefomgeving. Tot op heden niks gehoord van de gemeente. De wijk verbetering/schade is nog niet verholpen.
- Ik heb daar geen aanleiding toe gezien. Alles is hier prima voor elkaar.
- Ik heb een drukke baan en voor hier pas 2 jaar.
- Ik heb er helaas geen tijd voor door studie en werk.
- Ik heb geen behoefte aan meehelpen om de buurt te verbeteren. Ik heb geen problemen.
- Ik heb geen vrijwilligerswerk of andere acties ondernomen om de buurt actief te verbeteren.
- Ik heb helemaal niets gedaan om mijn buurt te verbeteren.
- Ik heb niet bewust initiatieven genomen om aan verbetering te doen.
- Ik heb nu genoeg aan me zelf.
- Ik heb wel een luisterend oor, voor iedereen in de buurt, maar actief niet ik ben 76 jaar.
- Ik houd alles goed bij in en om mijn eigen woning. Meer tijd heb ik niet.
- Ik houd me niet erg bezig met de buurt. Ik woon hier prettig en besteed mijn tijd liever in vrienden en familie.
- Ik kan niet veel meer.
- Ik kan zelf niet veel. Doe wel papier + glas enzovoort in de daarvoor bestemd de bakker.
- Ik leef me leven zo als ik denk dat goed is; mijn leven is mijn man kinderen kleinkinderen
- Ik niet, ouders zijn bezig geweest met de rioleringspomp samen met de buurtcommissie.
- Ik onderhoud goede contacten met mijn flatbewoners. Verder werk ik te veel buiten Zoetermeer om actief bezig te zijn
- Ik praat wel met burens over de buurt, maar niet actief geweest om het te verbeteren.
- Ik studeer en werk nog, dus heb niet het geld/ tijd/ zin om actief iets aan de buurt te veranderen.
- Ik vertik het om de troep van werkloze onopgevoede asociale op te ruimen.
- Ik vind dat alles goed is geregeld. De buurt wordt vernieuwd.
- Ik vind de buurt op zich prima.
- Ik vind het goed zo.
- Ik vind het goed zo. het is gewoon helemaal prima! Kan niet beter.
- Ik voel me niet geroepen om dat te doen.
- Ik was werkzaam in Den Haag.
- Ik werk en heb hoogbejaarde vader.
- Ik werk in Eindhoven. Er is niet veel tijd over op het einde van de dag om dan zaken in de buurt te ondernemen. Tevens woont mijn hulpbehoevende schoonmoeder bij ons in. In ben welwillend, maar kom vaak tijd tekort. Mijn betrokkenheid beperkt zich tot doneren van voedingsmiddelen, geld, meedoen aan burendag enzovoort.
- Ik woon er nog maar jaar of maanden / net verhuist (**29 x genoemd**)
- Ik woon in een prima buurt. Rust, groen en de bewoners houden hun omgeving op orde. Kortom: weinig te verbeteren!
- Ik woon nu ruim een jaar op dit adres en mijn dochter en ik voelen ons er nog steeds niet thuis.
- Ik wordt niet op de hoogte gesteld wat er in de buurt afspeelt.
- Ik zit fulltime op school en ben bijna niet thuis.
- Ik zorg dat niemand last van me heeft, dus geen overlast veroorzaken op wat voor manier dan ook.
- Ik zorg voor mijn eigen huis en tuin en verder niet
- Ik zou niet weten hoe dat op mijn leeftijd nog kan ik ben 72 jaar dus lichamelijke inspanningen zijn een stuk minder als voorheen.
- Ik zou niet weten wat er op dat punt speelt: het lijkt mij weinig en de vraag is, of dat in mijn wijkdeel nodig is.
- Ik zou wel mee willen helpen, maar zelf een project beginnen kost mij te veel tijd.
- In ieder geval geen reden om mijn buurt te verbeteren.
- In ons stukje buurt was het prima tot er 1 nieuw stel kwam wonen
- In verleden veel gedaan voor de buurt, nu wat rust.
- Is niet veel te verbeteren. Heb wel 2x wijkpost gebeld om iets te signaleren.
- Kan geen afspraken maken, de ene dag kan ik veel, de andere dagen niets.
- Let zelf wel op de omgeving/veiligheid maar voel mij niet geroepen om anderen dat ook te laten beseffen.
- Maar de ergernis over hondenpoep een mensen die dit niet opruimen groeit, ook is er geen honden uit laat plaats.
- Meer passief: mijn eigen rommel opruimen zorgen dat het pand mijn huis netjes uitziet. Geen vuil op straat gooien. Houden poep opruimen.

- Meer tijdgebrek. Ik heb een volledige baan buiten Zoetermeer. Ik houd me er helemaal niet mee bezig.
- Mijn activiteit beperkt zich tot het zo nu en dan wat zwerfvuil in de omgeving opruimen.
- Mijn kinderen komen niet meer buitenspelen.
- Mijn man heeft 30 jaar lang vrijwilligerswerk verricht voor onze buurt en ik heb hem daarmee geholpen, nu nemen andere, jongere mensen zijn werk over.
- Mijn man is vrijwilliger bij Piezo.
- Mijn man wel want die is voorzitter van de bewonersvereniging.
- Mijn vrouw heeft bijeenkomst met burgemeester bezocht.
- Mijn vrouw is slecht ter been (wegens ziekte); zij heeft reumatoïde poli-arthritis, diabetes, hypertensie, diverticuloses, chronische bloedarmoede; mrt. 2007: prothese linker knie. Ik heb ook mijn kwalen waar onder epilepsie.
- Mijn vrouw moeten verzorgen.
- Moet het alleen doen.
- Momenteel geen verbeterpunten.
- Naar mijn mening zijn er geen verbeteringen nodig in mijn buurt.
- Nee voel me er ook wat voor maar door mijn operaties en pijn ben ik er niet toe bevoegd sorry.
- Nee want dat helpt toch niet, onze buurt verloedert, niemand ruimt zijn eigen rommel op (op een paar mensen na dan) en ieder is erg op zich zelf.
- Niet moeder geworden, dus vooral aan het moederen geweest.
- Niet actief door aan projecten mee te doen, wel zelfstandig met de burens een barbecue organiseren of met zijn allen ons wijkje schoon te maken.
- Niet actief geweest.
- niet actief, ik zorg er voor dat mijn tuin netjes en verzorgd is, ruim in de buurt van mijn woning zwerfvuil op
- Niet echt actief er bewust. Maar vast wel onbewust.
- Niet echt.
- Niet echt. Wel veeg ik de straat schoon. Ruim de rommel op en hou alles in de gaten.
- niet mee bezig gehouden
- Niet nodig, buurt is prima.
- niet specifiek in Zoetermeer in de buurt actief. Wel op andere wijze
- Nieuwbouwwijk, nog weinig aan te verbeteren
- Nieuwe buurt "alles nieuw".
- Nog niet, maar ik ga meedoen aan adoptiegroen en heb geprobeerd een nieuw speeltoestel te krijgen (mocht alleen niet baten).
- nutteloos, geen medewerking instanties
- Omdat ik de hele dag werk.
- Omdat ik niet goed weet waar ik mee aan zou moeten helpen.
- omdat weinig mensen uit de buurt kent
- Onregelmatige werktijden, veel "aandacht" weekend.
- Onvoldoende tijd (in verband met werk + zorgtaken) en onvoldoende motivatie (weinig vertrouwen).
- Privéomstandigheden.
- Probeer wel alert te zijn en melding maken om het niet te laten verslechteren.
- Reeds voldoende activiteiten.
- Ruim alleen de rommel tussen groenstrook en op parkeerplaatsen op voor mijn deur.
- Rustig buurt: valt weinig te 'verbeteren' (in ieder geval wat participatie van een individu betreft).
- Staan niet open, voor argumenten, de tuinen om hun huis, alles verpauperd. En nu spreek ik alleen over mijn naaste burens, lawaaierig-stank in mijn huis van het roken geen gewone sigaretten.
- Straat en plantsoen van gemeente bijhouden.
- Te druk met andere zaken, zoals werk, kleinkinderen
- Te druk met baan er mantelzorg ouders + kind.
- Te druk met mantelzorg.
- Te druk met vrijwilligerswerk in Zoetermeer
- Te veel bezig geweest met broer (elders) opgenomen in verpleeghuis en goede vriendin bij gestaan met gezondheidsproblemen.
- Te weinig tijd hiervoor willen maken.
- Te weinig tijd om actief te zijn in de buurt.
- Te weinig tijd, en ook geen behoefte aan.
- Tijdgebrek en persoonlijke situatie.
- Vaak weg.
- Vanuit ervaring zet het geen zoden aan de dijk. Man wel iets actiever.
- Vanwege twee kleine kinderen (van 1 en 8 jaar) en reuma enz. komt er niet van. Ook omgaan met verbaal sterke/ agressief mensen, moet je wel aankunnen.
- Veel aan het werken voor levensonderhoud.
- verbeteren meer in de zin van houding/gedrag dan in die van actief handelen
- Vindt ik ook niet nodig. Ik (wij) betalen al genoeg om dat aan de gemeente over te laten.
- Voel mij zeker mede verantwoordelijk voor deze buurt en wij zijn lid van W.A.S..
- Volgens mij hoeft onze buurt geen verbetering
- Wanneer jongenlui! Rommel neergooien maak ik ze daar of attent (een beetje).

- Wanneer we gezamenlijk de buurt gingen opruimen/ cq klussen, hadden we een andere afspraak.
- Was niet nodig, er was geen ijsbaan, omdat het niet voor.
- Wat moet er verbeterd worden?
- Wat valt er te verbeteren als overal hondenpoep ligt. Kinderen lopen te gillen om hun leven er van af hangt. Achteloos alles op de grond gooien. Aanspreken leidt tot en terrein dat is ook waarom meerdere burens nu hun huis te koop hebben staan.
- We gedrag en ons netjes en sociaal, maar gaan niet de straat op om actief iets te doen.
- We maken als burens en medebewoners van de straat wel contact, "social talk", maar veel verder gaat het niet!
- We verbeteren wel ons eigen stukje grond in de buurt, maar wonen met een jaar in deze buurt.
- Weet niet waarom.
- Wegens weinig tijd in verband met werk enzovoort op groeiende kinderen.
- Wegens werk, geen tijd.
- Weinig tijd iedereen in de buurt heeft het druk met kinderen/huishouden/boodschappen ect.
- Weinig tijd voor. Ben vrijwilligster in een verpleeghuis. 3 middagen per week "domus".
- weinig tijd, vaak aan het werk of buiten Zoetermeer
- Weinig tijd. Ik ben nu een carrière aan het bouwen en bijsparen en wil ook nog sociale dingen doen met vrienden et cetera.
- Wel aan gedacht om aan te melden voor de groenvoorziening en waakzaam houd.
- Wel actief in schone leefomgeving.
- Wel actief op basisschool, verder fulltime-baan.
- Wel heb ik met burens mogelijke veranderingen en ons winkelcentrum besproken (Noordhove) maar op de inspraakavond was ik verhinderd. Soms mis ik kennelijk ook aangekondigde veranderingen.
- Wel moet contacten in de buurt. Niet met het ruimen van bergen afval.
- Wel nagedacht over het aanbod van de gemeente om 'openbaar groen' met de buurt om te voeren tot iets leuks voor iedereen. Ik waste laat met aanmelden toen ik besloten had hierin mee te doen.
- Wel via Kiwanis projecten.
- Wel zorg ik dat het onkruid bij de burens verwijderd wordt door mij, zodat het er netter uitziet.
- Werd een nieuwe school gebouwd. Veel overlast zeker nu het staan is.
- Werk + 40 uur daarnaast nog studie en een gezin.
- Werk en hobby's buiten Zoetermeer nemen te veel tijd in beslag.
- Wie/ wat ben ik.
- Wij houden alleen onze voortuin bij en het straatje voor het huis.
- Wij ruime blad, zwerfvuil en dergelijke rondom ons huis geregeld op.
- Wij wonen sinds 3 jaar in deze buurt zijn veel weg.
- Wil me meer inzetten voor het project buurtgroen is nog te weinig.
- Wonen 7 maanden per jaar elders in Nederland.
- Woon hier een jaar en ik doe gewoon vriendelijk tegen mensen; wat moet je nog meer doen!
- Woon nog niet zo lang op mezelf
- Woon op bedrijventerrein.
- Woon pas sinds de zomer van 2013 in Zoetermeer en ben eerst nog m'n draai aan het vinden. Het heeft (nog) geen prioriteit gehad.
- Zie eerder antwoord (**3 x genoemd**)
- Zie geen aanbieding/ is oké.
- Zoals de school kinderen rommel op straat gooien en recht en links fietsen moet ik de wereld verbeteren en de gemeente met de bomen wel of niet koppen.
- Zolang er mensen zijn die er een troep van maken voel ik mij niet geroepen om iets te doen.
- Zou best in zijn om bijvoorbeeld te assisteren bij het knotten van de wilgen of andere initiatieven t.a.v. onderhoud en/of verbetering van mijn buurt
- Zou niet weten hoe, en daarbij ik werk 50 uur in de week en studeer tevens, geen idee waar ik de tijd vandaan moet halen
- Zou niet weten hoe, maar ik zou graag aan willen meewerken.
- Zou niet weten wat er hier is om de buurt te verbeteren, weet niet waar dat georganiseerd word.

toelichtingen bij vraag 7a - antwoord: weet niet

- Ben bij de bijeenkomst geweest m.b.t. het veranderen van het plein.
- Ben je echt actief als je je eigen domein een beetje representatief houdt?
- Ben op leeftijd.
- D.m.v. goed contact met de burens / omwonenden.
- Geen idee, heb dagbesteding op dagbestedingscentrum en help ook mensen uit mijn wijk
- Geen rommel op straat gooien afval in de bakken.
- Gemeenteperkje bij houden. Wordt door de gemeente slecht gedaan!
- Hebben dus een ontzettend druk intern bestaan waardoor het extern gewoon niet meer erbij kan komen daar krijgen we de ene na de andere psychose gecombineerd met paniekaanvallen van o.a. [...]
- Helpen elkaar door vuilcontainers weg te zetten, sneeuwruimen, taken bij storm opruimen.
- Ik groet iedereen in de buurt.
- Ik houd sociale controle.

- Ik probeer gewoon vriendelijk en sociaal te zijn, en tevens oplettend.
- Ik weet niet hoe ik moet doen, of wat de behoefte is.
- Ik weet niet of het schoon en op orde houden van ons eigen voorstuk bij het huis en de straat iets is wat valt onder het verbeteren van de buurt.
- ja, mensen wijzen op hondenpoep waar het niet hoort, indien op heterdaad. Ben oma van alle jongeren in de directe buurt. van de rest weet ik het niet of dit alles genoeg is.
- Je helpt je burens waar nodig is af dat de buurt verbeteren is wat ik nooit.
- Leefbaarheid maak jezelf. Dat kan de een beter dan de ander. Mijn bijdrage in de buurt schat ik voldoende tegenover bewoners welke daar minder behoefte aan hebben. Ik geef een toevoeging aan hetgeen ikzelf waardevol vind zonder andere buurtbewoners daarmee iets op te willen dringen.
- Misschien onbewust
- Niet echt actief.
- Pas geleden verhuisd.
- Probeer op te letten op, ruim rommel van de straat op. Probeer praatje te maken met de naaste burens.
- Rommel, zwerfvuil, opruimen op straat.
- Schoonhouden rond te flat.
- Verzocht om maatregelen om het verkeerslawaaï te verminderen, maar heeft niet tot resultaat geleid. Betreft stuk op Aziëweg waar 70 mag worden gereden: is ca. 1/2 km, daarvoor en na zijn 50 km. Onbegrijpelijk, want dicht bij huizen (bebouwde kom) en extra vervuiling/lawaai door optrekken en remmen om dat stuk weg.
- Wat bedoeld u precies met deze vraag? (**2 x genoemd**)
- Wat is actief? Het is niet zo dat ik buurtfeesten organiseer maar een gezellig praatje met de burens sla ik niet af.
- Wel meegedaan met burendag
- Wel zelf, maar niet via een actieve groep o.i.d.
- Wij organiseren eens per jaar een gezellig samen de straat.
- Wij zijn hier 7 jaar geleden komen wonen, dus voornamelijk bezig geweest met klussen, burens leren kennen, sportclub et cetera.
- Woon hier pas 3 maanden.
- Woon in een 55+ huis en daar doen ze veel dingen zoals kaarten, bloemschilden, bingo, koffieochtenden enz. en daar help ik vaak bij.
- Zelf niet echt actief, maar geef dingen wel door aan de wijkpost
- Zie vraag en antwoord vraag 4.
- Zorg dat alles netjes blijft.
- Zwerfafval in de straat opruimen.

vraag 7a niet beantwoord; wel een toelichting:

- De buurvrouw geholpen. Zij blijkt met sommige burens in [...] te leven. Aangezien zij mij medestander probeert te maken in dit conflict heb ik mijn contact met haar verminderd.
- Opruimen. Contact leggen.
- Groenvoorziening/ straat schoonhouden.
- Hou eigen leefruimte schoon o.a.: de galerij.
- Ik ben nieuw in deze buurt, met verhuizen (bijna 1 jaar).
- Ik vind het belangrijk om de buurt netjes te houden (geen vuil op straat gooien et cetera). Ik gesnoerd heb een keer de struiken van de buurvrouw.
- Ik woon minder dan een jaar in dit adres.
- In verband met geluidsoverlast van de rotonde en de weg naar Pijnacker.
- Kappen van vormen en plaatsen nieuwe.
- Met mensen in de buurt gesprekken en met enkelen bezoeken.
- Veeg blad weg en haal onkruid uit pad achter (buiten) de tuin.
- Via mijn werk. Ik werk in de wijk.
- We hebben de rondslingerende afval vuil, blikjes.
- Woon hier nog maar 5 maanden.

V-2 toelichtingen bij vragen over vrijwilligerswerk

andere redenen om vrijwilligerswerk te doen (vraag 30)

- Alle kleine beetje's helpen ook al ben je iemand met een beperking.
- Als christen doe je dat (voor zover mogelijk)!
- Behoorde bij contributie van tennisvereniging
- Ben EHBO'er en word via stichting ingezet.
- Dat andere mensen hier door weer zelfstandig en vrij kunnen teven.
- Dat doe je gewoon als je ziet dat iemand je nodig heeft.
- De activiteit anders gestopt zou zijn.
- De contacten met mijn zus.
- De mantelzorg zich "beperkt" tot 36 uur per week de rest van de dag/week is dus "vrijwilligerswerk".

- De ouderen worden steeds eenzamer, terwijl ze kinderen hebben, maar deze hebben door hun werk geen tijd voor de ouder.
- Delen van kennis.
- Door regelgeving is het door de ouderen niet meer bij te binnen en daarom assisteer ik.
- Eenvoudige wijze om te zien of andere werkrichting mogelijk passend is.
- Einde arbeidscontract.
- En om mijn kennis en ervaring te kunnen overdragen.
- energie kwijt te raken.....
- Extra zakcentje. Ik zit in de SHV.
- Ga ook bij Piezo.
- Geef naailes aan mensen via Piezo.
- Het aansturen voor het onderhoud pand
- Hierin ligt mijn passie.
- hobby
- hulp / mantelzorg aan ouder(s) (**2 keer genoemd**)
- iets te doen hebben i.v.m. pensioen.
- iets te doen met de lessen die ik in het leven opgedaan heb.
- Ik ben al ongeveer 25 jaar vrijwilliger in verpleeghuis Bos ik en Duin in Den Haag naar volle tevredenheid.
- ik ben leiding bij scouting en vind het belangrijk om kinderen van allerlei achtergronden met elkaar samen te laten werken en ze bewust te maken van de wereld om hen heen
- Ik ben sinds 1,5 jaar mantelzorger van een oudere dame van 87 jaar, sinds het overlijden van haar man.
- Ik kom in een totaal andere situatie dan waarbinnen ik gewoonlijk werk. Leert je om anders naar zaken te kijken
- Ik weet niet zeker of het prediken langs de deuren en gratis bijbelstudie onder vrijwilligerswerk valt?
- Ik wil graag contact blijven met cliënten van mijn oude werkplek (gehandicapten zorg).
- Ik zorg een jaar dagen in de week voor de kleinkinderen. Fijn om de kinderen te helpen en de kleinkinderen veel te zien.
- Je kunt mensen toch niet in de steek laten waar de overheid dat doet.
- Je wordt gewaardeerd.
- Mantelzorg (**2 keer genoemd**)
- Mijn vrijwilligerswerk andere mensen een plezierige middag brengt.
- Moet van UWV-arts onder de mensen komen.
- Na jaren u solliciteren, krijg ik geen betaald werk in verband met WAO-status.
- naast werk, tijd over
- Noodzaak omdat partner hulp behoeft.
- Om als vrouw andere vrouwen te steunen.
- Om mijn ouders te ondersteunen.
- Om te zorgen dat het netjes blijft op straat en de omgeving niet vervuilt. Afval dat anderen op straat weggooien ruim ik op.
- omdat het leuk is (**5 keer genoemd**)
- Omdat het nodig is.
- Omdat ik al 12 jaar op kleinkinderen pas en mijn moeder helpt met boodschappen, dokters enz.
- Omdat ik goed ben in wat ik doe.
- Omdat ik het fijn vind bij mijn kleinkinderen betrokken te zijn.
- Omdat ik iets wil doen wat in mijn vermogen ligt.
- Omdat mijn kennis gewenst is
- Omdat mijn kinderen en moeder met Alzheimer hulp en ondersteuning nodig hebben.
- Omdat mijn moeder in het verpleeghuis woont "Domus".
- Omdat niemand anders het deed en ik vond dat het gedaan moest worden.
- Omdat wij ons verantwoordelijk voelen voor de mensen in de straat.
- Ook voor plezier andere mensen.
- Oppas bij de kinderen.
- Privé ook mantelzorg verricht, voorheen.
- Regelmaat en structuur in mijn dag / week.
- Sinds ik werkloos ben zet ik mijn capaciteiten in bij Piëzo.
- Stichting OBPN Fonds Nederland
- Taal leren + kennis.
- Transplantatie ondergaan; iets terug doen door werving donoren.
- Uit noodzaak voor de mensen die missen anders hulp die niet meer verstrekt wordt of te duur is.
- Vanuit mijn betaalde baan zorgen informatie heb gegeven (voor pensionering).
- Verplicht vanuit sportvereniging.
- Verplicht.
- Zorg voor familieled in verpleeghuis.
- Zorg voor schoonmoeder van 86 en curator van verstandelijk gehandicapte zus.

andere reden om geen vrijwilligerswerk te doen (vraag 31)

- "Vrijwillig" is niet echt vrijwillig; het schept te veel verplichtingen.
- 2 dagen per week oppas oma
- actief geweest bij Piezo
- Als dagbesteding help ik andere deelnemers met computeren, tablet, smartphone, internetbankieren, digid enz.
- Andere ambities en tegenwerkingen.
- Andere prioriteiten.
- Baan van 50 uur +/- week.
- Ben 12 jaar vrijwillig brandweerman geweest
- Ben enige jaren actief geweest als vrijwilliger.
- Ben er mee bezig.
- Ben erg met mijn kleinkinderen bezig. Oppassen of lunch verzorger.
- Ben groot deel v h jaar afwezig i.v.m. over wintersen in Spanje (**2 x genoemd**)
- Ben ik wel mee bezig om het te worden
- Ben kort geleden pas gestopt met werken, tevens heb lichamelijke klachten
- Ben mantelzorg van man met dementie.
- Ben net gesopt er mee na jaren het gedaan te hebben, in andere gemeenten
- Ben net gestopt met vrijwilligerswerk. Twijfel nog wat ik nu zelf gaan doen.
- Ben nog veel te actief met sport en kleinkinderen
- Ben sinds september 2014 gestopt met vrijwilligerswerk i.v.m. familieomstandigheden
- Ben vrijwilliger geweest.
- Bezig dat [...] op den duur verplicht wordt.
- Bij de hockey was ik actief als vrijwilliger. Komt wellicht in de toekomst weer. Daarnaast is tijd een belangrijke factor.
- De gelegenheid daartoe heeft zich nog niet voorgedaan
- De overheid !! is verantwoordelijk om het geld hieraan te besteden. En te zorgen voor minder fraude. Meer vrijwilligers halen regulier werk weg. Wij betalen met z'n allen heel veel voor zorg en welzijn voor anderen. Er is verspilling en fraude. Doe dáár wat aan.
- December wordt ik 72. Voor Piëzo heb ik de computer cursus-basis, gevorderden gemaakt en geïmplementeerd ook voor Piëzo een fotocursus gegeven, dit allemaal 2 jaar gedaan.
- Dit wordt door het UWV niet aangemoedigd.
- Doe heel veel op school en werk al met lichamelijk beperkten
- Doe naast mijn werk al genoeg voor de gemeenschap. wat te denken van financiële ondersteuning.
- Doof.
- door huiselijke omstandigheden
- Door omstandigheden niet in de gelegenheid.
- doordat ik werkeloos ben dien ik beschikbaar te zijn voor werk
- drukke baan, onregelmatige diensten
- Eerder gedaan maar momenteel even niet.
- Geen tijd!
- Genoeg activiteiten buiten werktijden.
- GGZ fysio. Ik eerst moet werken aan lichamelijk kan geestelijk herstel.
- Had aangemeld, maar duurde lang.
- Heb 5 jaar voor ouders gezorgd en dat was redelijk zwaar.
- Heb 7 1/2 jaar vrijwilligerswerk gedaan, wil nu genieten met man van kleinkinderen.
- Heb de afgelopen jaren door werk weinig tijd gehad, sinds 1 oktober ben ik op zoek naar een andere baan.
- Heb ik in mijn jongere jaren veel gedaan.
- Heb jaren in de dienstverlening gewerkt en mantelzorg verleend aan een.
- Heb jaren vrijwilligers werk gedaan maar heb nu ouders hulp nodig hebben.
- Heb tijdens mijn leven op verschillende terreinen niet anders dan vrijwilligerswerk gedaan .ben actief scheidsrechter geweest, jeugdleider en 15 jaar voorzitter van een voetbalclub geweest al met al bijna mijn hele leven ,vind het zat.
- Heb vrijwilligerswerk in het verleden gedaan. Past momenteel niet huidige leven.
- Heel lang gedaan. Thans even niets.
- Heel veel jaren als vrijwilliger in bestuur buurtvereniging daarna op middelbare school vrijwilligerswerk gedaan nu gepensioneerd en mogen jongeren heel overnemen.
- Help bij mijn dochter haar oude school.
- Het levert niks op, waardoor ik niet genoeg geld voor m'n studie heb.
- Ik ben 3 jaar vrijwilliger geweest via stichting UVV in het LangeLand Ziekenhuis.
- Ik ben 5 dagen per week van 7 uur in de ochtend tot 6 uur in de avond aan t werk (incl. reistijd)
- Ik ben ... jaar oud / hoogbejaard (**7 x genoemd**)
- Ik ben actief als mantelzorg.
- Ik ben bezig met andere dingen (studie, werk).
- ik ben een 74 jaar oud hartpatiëntik heb zelf hulp nodig ..
- Ik ben een fulltime werkende moeder, geen tijd voor vrijwilligerswerk en prioriteit is ook inkomen verdienen.

- Ik ben jaren als mantelzorger bezig geweest, doe nu wat rustiger.
- Ik ben mantelzorger voor mijn moeder van 89 jaar vergevorderde alzheimer en verst. beperkte dochter ben ook oppas oma.
- ik ben reeds werkzaam bij vierstroom hulp thuis, dus zet ik me al genoeg in voor anderen.
- Ik ben sedert 1976 35 jaar als vrijwilliger actief geweest. Ik ben nog als vrijwilliger actief op landelijk niveau.
- Ik ben vaak op reis.
- Ik ben van mening dat dit de werkgelegenheid nadelig beïnvloed.
- Ik ben vrijwilliger geweest maar in deze organisatie zijn vrijwilligers niet gewenst (brandweer)
- Ik doe dingen voor anderen maar benoem dat niet als vrijwilligerswerk.
- Ik doe heel veel voor Roemenië: kleding verzamelen en uitzoeken enz.
- Ik heb 13 jaar als vrijwilliger in het ziekenhuis gewerkt. Ook mijn ouders, schoonouders en mijn man verzorgd nu is het tijd voor mij.
- Ik heb 42 jaar gewerkt en geniet nu van een vrij leven zonder verplichtingen.
- Ik heb al een eigen breiclub met 12 dames.
- Ik heb de 30 jaar vrijwilliger actief geweest. Door ziekte kan ik daarmee gestopt.
- Ik heb een chronische aandoening die mijn energie aantast. Daarom is het moeilijk afspraken te maken. Dat werpt barricades op.
- Ik heb een dagbesteding via Parnassia (reakt).
- Ik heb een drukke baan, waardoor ik al veel van huis ben. Daarnaast druk samengesteld gezin.
- Ik heb een jong gezin waar al mijn energie in zit naast mijn werk.
- ik heb een vrouw die ik moet verzorgen
- Ik heb het een tijd gedaan, maar nu even niet.
- Ik heb jaren gewerkt en was heel vaak bezig met vrijwilligerswerk. Nu is het even genoeg, eerst genieten van het vrij zijn en mijn nieuwe echtgenoot en huis.
- Ik heb tot maart in de Morgenster geholpen, maar door oppassen en andere dingen lukt het nu even niet meer.
- Ik heb me onlangs opgegeven als vrijwilliger bij Gilde/samenspraak, maar ben nog niet in contact gebracht met een te begeleiden anderstalige.
- ik heb veel ervaring met andere werk voorbeeld laser en metaal ,printplaat en ITC maar geen diploma
- Ik heb vele jaren vrijwilligerswerk gedaan, maar wil nu liever geen verplichtingen meer op me nemen.
- Ik heb weleens vrijwilligerswerk gedaan maar dat hield ik niet vol. daarbij komt ook dat mijn vader is overleden. Ik weet nu niet meer of dat ervoor of ernaar was. Ik wil in de toekomst wel weer iets gaan doen. Maar voor nu wil ik me rust nemen na een moeilijke tijd. Ik heb nu liever me vrije tijd zodat ik weer een leven kan opbouwen.
- Ik help mijn ouders die beginnen te dementeren.
- Ik hou niet van uitbuiting, er wordt door de regering zo min mogelijk geld uitgegeven aan allerlei zorg waarvoor middels belastingen wel betaald wordt!
- Ik kan net met pensioen en zou graag een aantal dagen nog betaald werk verrichten.
- Ik ken niemand die dat nodig heeft en waarvoor ik me daarvoor zou willen vastleggen!
- Ik verleen onbetaalde hulp aan familie en vrienden daar heb ik een stenige hulp aan.
- Ik verzorg al 20 jaar mijn echtgenote.
- Ik verzorg mijn man die ziek is.
- ik vind deze vraag niet relevant
- Ik vind, de leeftijd der zeer sterken naderend (80), dat een jongere generatie hierin het voortouw mag en moet nemen.
- Ik werk 40 uur per week buiten Zoetermeer, ben al mantelzorger voor 2 van de 4 kinderen, heb als oma beperkte zorgtaken en ben fysiek niet tot alles in staat. Vind dat ik meer dan genoeg doe om de samenleving en de kortingen in de zorg op te vangen, zonder zelf in aanmerking te mogen komen voor de (fysieke) hulp, die ik zelf af ten toe nodig heb.
- Ik werk al bij een dagbesteding waar ik niet voor betaald krijg.
- Ik werk binnen de gezondheidszorg (lees ouderenzorg/ verpleeghuis) en dat is op dit moment in tijden van bezuinigingen al zwaar genoeg!
- Ik werk.
- Ik werkte in DSW Zoetermeer
- Ik wil betaalde werk zoeken.
- Ik zie liever dat er minder vrijwillig wordt gedaan en dat er daardoor meer betaalde banen komen voor schoolverlaters en het leger werkelozen. Dit zou de groei van de economie ten goede komen.
- Ik zit op school, nog nooit aan gedacht.
- Ik zorg voor mijzelf.
- Ik zou wel willen maar momenteel laat het werk waar ik betaald voor krijg dit helaas niet toe!
- In een aantal vereniging biljarten bridgen.
- In het verleden heb ik kinderen getraind en begeleid bij goedstrijden en toernooien. Ook heb ik kinderen bijles gegeven en geholpen bij huiswerkbegeleiding. Houdschool geef in aan kinderen nog bijles.
- In het verleden naast mijn 32-urige werkweek jaren vrijwilligerswerk gedaan maar een aantal jaren geleden besloten daarmee te stoppen om ook eindelijk eens wat tijd voor mijzelf te hebben

- In het verleden veel vrijwilligerswerk gedaan, vooral in Kenia. Nu te druk met werk en mijn plekje vinden in Zoetermeer.
- In verleden veel gedaan. Nu wacht ik af tot ik wat aantrekkelijks voorbij zie komen.
- In verleden wel gedaan (scouting).
- In verleden wel vrijwilligerswerk gedaan maar momenteel even niet i.v.m. drukte.
- Incidenteel zoals rolstoelvierdaagse e.d.
- i.v.m. ww mag ik niet vrijwillig werken
- Jarenlang bestuurslid geweest. Nu even geen zin meer in.
- Jaren scouting gedaan - te veel belasting naast werk/ gezin ook zorg voor opa die in wijk woont.
- Jaren vrijwilligster geweest, nu even wat.
- Kan niets vast afspreken, moet te vaak afzeggen (vaak niet lekker).
- kinderen nog niet op school, stukje mantelzorg grootouder, drukke baan.
- Kliniek
- Kom net terug uit het buitenland
- Lichamelijke beperking.
- Mantelzorg. Thuis en diverse oudere achtparen.
- Meer dan 40 jaar vrijwilligerswerk gedaan in de sport. Vind het nu wel genoeg geweest.
- Mijn kind zit op een speciale school. Daarom kan ik niet vrijwilligerswerk doen
- Mijn geboortjaar : 1924 -geboortjaar van mijn echtgenote : 1930.
- mijn vrouw is visueel gehandicapt en ze heeft spierreuma dus ik ben al mantelzorger!
- Momenteel geen goed doel of mogelijkheid.
- Na 20 jaar vrijwilliger bij buurtvereniging Buitenrode is het nu tijd voor anderen. Na 6 jaar vrijwilliger bij de politie is het genoeg geweest.
- Na vier jaar vrijwilligerswerk nu pauze
- Neemt vaste banen in.
- Negatieve ervaringen (SAAZ-gemeente bijvoorbeeld).
- niet (meer) op mijn weg gekomen
- Nog geen zin in
- Nog niet gepensioneerd, actief in 2 koren waarvan 1 als voorzitter.
- Nog niet het juiste moment en zelf tobbed met lichamelijke klachten
- Nog niet naar gekeken
- Nog te actief met muziek, sport en uitgaan.
- Omdat ik daar niks aan heb op de leeftijd die ik nu heb
- Op dit moment geef ik de voorkeur aan andere activiteiten.
- Oppassen kleinkinderen.
- Ouderdom, voorheen niet gedaan.
- Te druk met school en stage sta om 04:30 op en ben om 17:00 uur thuis en moet dan nog huiswerk maken.
- Te weinig tijd
- Tegen vrijwilligerswerk omdat dit betaalde banen, die in deze tijd hard nodig zijn, weghalen.
- Teveel activiteiten, zoals sport, kleinkinderen.
- tijd!
- Tot 1 juli drukke baan gehad, in de nabije toekomst staat ik hiermee.
- tot nu een drukke baan met overdag en s avonds werkuren, druk met twee hoogbejaarde (schoon)moeders
- Tot voor kort actief vrijwilliger geweest bij een project in 2 meer door ander werk gestopt.
- Vanwege een aantal voorgenomen reizen na mijn pensionering eind 2011.
- Veel bezig met kleinkinderen.
- Veel eigen activiteiten.
- Veel geen passende invulling ondanks verschillende [...]
- veel in het buitenland
- Voor mij is door mijn eigen psychische aandoening de balans tussen inspanning en ontspanning erg belangrijk. Momenteel verzorg ik mijn ouders, wat me energie kost.
- Voorlopig ben ik daartoe niet in staat
- Vrijwillig legt verplichtingen op.
- Vrijwilligerswerk dat ik doe tevreden ikzelf.
- Vrijwilligerswerk zonder verplichting t.a.v. tijd die je erin steekt, (voor)opleiding (bv. zorg verlenen mag niet zo maar)
- Vroeger veel aan jongerenwerk gedaan.
- Vroeger veel vrijwilligerswerk gedaan. Nu dus eventjes niet.
- Weinig tijd en niet de vrijwilligerswerk gevonden wat mij aanspreekt.
- Wel paar keer enquête gelopen voor diabetesfonds.
- werk 60 uur per week
- Werk en opening tijd voor familie en hobby's.
- werk sinds kort niet meer en heb me er nog niet in verdiept
- Werk, gezin, sport, hierdoor geen tijd over
- Werken!
- Wij werken nog. Ik zit zelf in de thuiszorg gaan jullie daar maar wat aan doen. Dan kan ik mijn baan behouden als al die vrijwilligster. Heel Nederland hangt van vrijwilligsters aan elkaar.

- Woon in een appartementencomplex en heb daar als man van de technische commissie genoeg werk. En ben oproepkracht en ben opa.
- Zeker 25 jr. gedaan. Ik even gestopt i.v.m. extra aandacht gezin.
- Zie bij punt 32 hieronder.
- Ziekenbezoek actief in de familie.
- Ziekte.
- Zit in WW.
- Zorg voor mijn kleinkinderen.
- Zorg voor mijn kleinzoon, mijn leeftijd en reuma.

andere eis die niet-vrijwilligers stellen aan vrijwilligerswerk (vraag 32)

- aansluiten bij interesse en kennis
- Aansluiten bij mijn activiteiten/ sport.
- Aansluiten bij mijn competentie en vaardigheden zodat ik een wenselijke bijdrage kan leveren, dan we aansluiten bij mijn belangstelling.
- Aansluiten bij mijn interesse en affiniteit
- Aansluiten bij mijn interesses en hobby's.
- Aansluiten bij mijn kennis en vaardigheden, anders heeft het geen zin
- Aansluiten op mijn kwaliteiten en vaardigheden.
- Al zouden we het erg graag willen kan het expliciet niet door onze aandoening.
- Alleen als het niet betaalde kracht vervangt.
- Als ik gepensioneerd ben.
- Als ik jong en genood zou zijn zou ik graag vrijwilligerswerk doen.
- Als ik niet gehandicapt was had ik wel willen doen. Maar naar mijn geschiktheid.
- Als ik niet meer werk (over 1 à 2 jaar) wil ik graag mensgericht vrijwilligerswerk doen, of in de natuur. het is voor mij nog niet helemaal duidelijk hoe en wat het gaat worden
- Als ik tijd zou hebben zou ik het doen en niet veeleisend zijn.
- Als ik tijd zou hebben, doe ik het voor de medemens om te helpen. Zodat zij het makkelijker krijgen.
- Als mantelzorger geen tijd.
- Altijd voorgenomen als ik niet zou werken vrijwilligerswerk te gaan doen. Nu zou ik denken aan bij de brandweer/ politie / 112 eerste telefoontjes opvangen mogelijk als ik ouder ben in eigen branche waar ik nu ook werk, kraamzorg in bv hotel of ziekenhuis als gastvrouw.
- Binnen mijn interesses vallen
- Buiten mijn werktijden, in de avond of weekend.
- Charitatieve hulp.
- Daar ben ik niet toe in staat.
- Dankbaar gevoel opleven.
- De werkzaamheden moeten bij me passen.
- Er moet rekening worden gehouden met mijn beperkingen. Ik kan niet alles op gestelde tijden door energietekort.
- Geb. 13-10-1928 gaat niet meer.
- Gebruik maken van mijn competenties.
- Geen eisen als ik tijd over zou hebben zou ik zonder eisen vrijwilligerswerk doen.
- Geen speciale eisen dan alleen om te helpen.
- Geen tijd te druk. Eigen bedrijf.
- Geen tijd. (**2 x genoemd**)
- Geen van de genoemde eisen mensen uit isolement halen.
- geen van deze, maar kán geen vrijwilligerswerk doen: geen kwestie van wensen of willen zoals hier beneden staat.
- Geen voorkeur, als het maar zinvol is.
- Gezondheidsproblemen.
- Heb 't werk met veel plezier gedaan nu fulltime baan.
- Heb genoeg aan mijn werk thuis.
- Heb reeds vrijwilligerswerk in verleden gedaan ben er klaar mee.
- Heb tot 80 jaar nog vrijwilligerswerk gedaan. Ben nu 87 jaar en kan het lichamelijk niet meer op brengen.
- Heb tot mijn 70ste genoeg gedaan in de zorg en samenleving. Ik neem nu tijd voor mezelf.
- Heb wel beperkingen, van te voren bespreken
- Helpen met DC co. kleinschalige ondersteuning met kinderen/ volwassene.
- Het is vrijwillig, dus geen eisen !!
- Het mag niet een (voormalig) betaalde functie zijn.
- Het moet aansluiten bij mij als persoon, ik ben leerkracht en zou dan iets voor kinderen willen betekenen
- Het moet aansluiten bij mijn achtergrond, interesses
- Het moet aansluiten bij mijn ambities en interesses
- het moet aansluiten bij mijn interesses (**4 x genoemd**)
- Het moet aansluiten bij wie ik ben en wat ik fijn vind om te doen.
- Het moet anderen in de samenleving helpen.
- Het moet duidelijke meerwaarde hebben voor de betrokkenen en de maatschappij.

- Het moet een zinvolle bijdrage aan de maatschappij leveren.
- Het moet flexibel zijn en zonder druk en plichtgevoel.
- Het moet gebruik maken van mijn kennis en ervaring.
- het moet het leven van ouderen en/of zieken mooier maken
- Het moet hulp betrekken.
- het moet iets betekenen voor de samenleving
- Het moet leuk en motiverend zijn!
- Het moet leuk zijn en andere helpen.
- Het moet met leuke mensen zijn en echt iets opleveren.
- Het moet mij een goed gevoel opleveren sociaal betrokkenheid.
- Het moet mij voldoening geven, het feit dat je iemand kan helpen die dat nodig heeft
- Het moet mij voldoening geven.
- Het moet mijzelf ook voldoening geven.
- Het moet nuttig en noodzakelijk werk zijn.
- Het moet nuttig zijn en aansluiten op mijn kennis en expertise.
- Het moet op mijn weg komen. Meer sociale beweegheden is voor mij belangrijk.
- Het moet passen binnen mijn werkzaamheden
- het moet voldoening geven om mensen te helpen: hospice
- Het moet voldoening geven, in de zin van een ander gelukkig(er) maken.
- Het moet voor anderen er mezelf iets toevoegen bewustwording of zin + kwaliteit van het leveren.
- Het moet wat toevoegen voor de mede mensen en toegevoegde waarde hebben
- Het moet werkelijk nuttig zijn voor anderen
- Het moet zinvol en op mijn kennis en ervaring gericht zijn
- Het moeten activiteiten zijn die echt bijdragen aan het welzijn van een ander.
- Het soort vrijwilligerswerk moet in persoon liggen.
- Het vrijwilligerswerk dient breed gedragen te worden door zowel buurtbewoners, omgeving en gemeente. Daarnaast ook de aanpak van overlast door hangjongeren uit en buiten Zoetermeer.
- het vrijwilligerswerk dient een groter doel te dienen, niet persoonlijk
- het vrijwilligerswerk is nodig daar wil ik mij voor inzetten, anderen te helpen.
- Het vrijwilligerswerk moet aansluiten op mijn kunnen en interesses zodat ik mijn talenten kan gebruiken om echt iemand te helpen.
- Het vrijwilligerswerk moet maatschappelijk niet hebben, niet zozeer voor mij maar voor anderen.
- het vrijwilligerswerk moet mij het gevoel geven iets nuttigs bij te dragen
- het vrijwilligerswerk moet mij in staat stellen om mijn Ribiz (geregistreerd als basisarts bij met ministerie van Volksgezondheid) registratie te verlengen
- Het vrijwilligerswerk moet mij interesseren / aansluiten bij mijn interesses
- Het vrijwilligerswerk zou moeten aansluiten bij mijn kennis, ervaring en capaciteiten.
- Het vrijwilligerswerk moet aansluiten bij mijn kennis en vaardigheden.
- Het werk mag geen vervanging zijn van betaald werk.
- Het werk moet aansluiten bij mijn maatschappelijke ambities
- Het werk moet aansluiten bij persoonlijkheid/ interesse.
- Het werk moet een nuttige bijdrage leveren.
- Het werk moet mij aanspreken - ik heb vroeger een aantal jaren op de dierenambulance gereden in mijn vrije tijd.
- Het werk moet nut hebben voor de ontvanger. Het werk moet aansluiten bij mijn kennis en vaardigheden (dus niet stofzuigen en soppen als je kunt verbouwen bijvoorbeeld)
- Het werk moet voldoening geven. Het werk moet aansluiten bij mijn idealen. Het werk moet bedoeld zijn om mensen te helpen.
- iets doen, onvoorwaardelijk voor ander nu moeilijk in verband met zorgtaken eigen kind.
- Ik ben ridder in de orde van Oranje Nassau in verband met nat. en internat vrijwilligerswerk.
- Ik ben te oud / .. jaar oud (**5 x genoemd**)
- Ik collecteer voor de hartstichting. Dat is het enige wat ik doe als vrijwilliger.
- Ik doe dit werk niet, dus heb ik er ook geen doordachte mening over.
- Ik doe vrijwilligerswerk bij een vereniging buiten Zoetermeer.
- Ik ga niet voor niks werken.
- Ik heb al eerder vrijwilligerswerk gedaan bij het Moeder Centrum de Pompoen, maar door het afschaffen van het bestaansrecht hiervan ben ik gestopt.
- Ik heb artrose in mijn voeten en heb pijn wanneer ik veel loop.
- ik heb een fulltime baan / te druk (**3 x genoemd**)
- Ik heb mijn hele leven al vrijwilligerswerk gedaan m.b.t. een voetbalclub
- Ik heb werk elke dag in de zorg.
- Ik kan geen vrijwilligerswerk doen.
- Ik kan niet lang staan. wegens rug en spierprobleem.
- Ik moet de werkzaamheden ook zelf leuk vinden. Cq deze moeten aansluiten bij mijn sterke punten.
- Ik moet er de tijd voor hebben.
- Ik moet er plezier in hebben en voldoening van krijgen.
- Ik moet er plezier in hebben / moet het leuk vinden (**11 x genoemd**)

- Ik moet er tijd voor hebben (wat ik nu niet heb doordat ik werk) en ik moet er anderen blij mee kunnen maken.
- ik moet er zelf achter kunnen staan en leuk vinden
- ik moet het als nuttig en zinvol ervaren
- ik moet het ook leuk vinden, omdat ik denk dat wanneer ik het met plezier doe, dit ten goede komt van de werkzaamheden
- Ik moet het vrijwilligerswerk leuk vinden en het moet maatschappelijk zinvol zijn.
- Ik moet het vrijwilligerswerk leuk vinden/het moet mij voldoening geven
- Ik moet we nuttig kunnen maken anderen moeten er daar bij hebben.
- Ik stel geen eisen, als het maar niet lichamelijk zwaar is.
- Ik vind dat in ieder geval mijn ziektekosten verzekering betaald moeten worden.
- Ik voel er niet voor.
- Ik voel niets voor een regelmatige verplichting.
- Ik werk er vooral plezier aan, dus bij mijn inleveren.
- ik wil betaald werk (met salaris)
- Ik wil eerst een betaalde baan. Daarnaast mogelijkheid tot vrijwilligerswerk.
- Ik wil graag ouderenbus rijden ik heb taxi pas. Compleet met rolstoel certificaat die is nog twee jaar geldig.
- Ik wil het zelf uitmaken wat ik ga doen.
- ik wil vrijwilligerswerk doen voor mensen die Nederlands praten
- Ik zou daar waar nodig en waar ik mij in kan vinden gaan helpen.
- Ik zou dat doen om mensen te helpen.
- Ik zou het al voldoende vinden om waardering te krijgen voor wat ik doe.
- Ik zou wel de doelstelling van de organisatie willen weten en goed begrijpen hoe mijn vrijwilligerswerk daar aan bijdraagt.
Tevens zou ik liever vrijwilligerswerk doen met mensen dan dieren.
- in de buurt, zodat het goed bereikbaar is.
- Indien ik geen werk zou hebben.
- Is lichamelijk en geestelijk voor mij niet te doen.
- I.v.m. ziekte (ALS) is vrijwilligerswerk geen optie
- Je moet het met plezier kunnen doen.
- Leeftijd 96 jaar oud.
- Liever blijf ik werken en financiële bijdrage aan de maatschappij blijven leveren in een vorm van belasting zoals ik nu al doe.
- mensen die het echt nodig hebben (ik heb daar andere normen voor)
- Met oudere.
- Mijn gezondheid laat het niet toe.
- Mijn kennis delen.
- Moet aansluiten bij de toegevoegde waarde nut van het betreffende vrijwilligers werk
- Moet aansluiten bij mijn interesse.
- moet aansluiten bij mijn kennis en vaardigheden
- Moet anderen blij maken.
- Moet bij me passen aansluiten op mijn "leven".
- Moet flexibel zijn
- Moet het aan kunnen.
- Moet in het belang zijn voor de persoon die het nodig heeft
- Moet kunnen wanneer ik gelegenheid heb want ik werk fulltime
- Moet mijn interesse hebben en moet er de meerwaarde voor inzien.
- Moet nuttig zijn.
- moet passen bij wat ik zinnig vind
- Moet passen in mijn ploegendienst rooster.
- moet voor partijen plezier bezorgen
- Moet zeker weten dat ik mensen kan helpen (vergoeding niet belangrijk).
- Moet zinvol zijn en hulp en ondersteuning bieden aan anderen.
- Momenteel geen behoefte.
- Nu nog niet.
- Nu op dit moment niet misschien ooit.
- Nuttig zijn voor de maatschappij.
- In geen geval een plaats innemen van een werknemer om de werkgever te spekken.
- Onvoldoende tijd i.v.m. de zorg aan mijn echtgenoot.
- Op dit moment irrelevante vraagstelling. Te druk met werkzaam leven
- Op het gebied van dieren zijn.
- Op het moment heb ik geen tijd voor vrijwilligerswerk.
- Ouderdom.
- Reiskostenvergoeding.
- Schande dat er personeel wordt geronseld, terwijl er genoeg werklozen zijn die graag. Betaald werk willen doen!
- Uitsluitend chauffeurswerk
- Vanwege gezondheid.
- Vergoeding wel gewenst, niet vereist

- Vind het omgaan met mensen leuk.
- Voel mij hint gezond. Ben al 100% afgekeurd.
- Voel mij lichamelijk niet meer in staat me in te spannen.
- Voldoening geven, vrijblijvend zijn.
- Voldoening geven.
- voor kinderen ziekte en dieren
- voor mij zou vrijwilligerswerk ten koste van mijn betaalde baan gaan, lichamelijk onmogelijk
- Voorkomen dat werk word gedaan wat normaal een betaalde is.
- Vrijblijvend, af en toe
- Vrijwilligers moeten meer respect en begrip krijgen.
- Vrijwilligerswerk betekend voor mij. Ik doe het voor mijn lof en de hulp voor diegene die het nodig heeft geen verplichting van iedere werk/ tegenwoordig is het gewoon onbetaald werk!
- Vrijwilligerswerk mag niet ten koste gaan van een betaalde baan waardoor anderen werkloos worden.
- Vrijwilligerswerk moet mij energie geven.
- Vrijwilligerswerk moet mij voldoening geven en moet de mensen gelukkig maken.
- Waar betaalde stichtingen vrijwilligers het werk laten doen is het voor mij genoeg geweest.
- Wegens pijn en ziekte lukt het niet.
- wegens teleurstelling doe ik geen vrijwilligerswerk meer. Behalve voor d sport van mijn kleinkinderen.
- Wegens werkzaamheden.
- Wegens ziekte.
- Zelf kunnen bepalen wat te doen voor iemand.
- Zelf plezier uithalen voldoening.
- Zie eerdere vraag (9 keer genoemd)
- Zie de waaromvraag hiervoor. Incidentele situaties in de directe woonbijheid uitgezonderd, maar niet structureel. Ook vind ik dat een te groot beroep op vrijwilligheid mensen met een lagere opleiding het brood uit de mond gestoten wordt daardoor.
- Zie geen antwoorden die van toepassing zijn op ons.-
- Zodra ik de tijd heb meld ik me zelf aan.
- Zodra ik met pensioen ga, start ik met vrijwilligerswerk
- Zou het fijn vinden van iets voor anderen te doen.
- Zou in de toekomst dit "willen doen" maar mijn gezondheid laat me in de steek eerst herstellen.
- Zou meerwaarde voor anderen en mijzelf moeten hebben.

V-3 toelichtingen bij de belasting die mantelzorgers ervaren (vraag 38)

toelichtingen bij antwoord: een zeer lichte belasting

- Administratief + advies en ophang weekenden en vakanties.
- Administratieve ondersteuning.
- aan [...] geopereerd dus mantelzorg is voor korte tijd
- Degene aan wie ik mantelzorg verleen is nog heel zelfstandig.
- Doe boodschapjes met schoonmoeder, 1x per week en ik kijk even huis no. Schoonmoeder komt 2x p. week eten.
- Door weinig tijd.
- Elke zaterdag doe ik iets samen met mijn autistische neefje.
- Geen belasting maar voldoening door er te zijn voor de mensen wanneer zij om hulp verlegen zijn.
- Geen probleem om af en toe bij buurman van 91 wat gereedschap te geven of boodschappen te doen. Leuke, intelligente man.
- Het betreft ondersteuning van mijn moeder. Vooralsnog geen belasting.
- Het is lichte zorg boodschappen doen haan doen huishoudelijk werk, mee ziekenhuis.
- Ik ben er voor hem.
- Ik doe dit werk vrijwillig met mensen waarmee ik een "klik" heb
- Ik doe het met veel liefde en weet me blij ze er mee zijn.
- Ik heb de tijd en vind het dankbaar werk om te doen. Krijg er veel waardering van.
- Ik heb het ingepast in mijn werkactiviteiten en beide betrokkenen zijn er blij mee.
- Ik vind het fijn.
- Mijn man heeft een angststoornis en daardoor ben ik op mijn vrije dagen/ compleet tot zijn beschikking.
- Mijn ouders hebben voor mij gezorgd. Nu zorg ik voor hen.
- Mijn vrouw is beginnend alzheimerpatiënt.
- Om de week komt schoonvader eten / maken we eten voor hem en gaan langs waar nodig.
- Ondersteuning van 93-jarige buurman. Hij is nog heel zelfstandig maar kan af en toe hulp gebruiken.
- Voor je eigen kind doe je alles, is niets te veel.

toelichtingen bij vraag 38 - antwoord: een lichte belasting

- 1 dag per week voor moeder van 90 jaar zorgen is goed te doen, omdat ik minder ben gaan werken.
- 1x per week eten samen, meer alleen hand- en spandiensten en administratief.
- 80 jarige, zelfstandig wonende moeder (mijn vader over leed 2 1/2 jaar terug) heeft vaak hulp nodig.
- Activiteiten ondernemen met moeder, wonend in verpleegtehuis.
- Af en toe wat doen voor moeder van 93 jaar.
- Afwas, stofzuiger en boodschappen doen.
- Alleen autovervoer.
- Als je veel moet werken voor eigen huis en nergens recht op hebt komt mantelzorg niet altijd goed uit waardoor je over belast raakt maar je doet het toch want het hoort zo.
- Altijd gevoel hebben, tekort te schieten!
- Beiden ouders inmiddels in een verpleeghuis, betekent niet dat er dan geen zorg taken meer zijn. Wel de veiligheid en de directe zorg zijn nu gewaarborgd.
- belasting in de zin van...de afstand. .er niet snel kunnen zijn als het moet..
- Ben er elke gang mee bezig.
- Ben huisman.
- Betreft maaltijden verzorgen. Toezien medicatie.
- Bezoek, bijpraten enz.
- Boodschappen doen. Artsen bezoek, lichamelijke verzorging. Administratieve/ huishoudelijke werkzaamheden.
- Buiten Zoetermeer hulp geven valt niet altijd even makkelijk.
- Buiten Zoetermeer is het mijn broer, binnen Zoetermeer vrienden. In verband met werkloosheid voldoende tijd dit te doen.
- De mantelzorg wordt gedeeld met anderen
- De verantwoordelijkheid is (bijna) nooit urgent en goed in te passen in mijn dagelijkse leven.
- De zorgtaken zijn tot heden net zwaar. Het gaat om helpen in de huishouden, vervoer.
- Deels een vaste afspraak. Deals ad-hoc hulp. Wel altijd in goed overleg.
- Deze dame zit in een bejaarde tehuis. Ze vergeet veel. Af en toe ga ik op bezoek. Lopen we een blokje om.
- Dit doe je graag voor je kind vandaar lichte belasting.
- Doe de was in de machine en droger en hang alles op. Zorg er verder voor dat mijn moeder geen zware werkzaamheden doet op zolder.
- Doe het met liefde en is niet echt arbeidsintensief
- Doen dit één dag in de week van 7.30 uur tot 19.00 uur.
- Een lichte belasting en dat komt eigenlijk doordat ik zelf chronisch ziek ben. Ik heb MS en daardoor minder energie.
- Eigenlijk is mijn vrouw mantelzorger voor haar moeder en ik help haar
- Emotioneel zwaar, maar doe het met liefde
- Er ontstaat ook een leefritme in het verlenen van zorg taken (goed inplannen).
- Fysiek niet zwaar; mentaal ook niet helpen met allerlei klusjes administratie, technische hulp.
- Geeft ook voldoening.
- Geen grote opgave.
- Geen til- en sjouwwerk
- Geen verzorgende (medisch) met hulp bij ziekenhuisbezoek en maaltijden.
- Gezellig samen drinken. Instantie bellen. Luisterend oor bieden.
- Goed te doen.
- Heb het graag voor deze mensen (familie) over omdat ze het verdienen! Daardoor voelt het als lichte belasting.
- Heb mantelzorg voor mijn moeder en schoonvader plannen met zijn werk en de ziekenhuisbezoeken vallen soms zwaar.
- het betreft huishoudelijke klusjes en helpen bij financiën
- Het betreft assistentie (lichte huish. werkzaamheden, boodschappen e.d.) van een onder iemand. Samen hebben we goed contact.
- Het betreft geen dagelijkse zorg, maar enkele keren per maand wat zwaardere huishoudelijke klussen, zoals bed verschonen, afval afvoeren e.d.
- Het brengen/ halen naar bezigheden buitenshuis.
- Het gaat hier niet om persoonlijke verzorging maar ondersteuning bij boodschappen doen of een bezoekje aan de huisarts.
- Het gaat nu om 1 dag per week hulp bij huishoudelijke activiteiten. Na ziekenhuisopname (+- 2x per jaar) 3x per week om hulp bij lichamelijke verzorging (douche beurt) enkele weken.
- Het gaat voornamelijk om huishoudelijke taken (ook boodschappen doen) die voor mijn partner te zwaar zijn.
- Het is een gewoonte ik werk zelf in de zorg en welzijn sector.
- Het is gewoon doen een soort van verplichting.
- het is gezelschap houden
- het is voor tijdelijk
- Het kost tijd.
- Het voortdurend nalopen levert voldoening, want je ziet de resultaten.
- Huishoudelijke klussen e.d.

- Huishoudelijke taken + adm. werk.
- Iedere week is 1 dag ingevuld voor zorg aan beide moeders werkt. Mentaal: je voelt je schuldig als je een keer niet kunt.
- Ik ben blij dat ik iets voor een ander kan doen, om haar leven iets de voller te maken.
- ik doe de was en administratie van mijn moeder en help haar 1x in de 2 weken met haar huishouden
- Ik doe het huishouden van mijn ouders om ze te ontlasten. En ik signaleer of ze zorg nodig hebben van huisarts of iets dergelijks.
- Ik ervaar het als een lichte belasting omdat het mijn partner betreft met wie ik al sinds 1957 samen ben, en ik veel andere activiteiten heb, zoals tuinieren, kleding maken, kaarten maken, lezen, meubels opknappen, wandelen enzovoort.
- Ik houd de pc's van mijn ouders voor mij up to date en ik ontbijt of lunch met ze.
- Ik krijg er alleen maar energie van als ik anderen kan blij maken.
- Ik ondervind soms hinder, maar vind het mijn plicht.
- Ik vind het normaal als kinderen iets voor hun ouders doen als die ouder worden en meer hulp nodig krijgen.
- Ik wandel elke week met deze goede man en ga nog eens in de week kijken bij hem.
- Ik weet niet beter. Ben wel regelmatig overbelast maar van dag tot dag voelt het niet zwaar.
- Ik zorg samen met mijn zus voor mijn moeder van 96 jaar. Zij woont bij mijn zus in huis, maar wij wonen naast elkaar.
- Is goed te combineren, en als het niet meer word goed te doen.
- Je wordt een dagje ouder.
- Kan het gewone begrip belasting ook?
- Klusjes doen eten mee nemen er zijn als het nodig is.
- Kost veel tijd, moeder woont 130 km hier vandaan.
- Lichamelijk.
- Loop regelmatig achter rolstoel met mijn moeder er in. Dit is best zwaar. Ook zwaar emotioneel. Moeder dementeert.
- m.n. emotioneel pittig
- Mantelzorg moet ook niet overdreven beschreven. Ik doe het "gewoon".
- Mijn man heeft een incomplete wat de toekomst wat zwaarte zorg betreft. praktijk moet nog uitwijnen als bij helemaal thuis is.
- Mijn man heeft m.s. en waar die zorg nodig heeft verzorg ik hem.
- Mijn moeder dementeert en dat vind ik erg confronterend.
- Mijn moeder dementeert. De reisafstand naar mijn moeder is 1 1/2 uur rijden.
- Mijn moeder is 88 jaar en woont zelfstandig. Zij heeft huishoudelijke hulp. Bij de rest krijgt zij hulp van mij.
- Mijn moeder zorgt zelf nog voor mijn demente vader, maar alle rompslomp is voor mijn ouders erg moeilijk en daar help ik ze ook bij
- Mijn partner is deels nog zelfstandig.
- Mijn partner is ernstig ongeneeslijk ziek. Kan veel minder dan vroeger. Ik ben gepensioneerd en kan en wil die taken graag overnemen. En ik ga wekelijks bij mijn moeder in Amsterdam langs.
- Mijn schoonmoeder van 89 heeft regelmatig onverwacht hulp nodig naast de wekelijkse hulp die wij al geven. we passen ook wekelijks op ons kleinkind.
- Mijn schoonvader van 91 jaar woont nog steeds zelfstandig en heeft al jaren last van zijn longen en is soms niet in staat de deur uit te gaan voor boodschappen enzovoort. Mijn man en ik zorgen dan voor hem.
- Mijn vrouw kan nog wel zelf dingen doen, maar niet alles.
- Moet er rekening mee houden in planning thuis werk.
- Momenteel lichte zorg. Oma laatst overleden zware zorg!
- Naast een 40 urige werkweek kan het huishouden en de hulp aan mijn partner soms zwaar zijn.
- Naast mijn werkweek komt mantelzorg er extra bij.
- Naastenliefde.
- Nou het is best intensief om je ouders oud te zien worden maar zij hebben mij ook verzorgt toen ik ziek werd waren kan mantelzorgers.
- Omdat het hoort om voor je ouders te zorgen is mijn plicht.
- Omdat ik ook een tante in Deventer ondersteun vraagt het soms wel veel tijd en ook de nodige benzinekosten
- Omzien naar elkaar en af en toe een helpende hand toesteken hoort bij omgaan met elkaar. Als zorg te belastend wordt kunnen we altijd een beroep doen op [...] of professionals.
- Onze dochter heeft Cerebrale parese in een lichte vorm. Zij heeft slechts met bepaalde dingen hulp/zorg nodig.
- Op bezoek gaan, samen lunchen, boodschappen doen en indien nodig samen kleding kopen. Verder mee gaan bij dokter en ziekenhuis bezoeken.
- Ouder nog redelijk zelfstandig.
- Ouders kunnen veel zelf behalve autorijden, artsenbezoek, zware huishoudelijke klussen. Hebben al hulp in de huishouding 1x p.w.
- Overleg is mogelijk qua tijd.
- Reisafstand is relatief groot en je dient onderling een aantal zaken af te stemmen zoals data, gebruik auto en werkzaamheden
- Sociale contacten, boodschappen doen en financieel beheer. De was verzorgen etc.

- Soms heb ik het te druk en dan vind ik het een belasting.
- Soms is het wat veel naast een fulltime baan en gezin. Minder privacy, want zorg in eigen huis.
- Soms moet ik een beetje schipperen met de factor tijd om op tijd mijn "zorgtaken" uit te voeren.
- Soms te moe maar ga toch.
- Tijdelijke ondersteuning partner door schouderbreuk.
- Toezicht op zelfredzaamheid: verrichten van financiële zaken voor schoonmoeder
- Tot heden nog lichte belasting: belasting zal zwaarder worden: ouders 92 en 93 jaar oud
- Vaak tijd te kort!
- Van opstaan wassen eten verzorgen e.d.
- Vanwege werk, onregelmatige dienst.
- Verantwoordelijkheid voor licht dementerende moeder is lastig te combineren met fulltime baan en eigen gezin + sociaal leven.
- Voor de buurman doe ik boodschappen en een praatje. Voor de buurvrouw een luisterend oor.
- Voor mijn moeder, ze verdient zorg. Kan de zorg delen met familie
- Voornamelijk de tijd en het tijdstip. lastig combineren met bijvoorbeeld werk
- Voornamelijk huishoudelijk.
- Wij zijn door hem erg gebonden, daar hij op de sociale werkplaats werkt, iedere dag verzorging en begeleiding nodig heeft.
- Ze hebben nog niet zoveel hulp nodig, het zijn de kleine dingen zoals tuin, schoonmaak, reparaties, vervoer.
- Zelf ook lichamelijk klachten (**4 x genoemd**)
- Zij mag ook naar mij gaan heeft vervoer zowel heen als terug (R'dam Zuid) is 80 j.
- Zorg voor de was (bovenkleding) en lichte andere taken.
- Zorg voor een oude tante.
- Zorg voor schoonmoeder op leeftijd, verwacht dat de zorg steeds zwaardere wordt door veranderingen in haar gezondheid en beknotten van zorg door de gemeente.
- Zorgtaken voor ouders zijn onder de kinderen verdeeld. Ben gepensioneerd en heb dus ook overdag tijd en mogelijkheden.

toelichtingen bij vraag 38 - antwoord: een zware belasting

- "Zware" vind ik wat zwaar uitgedrukt. Maar het is wel een steeds terugkerende belasting, lichamelijk en geestelijk.
- 1 persoon woont ver buiten Zoetermeer. Heel regelmatig bezocht door mij en de andere persoon vraagt constant aandacht (dagelijks).
- 2x per week wassen/strijken, kledingsets maken voor moeder; schoonmaken verpleeghuiskamers ouder.
- Al 18 jaar ga ik meerdere dagen per week naar eerst mijn ouders, nu nog naar mijn vader, zorg totaal voor zijn huishouden ,boodschappen ,was, incontinentiemateriaal, medicijnen en al wat verder nodig is, sinds een paar jaar hebben we hulp van de thuiszorg en er komt wel 1x per week een huishoudelijke hulp voor 3 uur per week
- Alzheimerpatiënten vragen de hele dag dat je alert bent; je kan niet weg zonder hem alles; komt op mij neer.
- Ben zelf ongeneeslijk ziek
- Betreft mijn psychisch ziekte echtgenote doe nu ruim 15 jaar mijn vrouw ondersteunen. Ze slikt 3 soorten medicijnen. Ze is ook ernstig COPD-patiënt.
- Buiten mijn full time baan is het best zwaar en soms gewoon prettig wanneer er een opname volgt... even rust
- Buiten werk kost dit veel tijd.
- Daardoor kom je te weinig zelf aan nodige ontspanning toe.
- Dagelijks is erg zwaar.
- De continue zorg vergt psychisch veel kracht.
- De taken worden nu verdeeld over de dag (week) met de nodige rustpauzes (intervallen). Elke taak met een korte arbeidsduur. Opm: Het is mijn morele plicht als partner om de zorgtaken met liefde uit te voeren!
- De zorg voor mijn moeder die bij ons woont komt bovenop de zorg voor mijn gezin. Financieel word ik aan alle kanten gekort en krijg weinig begrip in bijvoorbeeld mijn eigen werk. Ik werk 15 uur per week en de zorg voor mijn zoon en moeder en mijn jongste zoon. Ik word geacht fulltime te werken, maar red dit niet.
- Door een ernst HAH opgelopen vorig jaar in december bij mijn dochter zitten wij nog steeds en de ambtelijke molen en afhandeling van diverse zaken en de verwerking van alles.
- Door onregelmatige werktijden daardoor onregelmatig mantelzorg geef. Geen vaste momenten hebben om mantelzorg te geven wat erg onrustig op mij overkomt.
- Een dementerende (Schoon)moeder. is een zware psychische belasting.
- Een mentaal zware belasting i.v.m. de geestelijke situatie van mijn moeder. Niet zo zeer fysiek zwaar.
- Extra op normale taken (werk, gezin, vrijwilligerswerk).
- Full time baan, twee kinderen en een partner die 28 uur werkt, hiernaast het huishouden en de sport van de kinderen. Om tijd vrij te plannen is dan lastig en belastend in een al drukke en vermoeiende week.
- Fulltime baan in de zorg _ mantelzorg is wel erg dubbel.
- Fysiek zwaar.

- geestelijk zwaar , omdat ik ook werk en ook de zorg hebt
- Geestelijk zwaar
- Geestelijk zwaar, vanwege emotionele betrokkenheid
- Haast een fulltime baan, is het zwaar.
- Heb weinig tijd voor mezelf en dingen die ik prettig vind maar zou het geen "klagen" willen noemen, ik neem 't hierboven "zwaar" omdat ik 's avonds moe ben en zoals gezegd, weinig tijd heb voor mezelf.
- Het gaat om weekendzorg voor mijn moeder. Dit vraagt naast zorg 3 uur reistijd (per rit) naast een druk privé en intensieve baan is de mantelzorg wisselend licht/ zwaar.
- Het hebben van een kind met een verstandelijke handicap kost veel tijd en energie.
- het is 24-uurszorg
- Het is mijn vader halen; dan eet hij hier 3x per week; dan rond half 9 na de koffie weer terug naar huis en wachten totdat de verzorging er is. Dit is allemaal nadat mijn moeder is overleden . Op 20 maart 2013 . De andere drie dagen is hij bij mijn zus en 1 dag bij mijn broer. Dat moet dan ingevuld worden; ik heb wisseldiensten en dat regel ik met mijn zus .
- Het is wel een grote taak, maar je moet goede overwegingen maken met alle taken.
- Het is zeer arbeidsintensief.
- Het komt steeds terug!
- Het voelt als een emotionele verplichting waar geen vreugde of goed gevoel uitgehaald wordt.
- Hulp na geboorte 2e kleinkind.
- Iemand verzorgen met alzheimer, is intensief.
- Ik ben de hele dag bezig. Alle activiteiten in tweevoud.
- Ik ben met mijn partner dag en nacht bezig.
- Ik ben vaak moe.
- Ik heb twee zoons die allebei het fragiele-x syndroom hebben en mijn oudste zoon heeft last van wat autisme en dat kan wat meer belasting geven. Hij woont in een woonvoorziening.
- Ik heb een fulltime baan en een pleegkind. Dus alles bij elkaar vind ik het zwaar.
- Ik mankeer zelf genoeg.
- Ik sta er alleen voor met zelf veel gezondheidsklachten. Daarnaast heeft jeugdzorg ernstig gefaald en de situatie enkel maar verzaagd. Nu moeilijk goede hulp te krijgen.
- Invalide vrouw slachtoffer van de tweede wereld oorlog concentratie kampen.
- Is moeilijk te combineren met gezin en werk en eigen sociale contacten.
- i.v.m. met reistijden.
- Je kunt door zorg voor kind, nooit zomaar iets privé doen nauwelijks privé tijd.
- Koken, klusjes in huis, graf bijhouden, praatje, vakantieopvang kerst en oud & nieuw, alarmering, raad en daad, crisis opname etc etc.
- Kost extra organisatie en dus tijd wat ingepland moet worden binnen de gezinsorganisatie. Met name planning op orde krijgen is lastig.
- Kost veel inspanning zowel geestelijk als lichamelijk, ben zelf ook niet gezond
- Leeftijd (**2 x genoemd**).
- Maar ik kies hier zelf voor zolang als ik kan wil ik mijn man verzorgen.
- Mentaal zwaar.
- met name in geval van 24 uur zorg
- Mijn dochter heeft toezicht nodig. Doorlopend zowel overdag als 's nachts.
- Mijn dochter van 4 jaar heeft darmproblemen waardoor ze moeilijk naar behoefte kan doen. Ik moet vaak een uur lang bij haar in de wc blijven. Voor haar is het heel zwaar en maak haar altijd rustig en kalm.
- Mijn moeder is een moeilijke vrouw. Het is geestelijk zwaar voor mij.
- Mijn partner doet de 3 kinderen en mij en dat allemaal voor zijn werk.
- Moeder van eenoudergezin gecombineerd met veeleisende baan.
- Moet alles op fiets doen moeten rolstoel.
- Naast de tijd en fysieke belasting geeft dit ook emotionele belasting. Daarnaast is mijn leeftijd (62 jaar) ook een beperking door de fysieke beperking die is ontstaan bij mij.
- Naast een xx-urige werkweek en het organiseren van de thuis situatie en de vier kinderen is dit een behoorlijke onderneming.
- Naast mijn werk huishouden, oppassen op kleinkinderen ben ik, al enig kind alleen verantwoordelijk voor mijn hoogbejaarde moeder (90): vervoer ziekenhuis, administratie contact persoon personen alarmering boodschappen en het sociale gedeelte.
- Naast mijn werk verzorg ik mijn schoonmoeder die alzheimer heeft.
- Naast mijn werkzaamheden ben ik 1,5 dag bij mijn moeder die woonachtig is in Rijswijk. Op zich voel ik dit niet als mantelzorg maar meer vanuit relatie kind-ouder.
- Naast werk en zorg voor eigen gezin is het soms teveel aan taken die verricht moeten worden. Uit liefde doe je veel!
- Niet lichamelijk zwaar, dat niet. Wel mentaal / emotioneel zwaar.
- ouder > 94 nog zelfstandig
- Partner en moeder is te veel te gelijk.
- Slecht zien en lopen niet zonder rollator beiden 96 jaar.
- Soms al ik moe ben dan valt het zwaar en als ik lekker in mijn vel zit dan doe ik het tussen neus en lippen door.

- Soms meerdere keren naar het ziekenhuis en kledingkopers opruimen en ouderen. Alles uitzoeken.
- Soms te zwaar omdat ik zelf reuma heb.
- Vakantie is er niet meer bij
- Veel tijd, energie en aandacht betreft mantelzorg rondom schoonzoon met hersentumor en twee kleine kinderen.
- Verzorg mijn dochter en klein zoon.
- Voor familie is het vooral emotioneel zwaar.
- Vooral geestelijk.
- Vooral mentaal zwaar.
- Vrijwel dagelijks verleen ik op verschillende manieren hulp aan mijn moeder die in het beginstadium verkeerd van dementie, dat kan behoorlijke impact hebben op je persoonlijke vrijheid.
- Wachten op begeleid wonen, al 3 jr. Nog geen zicht op. Veel aandacht/zorg naar ondersteuning.
- Weinig tijd voor mezelf.
- Wij hebben een zwaar jaar achter de rug, mijn moeder 93 jaar is erg achteruit gegaan.
- Zorg dagelijks voor mijn partner die weinig meer kan doen.

toelichtingen bij vraag 38 - antwoord: een zeer zware belasting

- Chronische aandoening met onvoorspelbaar beeld vraagt continue alertheid en flexibiliteit.
- De zorg voor kind en ouder is emotioneel zwaar.
- Dochter Troostheide.
- Het houdt nooit op.
- Het is een compleet huishouden naast dat van jezelf. Vervoer. Gezelschap houden.
- Het valt niet mee om je kind zo te zien en om te weten dat het nooit beter zal worden.
- Het zorgen voor anderen gaat vaak ten koste van het goed zorgen voor mezelf.
- I.v.m. eigen beperking zorg aan ouders erg zwaar en tijdrovend.
- Ik zorg soms voor m'n vader, maar door me eigen ziektes is dat zwaar voor mij.
- Ja mijn echtgenote heeft hersenletsel.
- Kind met down en autisme heeft niveau van 2-jarige. Moet bij alles geholpen worden. Is nu 16 1/2 jaar. Daarnaast schoonmoeder met Alzheimer.
- Met mijn werk en eigen gezondheid, ik had borstkanker is de mantelzorg erg zwaar.
- Mijn man is dement en is aan heeft het altijd benauwd.
- Mijn ouders probeer ik zoveel mogelijk te helpen maar is zowel lichamelijk als geestelijk zwaar.
- Naast werk is dit zwaar. Ook psychologische belasting.
- Ouders van 86 en 90 jaar met veel artsen- + ziekenhuisbezoek en kind met psychische problemen naast mijn gezin en baan vragen eigenlijk soms teveel.
- Ouders wonen in Haarlem, heb 40-urige baan en partner, twee kinderen en zorg voor ouders.
- Partner zeer hulpbehoevend a.g.v. diverse (6) aandoeningen.
- Samen met werk en gezin vraagt dit te veel.
- We zijn allebei chronisch ziek.
- Wekelijks kost veel tijd naast een drukke baan.
- Werk + huishouden + Verzorging partner + bijkomende spanning is zeer hoog.
- Zeer zieke partner. Er schiet geen tijd meer over om aan mezelf te denken.
- Zorg 24/7 voor mijn zieke partner.
- Zorg voor partner is dagelijkse routine. Zorg voor een van mijn ouders is intensief en emotioneel / psychisch zwaar. Deze laatste zorg is ook buiten Zoetermeer en naast een fulltime baan een zware belasting.

toelichtingen bij vraag 38 - antwoord: een te zware belasting

- Alles alleen doen, verzorging, werken, huis tuin, koken, afspraken voor partner maken, mee naar tandarts, enz. enz. Het is niet te doen en vol te houden. En helemaal niet nu alles afgeknepen word. Ik moet overal voor hem opkomen, het is niet normaal. Hij is dement en 55.
- Combinatie werk/ verzorging, maar ook je eigen sociale contacten is moeilijk te combineren.
- De vele hulpverleners voor de moeder van het kind geven veel stress
- Een hele dag per week voor een demente schoonmoeder zorgen is zeer zwaar. Ze neemt ook niets van je aan, want je bent geen "professional"
- Het zijn niet één ouders maar twee ouders, die van mij en mijn vrouw. De moeder is momenteel bij ons in huis, voor haar is geen plaats ergens anders en voor de vader (manisch depressief) is geen plaats/bed vanwege bezuinigingen. Terwijl hij wel behandeld zou moeten worden. Dit duurt nu al een half jaar. Als wij aangeven dat hij opgenomen moet worden dan gebeurt dat niet met dit als resultaat. Als hij gedwongen behandeling krijgt geneest hij ook sneller. Nu adviseren we moeder te gaan scheiden. Dit lijkt de enige mogelijkheid voor haar om een rustig plekje (woning) voor zichzelf te krijgen. Ik zie net op tv dat we Italië gaan helpen met vluchtelingen, de eigen vluchtelingen worden helaas vergeten.
- Ik heb zelf hartritmestoornissen waardoor snel vermoeid
- Kost teveel energie.
- M.n. zorg voor moeder met Alzheimer en psychiatrische problematiek.
- Met eigen huishouden: jonge kinderen er betaald werk valt het soms te zwaar uit, de belasting t.a.v. de zorg voor mijn moeder.
- Omdat het 24 uren zorg/begeleiding is.

- Omdat ik zelf niet veel kan door mijn ziekte .
- Op dit moment is de belasting te zwaar, ik zoek naar een oplossing

vraag 38 niet beantwoord; wel een toelichting:

- Dat is heel verschillend. Hoe ik zelf ben. De ene keer kan ik het goed aan, er dan heb ik weer weinig.
- Dochter met psychische stoornis.
- Geen belasting wenst geen extra zorgtaken.
- Het gaat nog redelijk met mijn moeder, lichte Alzheimer hoop alleen dat dit zo blijft.
- Het was zwaar! Nu is mee opgenomen in een verpleeginrichting maar behartig verder al haar zaken!
- Mn [...] controlerend of regelend: periodiek betreft het wondzorg en frequent artsen/ ziekenhuis (bezoek).

V-4 behoefte van mantelzorgers aan (aanvullende) ondersteuning (vraag 42)

- Aan alle informatie, of lotgenoten bijeenkomsten die gaan over volwassenen met autisme en een normale of hoge intelligentie.
- Beter schoonmaken in verpleeghuis.
- Betreft de slechte financiële vergoeding die mantelzorgers ontvangen. Kabinet Rutte zorgt ervoor dat we over 2. 3 jaar geen vergoeding meer krijgen een zeer slechte zaak!
- Bij ziekte: diverse hulp o.a. huishoudelijke, boodschappen, maaltijden, de tuin (voor en achter), klusjesman.
- Bijna geen ondersteuning.
- Bijvoorbeeld vervoersregeling opvang.
- Binnen de familie kunnen we het nu nog regelen
- Continuïteit bestaande ondersteuning.
- Daar waar het gaat om regelen van zaken bij gemeentes en andere instanties zijn dit vaak langdurige ondoorzichtige trajecten. Het maakt het ook lastig om op goede wijze invulling te geven aan de behoefte. Mijn behoefte zou zijn duidelijke, eenduidige informatie en niet het kastje-muur verwijzingen.
- Dagbesteding aan verzorgende ouder zodat ik wat tijd voor mezelf overhoud.
- Dagbesteding voor mijn moeder.
- Dat er minstens één personeelslid komt op de afdeling geriatrie v/h verpleeghuis Buytenhaghe, vooral tussen 4 uur en 11 uur p.m.
- Dat er standaard communicatie is tussen stichting of organisatie er mantelzorger dat wordt nog wel eens vergeten.
- Dat ik gezond mag blijven. De RandstadRail is een lijnverbinding naar R'dam Zuid.
- Dat is niet onder woorden te brengen.
- Dat weet ik niet goed. Ik heb te weinig kennis van de mogelijkheden en me daar ook (nog) niet in verdiept.
- De hulp die mijn schoonmoeder krijgt van de zorgorganisatie laat zich te veel sturen door een demente vrouw waardoor de zorg niet volledig is.
- Deskundige hulp.
- Door wanneer ik niet in staat ben een ander het van mij over kan nemen. Ik ben de eerste in Zoetermeer, en mijn broer komt ook één in de weken een aantal dagen. Het gaat nu nog wel.
- Een goed gesprek over de financiële problemen.
- Een luisterend oor
- Een middagje dat ik de boodschappen kan doen (ontspannen).
- Eigenlijk dat er een opname zou moeten komen, maar alles moet maar thuis worden geregeld.
- Extra hulp in mankracht en financieel
- Financiën voor huishoudelijke hulp.
- Geen idee / weet niet. (5 x **genoemd**)
- Geen / n.v.t / voorlopig niet (53 x **genoemd**)
- Het gaat zo wel, je went aan de tijdsduur die de hulp inneemt aan mijn vader die nog nauwelijks iets kan doen maar thuis wil blijven wonen
- het is vaak moeilijk om de juiste zaken te regelen met name voor mijn schoonmoeder.
- Het verstrekken van voeding op structurele wijze aan moeder die 101 jaar oud is.
- Het zou fijn zijn als er meer mensen mantelzorger bij mijn moeder zouden zijn.
- Het zou fijn zijn geweest als er iemand naast je had gestaan om het te ondersteunen of je raad te geven.
- huishoudelijk (4 x **genoemd**)
- Huishoudelijke hulp, maar dat moet ik zelf betalen vanwege mijn inkomen. Dat is de straf voor een 40 urige werkweek en een partner die ondanks haar handicap nog zo lang mogelijk wil blijven werken.
- Huishoudelijke ondersteuning + luisterend oor.
- Huiswerk / activiteiten begeleiding.
- Hulp voor het bewaken van mijn grenzen.
- hulpverleners die voor de grootouders zijn en niet alleen voor de moeder en samenwerking.

- iemand als een case manager maar dan uit de gemeente Den Haag. Die de weg weet en advies kan geven.
- iemand die een oogje in het zeil houdt
- iemand die mij basistaken in huis kan helpen.
- Ik had via Pgb ondersteuning in de thuissituatie, maar dit is helaas wegbezuinigd.
- Ik heb geen familie om mij te vervangen voor tijdens een eventueel vakantie.
- Ik heb meegemaakt dat mijn moeder 's nachts niet in het LL ziekenhuis werd opgenomen vanwege bezuinigingen en dat hierdoor haar medische toestand na een val als gevolg van verzwakking aanzienlijk verslechterde. Hierna was langdurige medische zorg nodig. Dit leed had voorkomen kunnen worden.
- Ik heb nooit om ondersteuning gevraagd. Ik kan op deze vraag geen antwoord geven. (antwoord is verplicht)
- Ik hoor van iedereen dat je daar een geld bedrag voor kan krijgen ik weet niet hoe dat moet.
- Ik kan het (nog) aan.
- Ik vind het lastig om uit te vinden welke mogelijkheden er zijn om ondersteuning te krijgen en waar je deze kan vinden. Zoals voor het aanvragen van een PGB. Het is zoeken in het web van zorgverleners, gemeente enz.
- Ik weet dat er een mantelzorgvergoeding is, alleen is de mantelzorg qua inhoud lastig te omschrijven in onze situatie.
- Ik wil geen mantelzorger zijn. Iemand anders zou hulp moeten bieden (een professional).
- Ik zou graag willen dat mijn dochter wordt geholpen door de huisarts, want met de medicijnen voelt ze niet wanneer haar ontlasting komt en zonder medicijnen wanneer ze ze niet inneemt, wordt het erg zwaar voor haar en voelt de ontlasting erg pijnlijk. Hopelijk dat de huisarts iets anders voor haar kan voorschrijven.
- ik zou niet weten wat passend zou kunnen zijn ...het is gewoon een taak ...alleen vermoeiend als je zelf ook ergens mee kampt....het is niet heel ernstig hoor. Er zijn ergere dingen
- In mijn omgeving heb ik gehoord van mantelzorgvergoeding en aangezien me partner mijn 365 dagen per jaar verzorgt.
- Is moeilijk, anderen kunnen niet met hem om gaan, mij kan iets verwoorden. Is 2x per week naar de dag verzorging in vivaldi.
- Je moet overal erg achterheen zitten.
- Klusjesman, van alles eigenlijk.
- Kost geen moeite, hoort erbij vind ik.
- Lastig te benoemen. Maar zorgverlof kan prettig zijn via je werk maar dat vraag je niet snel aan.
- Lotgenotencontact voor mantelzorgers m.b.t. Alzheimer. Professionele ondersteuning/ gesprekken.
- Maken enorm boven op alle ondersteuning zitten, vergt buiten de zorg ook nog extra energie.
- Mantelzorg in de privésfeer en de druk(te) varieert wanneer de gezondheid van bijv. ouders varieert! Niet altijd dezelfde mantelzorg.
- Meer aandacht.
- Meer familie die helpt.
- Meer huishoudelijke hulp voor ouders, boven op de al geleverde huish. hulp van 2 uur per week, voor grotere schoonmaakklassen
- Meer hulp in bijv. huishouding en zorg voor mijn moeder.
- Meer ondersteuning door huisarts
- Meer van eigen familie. Mijn moeder wil zelf niet met vreemden.
- Minder mantelzorg oftewel meer betaalde hulp
- Momenteel wil ik de toekomst weten maar dat kan niemand mij geven. Wij zitten in een tussenfase en alle second opinion onderzoeken lopen nog.
- Niemand kan wat doen. Overigens wonen ze in Rijswijk en verwacht ik niet dat gemeente Zoetermeer zich geroepen zal voelen om mijn schoonmoeder een woning aan te bieden.
- Nog niet over nagedacht, maar gelet op het feit dat de regie door mijn ouders in toenemende mate wegvalt, denk ik dat er meer en meer nog aan zit te komen.
- Omschrijving voor het functioneren als mantelzorger en de mogelijkheden en consequenties.
- Ontlasting van de taken.
- Ontlasting: door huishoudelijke hulp.
- Palet Welzijn net langs geweest bij mijn ouders maar dan wordt er gezegd: heeft u kinderen.
- Persoonlijke ondersteuning in diverse fysieke taken in de huishoudelijke sfeer. Bij de kinderen ook de huishoudelijke taken en af en toe eens iemand, met wie gesproken kan worden over de dagelijkse emotionele zorg t.a.v. 2 autistische en 1 verstandelijk beperkt kind en de gedragsuitingen.
- Praktische hulp.
- Reiskostenvergoeding.
- Structurele financiële bijdrage zou ik graag willen.
- Techniek hulp ouderen.
- Thuiszorg, zou fijn zijn.
- Tot nu toe gaat het nog wel, maar we worden wel beperkt in onze hobby's, zoals zeilen en reizen.
- Uitbreiding zorg gaande i.v.m. dementie.
- Van familie en vrienden en/ of iemand uit mijn directe omgeving.
- Verlof van werkgever (dag per maand).

- Vervanging.
- Vervoer ouders naar ziekenhuis/ artsen. Meer ruimte werkgever voor zorgtaken. Meer burens die gericht zijn op helpen (bij ouders).
- Voor als nog weinig ondersteuning nodig
- Voor mijn zoon krijg ik voldoende hulp. Voor de mantelzorg vind ik moet ik de gelegenheid krijgen en niet buitenshuis aan het werk fulltime.
- Want ik doe het met liefde voor deze persoon!
- Weet niet, is geen ondersteuning, maar ook nog niet nodig
- Wegwijs in regelingen, voorzieningen en vergoedingen.
- Welke mogelijkheden zijn er? Ik heb het moeilijk om hulp te vragen. Volgens hem is en ziet aan de van zijn toestand. Ik ben zelf hartpatiënt.
- Werkgever.
- Zoals het nu gaat is de lichamelijke verzorging nog voldoende. Wij zouden alleen graag huishoudelijke zorg erbij willen omdat mijn zus van 71 jaar ook ziek is en hier daardoor allemaal niet meer goed aankan.
- Zolang de dementie van mijn 88 jarige moeder nog niet al te ernstig is en zij nog behoorlijk zelfstandig dingen kan doen is het nog wel te handelen. Echter, als haar toestand achteruit gaat zou er professionele hulp geboden moeten worden, zoals het letten op haar persoonlijk hygiëne, veiligheid e.d.
- Zolang ik alleen [...] , hoop dat ik dit voor mijn partner kan doen zolang het nog kan.

V-5 andere beletsels om mantelzorger te worden (vraag 43)

- 7 maanden zijn wij weg.
- Afhankelijk van de persoon.
- Afstand/reistijd.
- Als 1 van de eerste 4 punten of allemaal aan de hand zouden zijn, ben ik een minder goede mantelzorger. Het ligt ook aan de persoon om wie ik verleen. Voor mijn moeder zou ik meer opofferen dan voor de buurman. Hoe dit ook.
- Als 50+ nooit subsidie, uitkering ontvangen. Altijd gewerkt, pensioen gaat eraan, zorg voor 50+ straks niet meer te betalen, kinderen kun je niet vragen voor ouders te zorgen! Als vrouw ben je op je toekomst voor bereid? Ik werk al vanaf mijn 18e jaar! Moet ik nu na de zorg + steun voor twee studerende kinderen (thuis) waar ook aan de (studiebasis) beurs wordt getornd, straks zelf pensioen inleveren, en nu ook nog mantelzorg gaan leveren voor onze ouders? Die alle vier nog leven. Ik heb het graag voor ze over maar ik ben nu 55 jaar moet werken tot 68 jaar en wanneer heb ik tijd/ pensioen om nog te genieten? Neem de doelgroep die eerder nog met VUT kan en nu een pensioen geniet!
- Als het haalbaar zou zijn zou ik meedraaien in een ploegje met mantelzorgers, voor zover mijn werk en fysieke mogelijkheden dat toe zouden laten
- Als het nodig is moet het gewoon gebeuren.
- Als het moet moet het. Heb drie jaar op demente moeder gelet in toer beurt met haar zus en hulp van thuis niet in Zoetermeer. Ik doe het voorlopig nier meer ben niet beschikbaar.
- Ben bij mantelverzorgster geweest voor oud collega maar dat was te belastend voor mij vooral veel en tijdsdruk zou ik niet meer doen.
- Ben elke week deels in buitenland en deels in NL werkzaam, waardoor erg wisselend thuis
- Ben het een tijd geweest voor mijn moeder.
- Ben mantelzorger geweest voor mijn man die na een ziekbed van 1 jaar is overleden. Ben blij dat ik dit het kunnen doen.
- Betreft het mijn echtgenoot dan is er geen enkel beletsel even als één v.d. kinderen. Staat het verder weg dan een deel v.d. zorg.
- Bij naaste familieleden zou ik dit gewoon doen!
- Dat de maatschappij hier onder lijdt. Zie ander antwoord op vrijwilligers werk. Als ik geen AWBZ etc meer hoeft te betalen is het anders.
- Dat ik mijn werk niet meer kan doen en dus geen inkomen heb voor 3 kids
- Dat ik niet voldoende kennis en vaardigheden heb om de zorg te verlenen
- Dat ik zwaar intensieve hulp moet geven.
- Dat mijn familie te ver weg woont/ afstand om zorg te verlenen heeft grote invloed op dagelijks v. mijn.
- De afstand tot familie (200 km). Gebrek aan tijd.
- De afstand tussen woonplaats familie en [...] .
- De ervaring leert dat wel.
- De leeftijd speelt mee, wel lichte hulp bij.
- Denk dat (al zou ik graag willen) dit medisch gezien niet haalbaar is.
- Deze vraag is te vaag. Antwoord is geheel afhankelijk van de vereiste zorg alleen of geen zouden van toepassing kunnen zijn.
- door huiselijke omstandigheden
- Emotioneel zwaar
- Er moet wel tijd over blijven voor gezin, en vrijetijdsbesteding en huis houden e.d. dus beperkte tijd voor mantelzorg: o.k.
- Er moeten wel duidelijke afspraken gemaakt worden/ zijn.
- Fam. woont 200 km hier vandaan.

- familie woont te ver weg om mantelzorg te verlenen
- Geen back-up hiertoe vanuit werkgever in de zin van vrije dagen opnemen (niet betaald opnemen kan niet).
- Geen. (**4 x genoemd**)
- Gezien mijn leeftijd dat het moeilijk zal worden.
- Gezien onze leeftijd (beiden 80 jaar) zijn wij blij dat wij nog voor onszelf kunnen volgen en geen hulp nodig hebben.
- Heb een beperking vanwege [...]
- Heb een full time job, verlenen van mantelzorg heeft dus consequenties. Een beperkt deel van de mantelzorg kan ik wel op me nemen.
- Heb het 2x 3 jaar mantelzorg gegeven aan moeder, daarna aan vader. Als je fulltime werkt, ga je er bijna aan onderdoor.
- Heb nog klachten moet iedere keer over zitten om bij te komen.
- Heb nu geen familieleden en/ of vrienden die steun nodig hebben.
- Heb voldoende aan mijn vrijwilligerswerk bij Piezo, en geregeld de kleinkinderen.
- Heb weinig familie meer, dus niet van toepassing.
- het is de taak van de gemeente om mantelzorg te geven, door bezuinigingen van deze rotregering worden ouderen, zieken en hulpbehoevende mensen in de steek gelaten je hoort er niet meer bij en je wordt gewoon vergeten.
- Huishouden en vrije tijds belemmering is voor korte tijd te overzien, maar niet voor hele lange periode. Beletsel zou voor mij ook zijn dat ik geen persoonlijke verzorging (wassen ed.) wil dan.
- ik ben 15 jaar mantelzorger geweest voor mijn ouders. Maar van Wmo heb ik echt niets gehoord, terwijl zij het wisten.
- Ik ben 18 jaar mantelzorger geweest. Het is nu genoeg.
- Ik ben gedurende mijn mans ziekte, tot zijn overlijden in 2012, zijn mantelzorg geweest.
- Ik ben hoogbejaard en doe het inmiddels rustig aan.
- ik ben jaren mantelzorger geweest voor mijn ouders dus nu even niet 2006 t/m 2011
- Ik ben mantelzorger geweest voor zowel mijn vader als mijn moeder.
- Ik denk er aan van "eronder zou lijden" zal doen uit liefde, dus.
- Ik doe dit al genoeg onder werktijd
- Ik heb een ziekte wat uit moet dit goedkeuren en ik moet zelf eerst lichamelijk en geestelijk goed zijn.
- Ik heb geen familie/ bekenden in Zoetermeer die bekend genoeg zijn om mantelzorg aan te verlenen.
- Ik heb geen familieleden in Nederland.
- Ik heb jaren voor mijn moeder gezorgd ze is 2 jaar geleden overleden 94 jaar.
- Ik heb jaren voor mijn ouders zeer veel gedaan (enige dochter). Het is mooi geweest.
- Ik heb jaren voor mijn vader gezorgd (+- 5 jaar).
- Ik heb lang genoeg voor mijn moeder en schoonmoeder gezorgd
- Ik heb geen werk maar geen uitkering (vaak zoeken, mag alleen werkzaam [...]).
- Ik heb wisseldiensten en werk gemiddeld zo'n 180 uur per maand. Dit alles trekt al een vrij zware wissel op zowel mijn gezondheid als nachtrust en vrije tijd...
- Ik help ouderen in mijn familie en burens als het nodig is dat doe graag.
- Ik heb geen diploma en ook geen ervaring mee. Mantelzorg is niks voor mij.
- Ik krijg mantelzorg (**2 x genoemd**)
- Ik onvoldoende geduld zou hebben voor zieken en hulpbehoevenden.
- Ik plm. 175 km van de familie woon, ik Zoetermeer en zij Zwolle, en zelf ziek / beperkt ben, maar als moet, moet het.
- Ik sta er positief tegenover alleen ben ik niet maar dat ik alle hulp zou kunnen leveren.
- Ik voel mij er niet toe geroepen / wens geen mantelzorger te worden (**2 x genoemd**)
- Ik weet het niet wat mantelzorg is.
- Ik werk 36 uur per week (minimaal) en heb de zorg voor 2 grote kinderen. Dat is wel even genoeg want ik moet het allemaal alleen doen.
- Ik zou heel graag voor zijn familie zorgen (ouder, broer of zus). Het zou mij niet tegenhouden om hun te helpen.
- in principe geen beleid man hangt af van de situatie.
- Jaren gedaan, nu iemand anders.
- Jaren mantelzorger geweest voor mijn ouders.
- Jaren voor vader en moeder gezorgd als mantelzorger toen het nog niet zo bekend was.
- Je neemt zaal automatisch de zorg voor je partner op je vast zover mogelijk.
- Kan dit niet i.v.m. verstandelijk beperkingen onder worden.
- Kan het vooraf niet beoordelen, nog niet aan de hand gehad.
- Kan ik niet / niet geschikt voor. (**4x genoemd**)
- Kom uit de zorg, zou betekenen weer zorg verlenen, terwijl ik nu kan gaan [...]
- Buurvrouw of familie hulp geven, kan bedacht maar werkt niet. [...]
- Leeftijd, gezondheid, handicap (**48 x genoemd**)
- Loop- en vervoersproblemen.
- Man en kinderen geen beletsel.
- Mantelzorg moet door de overheid aangeboden worden en betaald worden.
- Mantelzorg verlenen is niet alleen fysiek zwaar. Vooral je mentale weerbaarheid wordt enorm op de proef gesteld.

- Mantelzorger te worden heeft zeker wel consequentie voor privacy, maar indien een naaste familielid hulpbehoevend en worden aan zou ik wel mantelzorger worden.
- Met een volledige werksituatie zou mantelzorgen invloed hebben op alles. Maar ik zou het zo doen voor familie en vrienden.
- Mijn beperking lijdt hieronder.
- Mijn familie woont allemaal ver buiten de regio (Limburg of Kop Noord Holland)
- Mijn familie woont te ver weg om dagelijkse mantelzorg te geven.
- Mijn naaste familie woont in Limburg. Alles hier genoemd zou daar onder gaan lijden.
- Mijn vader (86) en schoonmoeders (87, 85) wonen ver weg in Boxtel. Derhalve in werk weer praktisch onmogelijk.
- Mocht het nodig zijn, dan maak ik daar tijd voor.
- Moet nog zeker zelf 13 jaar blijven werken en zit nu in we diensten.
- Nog steeds werkzaam om hoofd boven water te houden anders kon ik de huur niet betalen.
- Nu geen tijd voor.
- Omdat ik altijd werk.
- Ook omdat mijn hele familie in het buitenland woont behalve mijn echtgenoot natuurlijk.
- Op dit moment laat mijn gezondheid dit niet toe. Zou ik het weer kunnen mag mijn gezin, gezondheid en financiële situatie er niet onder lijden.
- Op dit moment niet aan de orde.
- Tijd is het probleem, wij zijn naast onze eigen baan ook jongerenwerker in de kerk, en ik ben ook actief in het muziekteam. Als ik mantelzorger zou worden, zou ik een van die andere taken moeten stoppen.
- Tot 19-3-14 was ik mantelzorger/ tot mijn man overleed.
- Voel me er niet prettig bij.
- Voor familie sta ik klaar.
- Weinig tijd momenteel gezien mijn werk.
- Wens geen mantelzorg te ontvangen of te geven.
- Wij zijn te ons (beiden geboortjaar 1935).
- Zie eerder antwoord (**5 x genoemd**)
- Zorgt sterk van specifieke situatie (soort hulp).
- Zowel geestelijk als lichamelijk daarom dat onze partner het naast zijn werk voor ons.

BIJLAGE VI berekening kengetallen

kengetal voor eenzaamheid

Over eenzaamheid is een enquêtevraag gesteld in de vorm van elf uitspraken met elk drie antwoordmogelijkheden (*ja*, *min of meer* en *nee*). De vraagitems uit vraag 47 (hieronder) vormen een standaardset ontleend aan onderzoek van De Jong Gierveld (1985) - zie p.23.

Wilt u voor elk van de volgende uitspraken aangeven in hoeverre die op u, zoals u de laatste tijd bent, van toepassing is?

-
- a er is altijd wel iemand in mijn omgeving bij wie ik met mijn dagelijkse probleempjes terecht kan.
- b ik mis een echt goede vriend of vriendin.
- c ik ervaar een leegte om mij heen.
- d er zijn genoeg mensen op wie ik in geval van narigheid kan terugvallen.
- e ik mis gezelligheid om mij heen.
- f ik vind mijn kring van kennissen te beperkt.
- g ik heb veel mensen op wie ik volledig kan vertrouwen.
- h er zijn voldoende mensen met wie ik me nauw verbonden voel.
- i ik mis mensen om mij heen.
- j vaak voel ik me in de steek gelaten.
- k wanneer ik daar behoefte aan heb, kan ik altijd bij mijn vrienden terecht.
-

Er zijn twee wijzen mogelijk van berekening van een eenzaamheidsscore, op basis van de beantwoording van deze vragen:

- een berekening waarbij waarden worden toegekend aan de drie antwoordmogelijkheden per item;
- een berekening waarbij de antwoorden worden gereduceerd tot een dichotomie.

Dit laatste gebeurt in de onderstaande berekening: de middelste categorie wordt samen genomen met één van de twee andere categorieën. De score van eenzaamheid wordt dan (op respondentniveau) als volgt berekend:

De *emotionele eenzaamheidsscore* is het aantal keren dat de respondent heeft geantwoord met *ja* of *min of meer* op de items b, c, e, f, i, en j.

De *sociale eenzaamheidsscore* is het aantal keren dat de respondent heeft geantwoord met *nee* of *min of meer* op de items a, d, g, h, en k.

De *totale eenzaamheidsscore* is de som van de emotionele en de sociale eenzaamheidsscore. Daarbij geldt als restrictie dat per respondent hooguit één antwoorditem mag ontbreken (de sociale en emotionele eenzaamheidsscores afzonderlijk zijn alleen geldig als er geen enkel antwoorditem ontbreekt).

De totale (individuele) eenzaamheidsscore kan worden vereenvoudigd tot vier niveaus: *niet eenzaam*: score = 0, 1 of 2; *matige eenzaamheid*: score 3 t/m 8; *sterke eenzaamheid*: score = 9 of 10; *zeer sterke eenzaamheid*: score = 11.

kengetal MHI-5 voor psychische gezondheid

toekenning getalwaarde op basis van het gegeven antwoord						
vraag 48:	altijd	meestal	vaak	soms	zelden	nooit
a Hoe vaak was u gedurende de afgelopen vier weken erg zenuwachtig?	0	1	2	3	4	5
b Hoe vaak was u gedurende de afgelopen vier weken zo in de put, dat niets u meer kon opvrolijken?	0	1	2	3	4	5
c Hoe vaak voelde u zich gedurende de afgelopen vier weken kalm en rustig?	5	4	3	2	1	0
e Hoe vaak was u gedurende de afgelopen vier weken een gelukkig mens?	5	4	3	2	1	0
f Hoe vaak voelde u zich gedurende de afgelopen vier weken somber en neerslachtig?	0	1	2	3	4	5

Berekening kengetal MHI-5 per respondent: $MHI-5 = (a + b + c + e + f) * 4$
 Het kengetal kan waarden aannemen tussen nul (ongunstig) en 100 (gunstig).